

Roope Kallio

Työpaikan pelastussuunnitelman vaatimukset

Opinnäytetyö

Tekniikan ammattikorkeakoulututkinto

Logistiikan koulutus

2023



**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Insinööri (AMK)
Tekijä/Tekijät	Roope Kallio
Työn nimi	Työpaikan pelastussuunnitelman vaatimukset
Toimeksiantaja	Steveco Oy
Vuosi	2023
Sivut	35 sivua, liitteitä 102 sivua
Työn ohjaaja(t)	Jouni Ropponen, Arto Kauppila

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö on kirjoitettu osana Steveco Oy:n toimeksiantoa. Opinnäytetyön tavoite on selvittää työpaikkojen pelastussuunnitelmien vaatimuksia. Pelastussuunnitelmat ovat lakisääteinen osa kiinteistön haltijan velvollisuuksia. Opinnäytetyön tutkimuksen ongelmana on toimeksiantajalta puuttuvat ajantasaiset pelastussuunnitelmat. Työssä on selostettu teorian avulla pelastussuunnitelman vaatimukset.

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Steveco Oy. Steveco on yksi Suomen suurimmista logistiikkaoperaattoreista. Opinnäytetyön toimeksiantona on laadittu pelastussuunnitelmat toimeksiantajan kahteen kiinteistöön. Näiden kiinteistöjen ensisijaiset käyttötarkoitukset ovat toimia toimistona sekä sosiaalitaloina. Toisessa kiinteistössä on myös suuri varasto-osa. Molemmat kiinteistöt sijaitsevat HaminaKotka satamassa, Mussalon sekä Hietasen satamansissa.

Opinnäytetyössä on selvitetty yksityiskohtaisesti pelastussuunnitelmien vaatimukset. Tämä opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimus. Pelastussuunnitelmien sisältöä ohjaa Pelastuslaki, jota täydentää Valtioneuvoston asetus 407/2011. Pelastuslain mukaan pelastussuunnitelmassa tulee esittää selostus kiinteistössä tunnistettavista riskeistä sekä näiden johtopäätökset. Tämän lisäksi selostus kiinteistön turvallisuusjärjestelyistä, ihmisille annetuista toimintaohjeista eri vaaratilanteita varten sekä omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. Valtioneuvoston asetus täydentää pelastuslakia määrittelemällä millaisiin kiinteistöihin pelastussuunnitelma tulee laatia. Pelastussuunnitelman tulee pitää ajan tasalla sekä siitä tulee tiedottaa kiinteistössä työskenteleville ihmiselle asetuksen mukaan. Opinnäytetyön toimeksiantoja tehtiin kaksi pelastussuunnitelma, jotka täyttävät pelastuslain asettamat tavoitteet.

Asiasanat: Pelastussuunnitelma, riskienhallinta, varautuminen

Degree title	Bachelor of Engineering
Author (authors)	Roope Kallio
Thesis title	Workplace emergency plan requirements
Commissioned by	Steveco Oy
Time	2023
Pages	35 pages, 102 pages of appendices
Supervisor	Jouni Ropponen, Arto Kauppila

ABSTRACT

This thesis was written as part of a commission from Steveco Oy. The thesis aimed to investigate the requirements of emergency plans for workplace buildings. Emergency plans are a mandatory part of the property owner's obligations. The research problem of the thesis is the lack of up-to-date rescue plans from the commissioner. The thesis uses theory to explain the requirements of the rescue plan.

The commissioner of the thesis is Steveco Oy. Steveco is one of the largest logistics operators in Finland. The aim of thesis was to create emergency plans for two of the commissioners' properties. The primary uses of these properties are as offices and social facilities. One of the properties also has a large warehouse. Both properties are in the port of Hamina-Kotka, one in the Mussalo port area and one in the Hietanen port area.

In the thesis, the requirements of the emergency plans have been explained in detail. This thesis is a qualitative study. The content of the rescue plans is governed by the Rescue Act 379/2011 and supplemented by Government Decree 407/2011. According to the Rescue Act, the rescue plan must include a description of the risks identified in the property and the conclusions drawn from these. In addition, it must include a description of the safety arrangements in the building, the instructions given to people for dealing with various hazardous situations, and measures for self-preparedness. The Government Decree supplements the Rescue Act by defining the types of property for which a rescue plan must be drawn up. The emergency plan must be kept up to date and the people working in the building must be informed of it, per the Regulation. Two rescue plans were commissioned, which meet the objectives of the Rescue Act.

Keywords: emergency plan, risk management, preparation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
1.1	Opinnäytetyön aihe.....	5
1.2	Toimeksianto	6
1.3	Tutkimusongelma sekä kysymykset	9
1.4	Tutkimusmenetelmä	9
2	VAATIMUKSET PELASTUSSUUNNITELMALLE.....	10
2.1	Mitä laki edellyttää pelastussuunnitelmalta	10
2.2	Toimiva pelastussuunnitelma	12
3	PELASTUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ.....	13
3.1	Kiinteistön turvallisuusjärjestelyt	13
3.2	Toimintaohjeet	15
3.3	Poikkeusolot ja häiriötilanteet	16
3.4	Kiinteistön tiedot	17
4	OMATOIMINEN VARAUTUMINEN	18
4.1	Lain asettamat vaatimukset	18
4.2	Turvallisuusorganisaatio	19
5	RISKIENHALLINTA	20
5.1	Riskien tunnistaminen.....	21
5.2	Riskien luokittelu ja arviointi.....	22
5.3	Riskien pienentäminen ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisy.....	25
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	28
6.1	Pohdinta	28
6.2	Ehdotukset toimeksiantajalle	31
6.3	Jatkotutkimuskohteet.....	32
	LÄHTEET.....	34

LIITTEET

Liite 1. Mussalon toimintakeskuksen pelastussuunnitelma

Liite 2. Hietasen H-1 pelastussuunnitelma

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön aihe

Tämä opinnäytetyö käsittelee kiinteistöjen pelastussuunnitelmia. Pelastussuunnitelma on lakisääteinen osa kiinteistön omistajan tai haltijan velvollisuuksia ja pelastussuunnitelmista säädetään Pelastuslaissa 379/2011 sekä sitä täydentävässä Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Steveco Oy. Toimeksiantona oli tehdä kahteen toimistokäytössä oleviin kiinteistöihin pelastussuunnitelmat. Kiinteistöt sijaitsevat HaminaKotka satamassa. Valmiit ja toimeksiantajalle luovutetut pelastussuunnitelmat sijaitsevat tämän opinnäytetyön liitteissä.

Tämä opinnäytetyö on tehty, koska toimeksiantaja tarvitsi kiinteistöilleen ajantasaiset pelastussuunnitelmat täyttääkseen pelastuslain asettamat vaatimukset kiinteistön haltijalle. Tutkimus on merkittävä toimeksiantajalle, koska tutkimuksen valmistuessa on toimeksiantaja täyttänyt lain vaatiman velvollisuuden kiinteistön haltijana. Työntekijä luo varmuutta kiinteistönsä turvallisuusjärjestelyihin toimivalla pelastussuunnitelmalla.

Toimivat ja ajantasaiset pelastussuunnitelmat luovat pohjan logistiikan työturvallisuudelle. Pelastussuunnitelmiin perehtymällä kiinteistössä asioivat sekä työskentelevät ihmiset kohottavat yleistä turvallisuuden tasoa. Perehtymällä sekä sisäistämällä pelastussuunnitelman ihmiset osaavat ehkäistä eri vaaratilanteiden syntymisen sekä toimia sellaisen tapahtuessa.

Opinnäytetyön aihe on perehtyä työpaikkojen pelastussuunnitelmien lakisääteisiin vaatimuksiin, sen sisältöön sekä millaisia selvityksiä on tehtävä pelastussuunnitelmaan laatiessa. Opinnäytetyössä on tarkoitus syventyä pelastussuunnitelmien vaatimuksiin sekä tarkastella miten vaatimukset voidaan täyttää. Tätä opinnäytetyötä voidaan käyttää apuna työpaikalle pelastussuunnitelmaan luotaessa.

Opinnäytetyö on rajattu työpaikkojen pelastussuunnitelmiin. Asuinkiinteistöjen pelastussuunnitelman ovat rakenteen ja sisällön puolesta pääpiirteittäin samanlaiset kuin työpaikkojen pelastussuunnitelmat, koska niitä ohjaavat samat

lait ja asetukset. Riskien tunnistaminen on merkittävä osa pelastussuunnitelman laatimista ja ohjaavat pelastussuunnitelman sisältöä.

1.2 Toimeksianto

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on Steveco Oy. Steveco Oy on suomalainen satamaoperaattori. Se on perustettu vuonna 1988 Kotka Stevedoring Oy:n sekä Hamina Oy:n fuusiossa. Yhtiö itse katsoo historiansa alkaneen jo vuonna 1884 Kotkassa. Nykymuotoinen Steveco Oy on vuosikymmenten aikana noussut Suomen johtavaksi satamaoperaattoriksi (Satamasta se lähti s.a.). Stevecon konserni koostuu kahdesta osakeyhtiöstä sekä kahdesta kiinteistöosakeyhtiöstä. Vuonna 2021 Stevecon konsernissa työskenteli 837 henkilöä, joista 671 Steveco Oy:llä. Saman vuoden käsitelty tavaramäärä oli 11,4 miljoonaa tonnia. Steveco Oy ja sen tytäryhtiöt toimivat kahdeksassa toimipisteessä. Yhtiön omistajina toimivat Stora Enso, UPM-Kymmene, Finnlines sekä Myllykoski Oyj. (Steveco Yrityksenä s.a.)

Opinnäytetyön toimeksiantona oli luoda pelastussuunnitelmat toimeksiantajan kahdelle kiinteistölle, Mussalon toimintakeskukselle sekä H-1 toimisto- ja varistorakennukselle. Pelastussuunnitelman lopullinen esitysmuoto ei ollut projektia tehdessä vielä selvillä. Tämä pidettiin mielessä, kun pelastussuunnitelmia kirjoitettiin. Lopullinen pelastussuunnitelma muotoutui laajaksi Word-muotoiseksi dokumentiksi. Pelastussuunnitelmilla on yritetty kattaa tärkeimmät osa-alueet, joita toimeksiantaja voi käyttää niitä haluamallaan tavalla. Tavoitteena oli hyödyntää mahdollisimman paljon jo olemassa olevaa aiheeseen liittyvää tietoa, jota toimeksiantaja oli luonut tai kerännyt osaksi omaa turvallisuussuunnitelmaansa. Toimeksiannon ulkopuolelle jäivät pelastussuunnitelmien integrointi osaksi Stevecon omaa turvallisuussuunnitelmaa.

Mussalon toimintakeskus sijaitsee HaminaKotka sataman Mussalon satamanosan teollisuusalueella Suomen suurimman konttiterminaalin kupeessa, jossa Steveco Oy on yksi koko satama-alueen suurimmista toimijoista (Mussalo s.a.). Kiinteistö on 3-kerroksinen toimistorakennus, johon kuuluu itse rakennuksen lisäksi pysäköintialue. Kiinteistön ensisijainen käyttötarkoitus on toimia ahtaajien sosiaaliloina sekä ahtaustoiminnan työnjohdon työpisteenä. Sieltä hallitaan ja johdetaan konttioperointia sekä muuta ahtaustoimintaa alueella.

Kiinteistössä työskentelee Stevecon lisäksi kolme yritystä, joista yksi on ravintola. Steveco on kiinteistössä toimivista yrityksistä suurin. Alla näkyvä kuva havainnollistaa kiinteistön sijaintia Mussalon satamanosassa. Mussalon toimintakeskus on korostettu punaisella värillä ja se sijaitsee teollisuus- ja satama-alueen rajalla. Raja on piirretty karttaan punaisella katkoviivalla, alueet on erotettu toisistaan väreillä.



Kuva 1 Mussalon satamanosa, Mussalon toimintakeskus (Mukaihen Mussalo s.a.)

Hietasen H-1 kiinteistö on HaminaKotka sataman Hietasen satamanosassa sijaitseva 5-kerroksinen toimisto- ja varistorakennus. Se on rakennettu vuonna 1974. Kiinteistöön kuuluu pysäköintialueita työntekijöiden henkilöautoille sekä

ahtaustyössä käytettäville työkoneille. Mussalon toimintakeskuksen tavoin toimistorakennuksen ensisijainen käyttötarkoitus on toimia ahtaustyön hallinta- ja johtamiskeskuksena sekä ahtaajien sosiaali-iloina.

Toimisto-osassa työskentelee yhteensä 3 yritystä, joista yksi on ravintola. Steveco on kiinteistössä työskentelevistä yrityksistä suurin. H-1 kiinteistössä on kaksi varasto-osaa, lämmin sekä kylmä varasto. Lämmin varasto on pinta-alaltaan noin 1000 m² ja se toimii kiinteistön yleisenä varastona, jonka yhteydessä on vahtimestarin työpiste. Kylmä varasto on puolestaan pinta-alaltaan n. 24000 m² ja se toimii ahtaustyössä käsiteltävän tavaran varastona. Kylmän varaston yhdellä sivulla kulkevat rataiskot, josta satamaan rautateitse saapuva tavara puretaan varastoon. Alla oleva kuva havainnollistaa H-1 kiinteistön sijaintia Hietasen sataman osassa. H-1 kiinteistö on korostettu kuvassa punaisella ulkoviivalla.



Kuva 2 Hietasen satamanosa, H-1 kiinteistö (Mukaiillen Hietanen Kantasatama s.a.)

1.3 Tutkimusongelma sekä kysymykset

Tämän opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimus. Kvalitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan laadullista tutkimusta. Kvalitatiiviselle tutkimukselle on ominaista tutkia jotain kohdetta kokonaisvaltaisesti. Laadullisen tutkimuksen aineisto on kerätty siinä muodossa kuin se luonnollisesti on sekä tutkimus on joustavaa toteutukseltaan. (Hirsjärvi ym. 2009, 164.) Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että sen sisältämä tieto on saatu moninaisista lähteistä. Tällaisia ovat teksti, kuvat, kartat sekä haastattelut. (Kananen 2019, 26.)

Opinnäytetyössä tutkimusongelma on tutkimuksen perusta. Ilman ongelmaa ei ole ratkaisua. (Kananen 2019, 22.) Tämän opinnäytetyön tutkimusongelma on toimeksiantajan kiinteistöiltä puuttuvat ajantasaiset pelastussuunnitelmat. Tutkimusongelmasta on johdettu opinnäytetyön tutkimuskysymykset. Opinnäytetyöllä on yksi päättämiskysymys sekä alakysymyksiä, jotka tuottavat tietoa varsinaiselle tutkimuskysymykselle.

Opinnäytetyön pääkysymys on:

- Mistä osista pelastussuunnitelma rakentuu?

Alakysymyksiä ovat:

- Miten Suomen laki ohjaa pelastussuunnitelmia?
- Mitä selvityksiä pelastussuunnitelmaan vaaditaan?

1.4 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmillä tarkoitetaan tutkimuksen aineiston hankintaa sekä analysointikeinoja sekä -työkaluja (Jyväskylän yliopisto 2022). Tieteellisen sekä luotettavan tutkimuksen tekemiseen tarvitaan tutkimusmenetelmiä.

Tietoa opinnäytetyöhön kerätään lakiteksteistä, Suomen valtion, pelastuslaitosten sekä Suomen pelastusalan keskusjärjestön julkaisemista pelastussuunnitelmia koskevista ohjeista. Opinnäytetyötä varten tehtyihin pelastussuunnitelmiin tietoa kerättiin edelle mainittujen lisäksi toimeksiantajan sisäisistä ja ulkoisista lähteistä, tekemällä havaintoja kiinteistöistä kiinteistökierroksilla sekä haastatteleamalla kiinteistöissä työskenteleviä ihmisiä. Haastatteluita varten ei

luotu erillistä haastattelurunkoa tai kysymyslistaa, vaan haastattelu tapahtui keskustellen kiinteistökierrosten aikana.

Opinnäytetyötä varten kerättyä tietoa käsitellään yleisluontoisesti. Niiden avulla pyritään ymmärtämään käsiteltävää tutkimuskohdetta. Lähteitä on pyritty keräämään riittävän paljon, jotta voidaan varmistua kerättävän tiedon luotettavuudesta. Pelastussuunnitelmia varten kerättyä tietoa pyritään esittämään siinä muodossa missä se on julkaistu tai esitetty. Lähteistä ei pyritä luomaan uutta tietoa, jotta voitaisiin välttää tilanne, jossa on olemassa useita eri tulkin-toja samasta tiedosta.

2 VAATIMUKSET PELASTUSSUUNNITELMALLE

2.1 Mitä laki edellyttää pelastussuunnitelmalta

Pelastussuunnitelma laatiminen ja ylläpitäminen on lakisääteinen osa kiinteis-tön haltijan vastuita. Pelastussuunnitelma voidaan tehdä myös esimerkiksi yleisötapahtumalle, jolloin sitä rakentaessa tulee ottaa huomioon tapahtuman luonteelle oleelliset asiat ja riskit. Pelastussuunnitelman minimivaatimuksia säätelee Pelastuslaki 379/2011. Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 2011/407 täydentää pelastuslakia antamalla tarkempia vaatimuksia pelastus-suunnitelmalle. Pelastuslain tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta sekä vähentää onnettomuuksia. Pelastuslain 3 luvussa säädetään rakennuk-sen haltijan velvoitteista turvallisuuden parantamiseksi. Valtioneuvoston ase-tus täsmentää pelastuslakia antamalla muun muassa tarkemmat ohjeet millai-siin rakennuksiin tai muihin kohteisiin pelastussuunnitelma tulee laatia sekä mitä pelastussuunnitelman on kirjattava.

Pelastuslain 3. luvun 15. § 1. mom. mukaan pelastussuunnitelmassa tulee olla selostus

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä
3. asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien eh-käisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi
4. mahdollisista muista kohteen omatoimimisen varautumiseen liittyvistä toi-menpiteistä

Valtioneuvoston asetus pelastustoiminnasta täydentää pelastuslain mihin kiinteistöihin ja kohteisiin pelastussuunnitelma tulee laatia. Näihin kohteisiin kuuluvat esimerkiksi asuinrakennukset, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa, yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennuksiin sekä työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50 henkilöä. Jos rakennukselle tai kohteelle on pelastuslain tai muun lain toimesta laadittu turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, ei kiinteistölle tarvitse erikseen laatia pelastussuunnitelmaa. Tiedot voidaan sisällyttää erilliseen suunnitelmaan, jos tämä on suunnitelmassa mainittu. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 2011/407.)

Valtioneuvoston asetus pelastustoiminnasta 2011/407 täydentää pelastuslakia esimerkiksi määrittelemällä, mihin kiinteistöihin ja kohteisiin pelastussuunnitelma tulee laatia. Pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon kohteen epätavallinen käyttö tai alkuperäisen käyttötavan muutos. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä, miten kiinteistön omatoiminen varautuminen on hoidettu mahdollisten poikkeusolojen tapahtuessa. Kiinteistön haltija on velvollinen pelastussuunnitelman laatimisen lisäksi myös ylläpitämään pelastussuunnitelman ajantasaisuutta sekä tiedottamaan pelastussuunnitelmasta kiinteistössä asuville ja työskenteleville ihmisille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 2011/407.)

Lyhyesti pelastussuunnitelmassa tulisi esitellä kiinteistön vaaranpaikat ja tunnistetut riskit, listata toimintaohjeita riskien minimoimiseksi sekä toimintaohjeet vaaratilanteessa tai poikkeusoloissa toimimiseksi (Pelastussuunnitelma s.a.). Laajemman määritelmän mukaan pelastussuunnitelmassa tulisi olla näiden lisäksi selvitys kiinteistön turvallisuusjärjestelyistä karttoja hyväksikäyttäen ja yhteisön säännöllisistä toimista turvallisuuden kohottamiseksi. Lisäksi pelastussuunnitelmassa pitää kirjata, miten pelastussuunnitelmaa ylläpidetään sekä tarvittaessa kuvaus kiinteistön tilapäisestä käyttötavan muutoksesta. (Pelastussuunnitelmaopas työpaikoille s.a).

2.2 Toimiva pelastussuunnitelma

Vaikka pelastussuunnitelmaa ja sen sisältöä säädellään julkisen tahon toimesta, ei sitä kuitenkaan tehdä viranomaisista varten vaan kiinteistössä asuvia tai työskenteleviä ihmisiä varten. Tämä on hyvä pitää mielessä pelastussuunnitelmaa luotaessa. Hyvä pelastussuunnitelma on sellainen, joka sisältää riittävän määrän oikean laatuista ja ajantasaista tietoa helposti omaksuttavassa muodossa. Pelastussuunnitelman pitää olla sellainen, että kiinteistössä oleskelevat ihmiset kykenevät sen omaksumaan.

Pelastussuunnitelma kannattaa pilkkoa pienempiin osiin, kun yritetään saavuttaa tiettyä käyttäjäryhmää. Henkilölle, joka työskentelee kiinteistön toimistososassa, kannattaa luoda sellainen versio pelastussuunnitelmasta, josta on karsittu kaikki tarpeeton sisältö pois. Esimerkkinä tieto siitä, miten työkoneiden liikennejärjestelyt on järjestetty kiinteistön alueella. Suomen pelastusalan keskusjärjestön oppaan mukaan sopiva pituus tietylle henkilökunnan osuudelle kohdistetulle pelastussuunnitelmalla on viidestä kymmeneen sivua (Pelastussuunnitelmaopas työpaikoille s.a.).

Pelastuslaki ei aseta velvoitteita pelastussuunnitelman esitystavasta. Pelastussuunnitelma voidaan esittää fyysisesti paperimuodossa tai digitaalisena versiona esimerkiksi yrityksen kotisivuilla. Digitaalisen pelastussuunnitelman ehdottomia etuja ovat sen muokkaamisen sekä päivittämisen helppous. Digitaalisen esitystavan heikkouksia saattaa olla pelastussuunnitelma vaikea saatavuus. Siinä missä fyysisen pelastussuunnitelman voi kuvitella löytävänsä yrityksen taukuhuoneesta tai kiinteistön aulasta, ei digitaaliselle pelastussuunnitelmalle ole olemassa oletussijaintia. Tehokkaimmillaan pelastussuunnitelma löytyy digitaalisena sekä fyysisenä kiinteistöstä. Tämä toisaalta saattaa aiheuttaa tilanteen, jossa on saatavilla eri versioita samasta pelastussuunnitelmasta.

Pelastussuunnitelman luoma lisäarvo kiinteistölle ja siinä asuville tai työskenteleville ihmisille ei muodostu sen pelkällä olemassaololla, vaikka se sijoitettaisiin taukuhuoneen kahvipöydälle. Suunnitelman todellinen hyöty saavute-

taan jalkauttamalla sen sisältämä tieto sekä testaamalla sen toimivuus tasaisin väliajoin. Jos pelastussuunnitelmaa ruvetaan etsimään palohälytyksen aikana, jotta tiedettäisiin mitä tulisi tehdä, on todennäköisesti liian myöhäistä.

Jokainen pelastussuunnitelma on kiinteistönsä tavoin yksiköllinen. Jokaiselle kiinteistöllä on omat riskinsä, erilaiset turvallisuusjärjestelyt sekä vaihtelevat toimintaohjeet. Toisen vastaavan kiinteistön pelastussuunnitelman kopioimisella tai referoimisella voidaan täyttää tietyt lain vaatimat velvoitteet, mutta erityisen toimiva pelastussuunnitelma se tuskin on. Turvallisuus kiinteistössä sekä työorganisaatiossa rakentuu siellä työskentelevistä ja oleskelevista ihmisistä. Näiden ihmisten ja heidän toimintatapojen huomioon ottaminen pelastussuunnitelmassa on ensisijaista. Pelastussuunnitelmaa rakentaessa on tärkeää pitää mielessä, mitä tehdään, miksi tehdään ja kenelle.

3 PELASTUSSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Vaikka Pelastuslaki 379/2011 sekä Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 asettavat pelastussuunnitelmien sisällölle minimivaatimukset, on pelastussuunnitelman sisältämä tieto sekä sen ulkomuoto ovat varsin vapaa-
muotoisia.

3.1 Kiinteistön turvallisuusjärjestelyt

Pelastussuunnitelmassa tulee esittää selvitys siitä, miten kiinteistön haltija on järjestänyt kiinteistön turvallisuusjärjestelyt. Turvallisuusjärjestelyillä tarkoitetaan esimerkiksi rakenteellisia ratkaisuja, teknisiä laitteita sekä hankittuja varusteita. Konkreettisia esimerkkejä näistä ovat ensisammutuskalusto, kuten palosammuttimet ja -peitteet, savunpoistolaitteet tai -luukut sekä sähköpääkeskukset. Varsinainen laitteiden listaus ei ole tarpeen, vaan turvallisuusjärjestelyt voidaan kuvata toimintaohjeisiin. (Pasi ym. 2022, 22.)

Pelastussuunnitelmassa kannattaa käyttää karttoja sekä kuvia havainnollistamaan turvallisuusjärjestelyjen sijoittelua sekä niiden merkintöjä. Mitä suurempi kiinteistö on kyseessä, sitä hyödyllisempää on visuaalinen esitystapa. Jos kiinteistö sisältää useita identtisiä turvallisuuslaitteita, kuten palopainikkeita tai palosammuttimia, ei ole kannattavaa liittää kaikkien kuvia osaksi suunnitelmaa.

Alla olevassa listassa on esitelty joitain kiinteistön turvallisuusjärjestelyitä, joita voidaan esittää pelastussuunnitelmassa. Turvallisuusjärjestelyt voidaan esittää yhtenä kappaleena pelastussuunnitelmassa, mutta riippuen pelastussuunnitelman ja kiinteistön koosta voi olla järkevämpää jakaa tieto turvallisuusjärjestelyistä omiin osiinsa. Esimerkiksi väestösuojaa koskeva tieto voidaan sijoittaa omaan kappaleeseensa tai toimintaohjeisiin, jossa käsitellään väestönsuojan käyttöä.

- Säännöt kiinteistössä tehtävistä tulitöistä
- Kiinteistöstä löytyvät turvallisuuslaitteet
 - o Ensisammutuskalusto
 - o Sprinklerit sekä sprinklerikeskus
 - o Pikapalopostit
 - o Ensiaputarvikkeet
 - o Sammutuspeitteet
 - o Savunpoistolaitteet ja -laitteet
 - o Veden pääsulku
 - o Ilmanvaihdon hallinta
 - o Paloilmoitinlaittekeskus
 - o Poistumisjärjestelyt
- Väestönsuoja
 - o Sijainti sekä mitoitus
 - o Kuka vastaa väestönsuojan ylläpidosta
- Miten turvallisuutta ylläpidetään ja kehitetään kiinteistön ja organisaation sisällä

Pelastussuunnitelmaan kannattaa kirjata, miten eri turvallisuuslaitteiden huolto ja käynnissäpito toteutetaan kiinteistössä sekä kuka vastaa käytännön tasolla huoltojen tai tarkastusten suorittamisesta. Turvallisuuslaitteiden vaatimien huoltojen sekä tarkastusten aikavälit voidaan myös sisällyttää samaan osioon. Näin kiinteistössä oleskelevat ihmiset voivat tarkistaa itsenäisesti ovatko turvallisuuslaitteet huollettu ja tarkastettu ajantasaisesti.

3.2 Toimintaohjeet

Pelastuslain 1. luvun 15. § 1. momentin 3. kohta velvoittaa kiinteistön haltijaa selostamaan pelastussuunnitelmaan asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimiseksi. Toimintaohjeiden luomisessa kannattaa hyödyntää mahdollisimman paljon jo olemassa olevia toimintaohjeita, jos sellaisia on saatavilla. Jos pelastussuunnitelmaa varten luodaan uusia toimintaohjeita, tulee tarkistaa, että ne eivät ole ristiriidassa muiden ohjeiden kanssa. Näin vältetään sekaannukset ja vaaratilanteet esimerkiksi vaaratilanteen tapahtuessa.

Kun luodaan uutta toimintaohjetta, on suotavaa haastatella kiinteistössä oleskelevia ihmisiä, jotta voidaan luoda toimivia toimintaohjeita. Yrityksen työntekijät ovat useimmissa tilanteissa parhaimpia konsultteja ohjeita luotaessa. Ottamalla työntekijät mukaan jo ohjeiden suunnitteluvaiheessa voidaan säästää aikaa sekä välttää turhaa muutosvastarintaa. (Heljaste 2008, 13.) Ennaltaehkäisevillä ohjeilla tarkoitetaan ohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vaaratilanteen syntymistä esimerkiksi tulityöohje. Toimintaohjeella tarkoitetaan ohjetta, jota käyttämällä on mahdollista minimoida jo toteutuneen riskin seurauksia, esimerkiksi ensiapuohjeet. (Pasi 2022, 49.)

Toimintaohjeiden tulee olla järkeviä, ajantasaisia sekä sellaisia, että niitä on mahdollista noudattaa. Tarvittaessa toimintaohjeista voidaan tehdä versioita eri kielillä. Työntekijää on vaikeaa vaatia noudattamaan olemassa olevia ohjeita, jos hänellä ei ole mahdollisuutta noudattaa niitä. Toimintaohjeiden ja muiden toimintaan sekä turvallisuuteen liittyvien ohjeiden tulisi olla työntekijöiden saatavilla. Toimintaohjeet voidaan koota esimerkiksi yrityksen Intraan. Spesifimmät toimintaohjeet, esimerkiksi ohje työkoneiden liikennejärjestelyistä, kannattaa sijoittaa työkoneisiin. (Heljaste 2008, 13.)

Alla olevassa listassa on esitelty joitain toimintaohjeiden otsikoita, joita voidaan sisällyttää osaksi pelastussuunnitelmaa.

- Ensiapuohjeet eri tilanteita varten
- Yleiset toimintaohjeet
- Avun hälyttäminen kiireellisessä hätätilanteessa

- Toiminta palohälytyksen aikana sekä miten sellainen voidaan estää
- Toiminta tulipalon aikana sekä miten sellainen voidaan estää
- Toiminta vesivahingon aikana sekä miten sellainen voidaan estää
- Pommiuhka tai muu uhkaava tilanne
- Työkoneiden liikennesäännöt
- Toiminta, jos työkone syttyy tuleen
- Heijastavien vaatteiden käyttö
- Yleinen vaaramerkki
- Sähkökatkos
- Säteilylaskeuma
- Kemikaalikaasuvaara

3.3 Poikkeusolot ja häiriötilanteet

Pelastussuunnitelmassa pitää olla selostus siitä, kuinka työyhteisö on varautunut poikkeusoloihin sekä erilaisiin häiriötilanteisiin. Erilaiset poikkeusolot sekä häiriötilanteet ovat usein työyhteisön ulkopuolisen vaaran aiheuttamia. Näiden tilanteiden ennustaminen saattaa olla joissain tilanteissa lähes mahdotonta, joten on tärkeää, että kiinteistö on osannut varautua oikealla tavalla.

Poikkeusoloilla tarkoitetaan kansakuntaa vakavasti uhkaavia riskejä. Poikkeusolojen toteaminen tapahtuu valtioneuvoston sekä tasavallan presidentin yhteistoiminnassa. Viimeisimmät Suomen vallinneet poikkeusolotilanteet olivat keväällä 2020 sekä vuoden 2021 aikana. Syynä poikkeusolojen toteamiselle oli laajalle levinnyt koronaviruspandemia. (Valtioneuvosto s.a.). Muita esimerkkejä poikkeusoloista olisivat Suomeen kohdistuva aseellinen hyökkäys, erityisen vakava suuronnettomuus sekä tilanne, jossa energian, veden, elintarvikkeiden, lääkkeiden tai muiden välttämättömien hyödykkeiden saatavuuteen kohdistuisi uhka (Valmiuslaki 2011/1552).

Poikkeusoloja varten voidaan luoda erillinen valmiussuunnitelma. Valmiuslain 2011/1552 3. luvun 12§ velvoittaa muun muassa valtioneuvostoa, kuntia sekä hyvinvointialueita luomaan valmiussuunnitelman varmistaakseen tehtäviensä hoitamisen myös poikkeusoloissa. Työyhteisö, joka on poikkeusolojen kannalta merkityksellinen, joko yhteiskunnan perushuollon tai sotilaallisen maanpuolustuksen kannalta, voi olla valmiussuunnitteluvollinen. Tämän

määritelmän ulkopuolelle jäävät työyhteisöt sekä organisaatiot voivat luoda halutessaan valmiussuunnitelman. (Pasi ym. 2022, 53).

Poikkeusoloihin varauduttaessa on tärkeää ottaa huomioon työyhteisön henkilökunnan käytettävyyks. Työyhteisöt jatkavat ensisijaisesti toimintaansa poikkeusoloissa, jos vain mahdollista. Riippuen poikkeusolojen julistamisen syistä osa henkilökunnasta voivat olla muissa yhteiskunnalle tärkeissä tehtävissä, esimerkiksi sotatilanteessa Suomen puolustusvoimien palveluksessa tai laajalle levinneen tartuntataudin tapauksessa terveydenhuollon tehtävissä. Henkilöstön lisäksi käytettävissä olevaa työkaluja tai kulutustavaraa esimerkiksi polttoainetta saattaa olla vähemmän saatavissa normaalioloihin verrattuna. Valtio tai viranomainen voi ottaa käyttöönsä kalustoa tai kiinteistöjä, jos se nähdään tarpeelliseksi. (Pasi ym. 2022, 54.)

Häiriötilanteella tarkoitetaan uhkaa tai tapahtumaa, joka uhkaa tai vaarantaa yhteiskunnan, organisaation tai pelastussuunnitelman tapauksessa kiinteistön turvallisuutta (Häiriötilanne s.a.). Häiriötilanteen pituus saattaa vaihdella merkittävästi. Esimerkiksi sähkönjakelun häiriöt usein kestävät joitain minuutteja taajama-alueilla, mutta suurien myrskyjen aikana vaikutus saattaa olla jopa päiviä. (Lehto s.a.) Muita esimerkkejä häiriötilanteista ovat tulvat, tieverkkojen häiriöt sekä kunnallistekniikan erilaiset häiriöt (Pasi ym. 52).

Se mihin ja miten häiriötilanteisiin varaudutaan, riippuu vahvasti kiinteistöstä, sen toiminnoista sekä sijainnista. Tämä tulee ottaa huomioon riskianalyysiä tehdessä sekä toimintaohjeita koottaessa.

3.4 Kiinteistön tiedot

Kiinteistön tietojen sisällyttäminen pelastussuunnitelmaan ei ole pelastuslain toimesta vaadittua. Näiden tietojen sisällyttäminen suunnitelmaan on kuitenkin kannattavaa. Tiedot kannattaa sijoittaa pelastussuunnitelmaan helposti luettavaan muotoon pienissä paloissa, esimerkiksi taulukkona. Alla oleva listaus kattaa joitain kiinteistön tietoja.

- Kiinteistön nimi sekä osoite
- Kiinteistön omistaja tai haltija

- Kiinteistön kerrosten lukumäärä sekä mahdolliset kellarikerrokset
- Sisäänkäyntien lukumäärä sekä niiden sijainnit
- Ensisijainen sekä mahdollinen toissijainen käyttötarkoitus
- Mitä rakennuksia kiinteistöön kuuluu
- Piha- sekä pysäköintialueet
- Kiinteistön pinta-ala
- Paloluokka
- Hissien ja porraskäytävien lukumäärät sekä sijainnit
- Kiinteistössä työskentelevien ihmisten ja tai yritysten yhteystiedot
- Muut kiinteistölle tärkeät numerot
 - o Vahtimestari
 - o Vartiointi
 - o Isännöitsijä
 - o Kiinteistöhuolto
 - o Vakuutusyhtiö

4 OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

4.1 Lain asettamat vaatimukset

Pelastussuunnitelman keskiössä on omatoiminen varautuminen tunnistettuihin riskeihin. Omatoimisella varautumisella tarkoitetaan erilaisiin vaaratilanteisiin varautumista, joita voidaan kohdata yhteisön tai kiinteistön sisällä. (Pelastussuunnitelmaopas työpaikoille s.a.) Pelastuslain 15. § 1 momentti velvoittaa kiinteistön omistajaa tai haltijaa seuraavasti:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Suomen pelastusalan keskusjärjestön mukaan työyhteisön omatoimisen varautumisen onnistumisen edellytykset ovat riskien tunnistaminen, niiden estäminen sekä toimintaohjeiden luominen erilaisia häiriö- ja poikkeustilanteita varten (Pasi ym. 10).

4.2 Turvallisuusorganisaatio

Turvallisuusorganisaation tai vastaavan luominen ja ylläpito ei ole osa kiinteistön lakisääteisiä vastuita, vaan tapa kehittää turvallisuutta organisaation sisällä. Kiinteistön tai organisaation turvallisuudesta huolehtiminen on usein moniulotteinen kokonaisuus, joten on hyvä luoda turvallisuusorganisaatio, jota johtaa nimetty turvallisuuspäällikkö tai vastaava. Tämä henkilö vastaa turvallisuuden koordinoinnista ja turvallisuusasioiden asianmukaisesta toteuttamisesta. Turvallisuuspäällikkö nimittää tai osoittaa muita turvallisuusorganisaation jäseniä. Turvallisuusorganisaation jäsenille tulee osoittaa erilaisia tehtäviä, kuten esimerkiksi ensiapuvastaava, väestösuojan hoitaja sekä pelastussuunnitelma vastaava. (Pasi ym. 13.)

Turvallisuusorganisaation rakenteeseen ja toimintaan ei ole olemassa valmista mallia, vaan sen pitäisi perustua kiinteistön tai organisaation omiin tarpeisiin. Turvallisuusorganisaatioon kannattaa sisällyttää myös turvallisuusorganisaation ulkopuolisten henkilöiden vastuut ja velvollisuudet yhteisen turvallisuuden eteen. Kun luodaan selkeä turvallisuusorganisaation, jossa jokaisen tehtävät ja vastuut ovat tiedossa lisää luottamusta työyhteisön keskuudessa ja vähentää epäröintiä mahdollisen vaaratilanteen aikana.

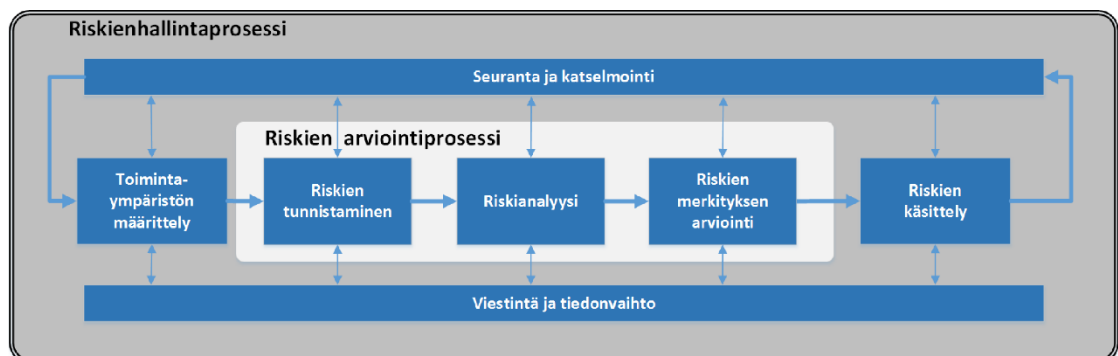
Turvallisuusorganisaatio tai vastaava ei ole yhtä kuin työsuojelun toimintaohjelma. Työsuojelun toimintaohjelma on työturvallisuuslain 2002/738 9 § 1. mom. nojalla lakisääteinen osa yrityksen velvollisuuksia työntekijöiden turvallisuutta kohtaan. Laki velvoittaa yritystä laatimaan ohjelman ”turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi tarpeellista toimintaa varten”, joka kattaa ”työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset”.

5 RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta pelastussuunnitelman tapauksessa kohdistuu kiinteistössä tapahtuvaan toimintaan liittyvien riskien tunnistamista, niiden arviointia sekä hallitsemista (Riskienhallinta NCC:llä s.a.). Riskienhallintaprosessin määritelmä sekä laajuus vaihtelee lähteen mukaan, mutta lähtökohtaisesti se kattaa nämä kolme vaihetta ja tavoittelee korkeampaa turvallisuuden tasoa (Riskien hallinta 2022).

Riskien tunnistaminen, niiden arviointi ja lopulta poistaminen on systemaattinen prosessi, jolla ei ole päättymispäivämäärää. Se on kokovaltainen prosessi, johon kuuluu myös riskien tunnistaminen, niiden analysointi sekä riskien merkityksen arviointi. (SFS-ISO 31000:2018.)

Alla oleva kuva on esitys laajasta riskienhallinnanprosessista. Kuvan keskellä ovat riskienhallinnan kolme vaihetta. Prosessia varjostavat seuranta ja katselmointi sekä viestintä ja tiedonvaihto kaikkien vaiheiden ajan. Seuranta ja katselmointi ovat myös riskienhallinnan epävirallinen ensimmäinen sekä viimeinen vaihe. Jatkuvassa riskienhallinnassa riskien seuranta on jatkuvasti käynnissä.



Kuva 3 Riskienhallintaprosessikaavio, (Kangas 2017)

Riskienhallintaprosessiin sekä pelastussuunnitelmaan ajantasaisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota tilanteissa, joissa olemassa olevat prosessit organisaation sisällä muuttuvat merkittävästi, silloin kun havaitaan riittävän suuri turvallisuuspuute tai jos tapahtuu merkittävä tapaturma tai läheltä piti -tilanne. Pelastuslakiin ei ole kirjattu ajankohtaa tai aikaväliä, jolloin pelastussuunnitelmaa pitäisi päivittää, vaan pelastussuunnitelman tulee aina olla ajan tasalla (Kouvalainen 2016).

5.1 Riskien tunnistaminen

Riskien tunnistaminen ja niiden ymmärtäminen on ensisijaista riskien välttämiseksi. Riskien ymmärtäminen ohjaa pelastussuunnitelmaa ja sen sisältöä merkittävällä tavalla. Se, että riskin onnistuu tunnistamaan, ei takaa sen välttämistä tai poistamista. On kyettävä ymmärtämään ne tekijät, jotka vaikuttavat sen syntymiseen. Esimerkiksi pelkän tulipalon sammuttaminen ei poista riskin aiheuttajaa, vaan on pystyttävä tunnistamaan viallinen sähkölaite, joka sen on syyttänyt.

Riskien tunnistamisessa voidaan käyttää ulkopuolisen konsultin apua niin kuin tässä työssä on käytetty. Ulkopuolisena konsulttina toimi tämän opinnäytetyön tekijä. Ulkopuolinen konsultti saattaa yksinkertaisimmillaan olla henkilö samasta työyhteisöstä, mutta sellainen, joka työskentelee toiselle työpisteellä tai on vasta palkattu työntekijä, joka ei ole vielä perehtynyt yrityksen olemassa oleviin toimintamalleihin. Tämä on tehokas tapa tunnistaa riskejä, mutta se on kaksiteräinen miekka. Ulkopuolisen näkemys saattaa paljastaa riskejä, joille työyhteisö on ajansaatossa sulkenut silmänsä.

Tämä tapa saattaa myös paljastaa riskejä, joiden todennäköisyyttä tai vakavuutta on jo vähennetty, mutta ei riittävällä tasolla. Toisaalta ulkopuolisen näkemys organisaation turvallisuustilanteeseen on usein pintapuolinen, eikä ole täten mahdollista perehtyä kovin syvällisesti kaikkeen kiinteistössä tapahtuvaan toimintaan, joten mahdollisuus harvinaisempien riskien tunnistamiseen on vähäisempi. Tehokkaassa riskienhallinnassa riskien tunnistamisessa hyödynnetään mahdollisimman monia näkökulmia sekä organisaation sisältä että ulkoa.

Riskien tunnistamisessa on tärkeää ottaa huomioon kiinteistön käyttötarkoitus sekä sen poikkeava tai tilapäinen käyttö. Esimerkiksi, jos ensisijaisesti varastohallina toimivaa tilaa käytetään ajoittain messuhallina, tulee tämä ottaa huomioon sekä riskienhallinnassa että itse pelastussuunnitelmassa. Jos tilapäinen käyttö eroaa merkittävällä tavalla kiinteistön alkuperäisestä käyttötavasta voi

olla kannattavaa luoda täysin oma pelastussuunnitelma poikkeavaa tai tilapäistäkäyttöä varten. (Pasi ym. 30).

5.2 Riskien luokittelu ja arviointi

Riskienhallintaa ja arviointia varten on vuosien saatossa kehitetty lukuisia erilaisia työkaluja. Nämä usein soveltuvat paremmin yhteen käyttötarkoitukseen tai ympäristöön kuin toiseen, joten on oleellista valita pelastussuunnitelman kannalta toimiva ratkaisu. Riskejä arvioitaessa on tärkeää käyttää samaa mitta-asteikkoa. Näin riskejä voidaan vertailla keskenään myös tulevaisuudessa.

Yksinkertainen ja toimiva riskien arvioinnin työkalu on riskilukumatriisi. Työkalun avulla arvioidaan riskin tapahtumisen todennäköisyyttä sekä sen mahdollisia seurauksia ja annetaan näille numeeriset arvot, esimerkiksi yhden ja kolmen välillä, kuvaamaan riskin vakavuutta. Saadut numerot summataan tai kerrotaan, jolloin saadaan riskiluku. Tässä opinnäytetyössä ja sitä varten tehdyissä pelastussuunnitelmissa numerot yhteenlaskettu. Riski, jonka todennäköisyys on 1 sekä mahdollinen seuraus 3, on epätodennäköinen riski, jonka tapahtuessa on vakavat seuraukset. Tämä riski saa riskiluvun 4 numerot yhteenlaskettuna.

Alla näkyvä matriisi havainnollistaa hyvin eri riskien kriittisyyden. Mitä lähempänä riskin saama arvio on oikeaa yläkulmaa, sen kriittisempi se on (Yrityksen turvallisuusopas 2008). Puolestaan riski, jonka tapahtuminen on todennäköistä, mutta toteutuessaan ei aiheuta vaaraa tai haittaa, ei ole riskienhallinnan näkökulmasta kovin kriittinen. Mitä korkeamman arvion riski saa sen vakavuudesta, sen kriittisemmin siihen tulee puuttua. Pahimmillaan riski on niin vakava, että kaikki siihen liittyvä toiminta on keskeytettävä ja riski korjattava ennen, kuin toiminta voi jatkua. (Riskien hallinta 2022.)

Riskin todennäköisyys	3, todennäköinen	4	5	6
	2, mahdollinen	3	4	5
	1, epätodennäköinen	2	3	4
		1, vähäiset seuraukset	2, Haitalliset seuraukset	3, vakavat seuraukset
		Riskin seuraukset		

Kuva 4 Riskilukumatriisi, (Mukaillen Kangas 2017)

Riskien todennäköisyys ja seuraukset ovat subjektiivisia käsitteitä, joten on tärkeää, että ne osataan määritellä järkevästi. Jos riskien arviointi aiheuttaa tilanteen, jossa lähes kaikki tunnistetut riskit ovat joko erittäin kriittisiä tai yksikään tunnistetuista riskeistä ei ollut sellainen, joka vaatisi minkäänlaisia toimia on mahdollista, että riskien luokittelun mittarit on asetettu joko liian kireästi tai löyhästi.

Riskien todennäköisyyden arvosteluasteikkona voidaan pitää aiemmin esitettyä kolmivaiheista jaottelua, mutta on myös mahdollista määritellä tarkemmat rajat todennäköisyydelle. Voidaan esimerkiksi määritellä kuinka usein riski arvioidaan tapahtuvan vuoden aikana. Epätodennäköinen riski tapahtuu kerran 10 vuodessa, mahdollinen riski tapahtuu kerran vuodessa ja todennäköinen riski tapahtuu 12 kertaa vuodessa. Arvosteluasteikon pykälien määrä sekä niiden vaihteluväli voidaan määritellä tapauskohtaisesti. (Leppänen 2008, 125.)

Riskien vakavuuden arvioinnin mittarina voi toimia myös euromääräinen arvio mahdollisista vahingoista. Vahinkojen rahassa mittaaminen on hyvä tapa verrata riskin poistamisen aiheuttamia kustannuksia. Ongelma euromääräisessä mittaamisessa nousee esille, kun arvioidaan henkilövahinkojen kustannuksia. Ihmishengen arvon mittaaminen euroissa on eettisesti arveluttavaa, mutta mahdollistaa vertailun muiden vahinkojen kanssa. Ihmishenkien lisäksi imma-

teriallista omaisuutta, kuten työntekijöiden ammattitaitoa tai yrityksen mainetta, on vaikea mitata rahassa, joten se kannattaa suhteuttaa muihin rahassa helpommin mitattaviin asioihin. (Leppänen 2008, 126.)

Riskien luokittelussa riskilukumatriisia käyttäessä on hyvä huomioida, että vaikka kaksi riskiä voi saada saman arvion, tulisi niihin suhtautua eri tavalla. Riski, joka on todennäköinen, mutta sen seuraukset ovat vähäiset, saa arvion 3. Samaan aikaan riski, joka on epätodennäköinen, mutta sillä on vakavat seuraukset, saa myös arvioksi 3. Tämä johtuu siitä, että ihmiset kokevat riskin seuraukset merkittävämmäksi kuin sen todennäköisyyden. Esimerkkinä flunssaan sekä syöpään sairastuminen. Flunssa on todennäköinen mutta vaikutuksiltaan vähäinen, syöpään sairastuminen epätodennäköinen mutta sen vaikutukset ovat vakavat. (Leppänen 2008, 126–127.)

Riskilukumatriisi on vain yksi monista riskien arvioinnin työkaluista, joita voidaan käyttää pelastussuunnitelman laatiessa. Riskilukumatriisista on lukematon määrä erilaisia muunnelmia ja sitä voidaan helposti muokata vastamaan organisaation tarpeita. Tehokkaimmillaan riskin hallintaprosessissa hyödynnetään useita työkaluja useista eri näkökulmista.

Riskilukumatriisia käyttäessä on mahdollista laskea saadut luvut joko summaamalla tai kertomalla. Yleisempi käytäntö on kertoa saadut numerot. Riskin toteutumista ja todennäköisyyttä kuvaavien numeroiden kertomisen erona summaamiseen on riskiluvun kasvaminen eksponentiaalisesti mitä vakavampi riski on verrattuna summaamisessa numeroihin lineaariseen kasvuun. Alla oleva kuva viisiportaisesta arvosteluasteikosta havainnollistaa, miten numerot kertomalla kasvatetaan mahdollisten riskilukujen lukumäärää. Summatessa on mahdollista saada viidessä eri tilanteessa riskiluvuksi kuusi, vaikka etäisyys tässä tapauksessa oikeassa yläkulmassa sijaitsevaan korkeimpaan riskilukuun vaihtelee. Numerot kerrottaessa sama tilanne ei toistu. Mitä lähempänä riskiluku on oikeaa yläkulmaa, sitä korkeampi se on.

Summa						Riskin todennäköisyys	Tulo					
5	6	7	8	9	10		5	5	10	15	20	25
4	5	6	7	8	9		4	4	8	12	16	20
3	4	5	6	7	8		3	3	6	9	12	15
2	3	4	5	6	7		2	2	4	6	8	10
1	2	3	4	5	6		1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5			1	2	3	4	5
Riskin vakavuus												

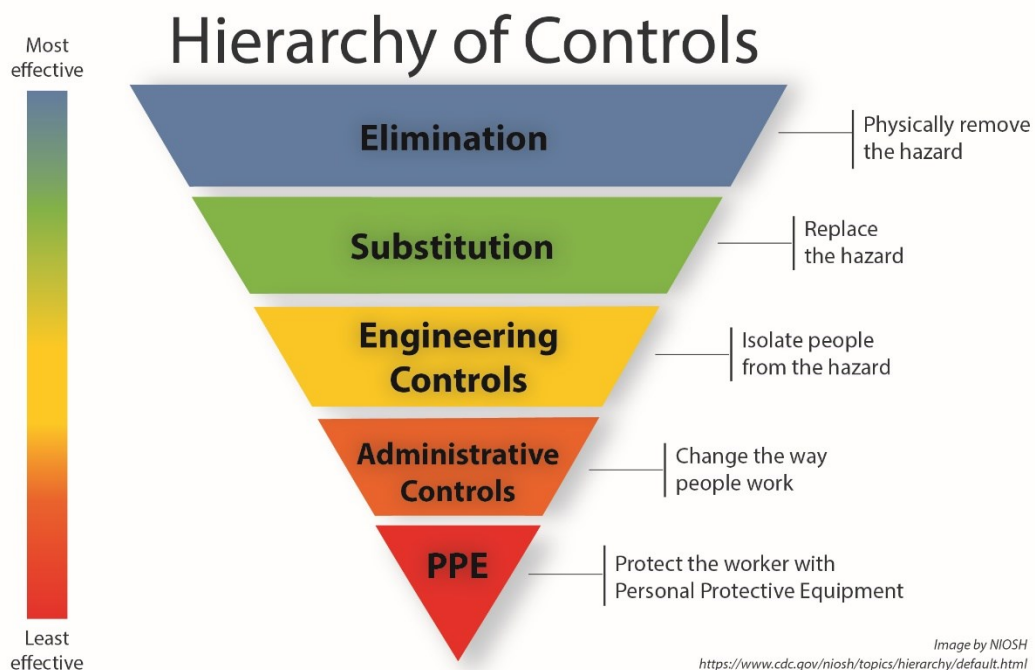
Kuva 6 Riskilukumatriisi, (Mukaillen Kangas 2017)

Riskilukumatriisi on vain työkalu, joka auttaa käyttäjäänsä luokittelemaan sekä havainnollistamaan riskejä niiden kriittisyyden mukaan. Se ei poista riskiä eikä vähennä sen tapahtumisen todennäköisyyttä. Se, saako riski riskiluvuksi kolme vai neljä, ei saa vaikuttaa absoluuttisesti siihen, miten organisaatio käsittelee riskiä.

5.3 Riskien pienentäminen ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisy

Riskien arvioinnin jälkeen voidaan alkaa työskentelemään riskin aiheuttaja poistamiseksi tai sen seurauksien minimoimiseksi. Kaikkien riskien poistaminen ei ole kannattavaa tai aina edes mahdollista. Yksi keino riskin poistamiseksi on tunnistaa sen aiheuttaja ja poistaa se. Liiketoiminnan keskiössä

olevien toimintojen poistaminen on usein mahdottomuus liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta, joten silloin pyritään vähentämään riskin todennäköisyyttä tai sen vakavuutta. Toinen tilanne, jossa riskiä ei kannatta poistaa, on sellainen, jossa riskin poistamisen kustannukset ovat merkittävästi suuremmat kuin sen tapahtumisen aiheuttavat. Tällaisessa tilanteessa on hyväksyttävä riski ja sen tuomat kustannukset sekä varauduttava jälkiseurauksiin.



Kuva 5 Riskien poistamisen kolmio, (Hierarchy of Controls 2023)

Yllä oleva kuva esittää eri keinoja millä riskien merkitystä voidaan vähentää järjestettynä tehokkaimmasta tehottomimpaan. Elimination eli riskin totaalinen poistaminen sekä sen korvaaminen eli substitution ovat keinoista kaikkein tehokkaimmat, mutta monessa tapauksessa nämä keinot ovat kaikista hankalimmat integroida osaksi valmiita prosesseja. Riskin poistaminen tai korvaaminen ovat otollisia keinoja esimerkiksi työprosessin suunnitteluvaiheessa tai uuden laitteen hankinnan yhteydessä.

Engineering controls eli teknisten turvatoimenpiteiden avulla estetään työntekijää joutumasta kosketuksiin vaaran kanssa. Teknistä valvontaa ovat esimerkiksi erilaiset suojaesteet. Tekniseen valvontaan liittyy usein korkeampia aloituskustannuksia kuin hallinnolliseen valvontaan tai henkilösuojaimiin, mutta

käyttökustannukset ovat usein pienemmät. Administrative controls eli hallinnollisen valvonnan avulla puututaan siihen, miten ihmiset ovat vuorovaikutuksessa riskin kanssa. Hallinnollista valvontaa voivat olla muun muassa työkoulutus, työnkierto sekä riittävien taukojen varmistaminen. (Hierarchy of Controls 2023.)

Työnkierrolla tarkoitetaan työtehtävien vaihtelua esimerkiksi työpäivän aikana säännöllisin väliajoin. Työnkierrolla vähennetään työtehtävien aiheuttamaa fyysistä ja henkistä kuormitusta sekä ehkäistään toistuvista tehtävistä johtuvaa tylsistymistä. (Job Rotation 2021.) Työnkiertoa suunniteltaessa tulee tarkkailla ja tunnistaa työntekijöitä kuormittavat tekijät, jotta tavoitellut hyödyt voidaan saavuttaa. Esimerkiksi kokoonpanoteollisuudelle on tyypillistä toistuvat työvaiheet, joissa työntekijä joutuu rasittamaan kehoaan joko vaikeasti hallittavien asentojen tai erilaisten nostojen takia. Vähentämällä työntekijöiden kuormitusta voidaan vähentää sairaspöissaoloja sekä tapaturmia. (Näin meillä kevennetään kuormitusta - Juncar oy s.a.)

PPE eli henkilösuojaimet ovat riskienhallinnan tehottomin keino, koska tällöin pyritään vähentämään riskin vaikutuksia ihmiseen eikä sen lähdeä. Henkilösuojaimia voivat olla esimerkiksi hengityssuojaimet, suojalasit sekä kypärät. Hallinnollisen valvonnan ja henkilösuojaimien käyttö riskien torjunnassa vaativat jatkuvaa valvontaa täten aiheuttavat epäsuoria kustannuksia menetetyt työajan muodossa käyttökustannusten lisäksi. Hallinnollisen valvonnan ja henkilösuojaimien suurin heikkous on se, että ne toimivat vain ainoastaan, kun työntekijät noudattavat annettuja ohjeita sekä välineitä. (Hierarchy of Controls 2023.)

Kolmion kaksi alinta riskienhallinta keinoa toimivat hyvin tilapäisenä ratkaisuna, kun esimerkiksi tunnistetun riskin lähdeä pyritään poistamaan tai riskiä ei pystytä täysin hallitsemaan. Riskien pienentämisessä tulisi pyrkiä käyttämään keinoja läpi tehokkaimmasta tehottomimpaan. Näin on mahdollista saavuttaa turvallisuuden korkein taso. (Hierarchy of Controls 2023.)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

6.1 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön toimeksiantona on tehty pelastussuunnitelmat toimeksiantajan kahteen kiinteistöön. Pelastussuunnitelmien laatiminen oli pitkä, mutta varsin suoraviivainen projekti. Projekti alkoi perehtymällä asiankuuluvaan lainsäädäntöön, aihetta käsittelevään kirjallisuuteen ja ohjeisiin sekä toimeksiantajan omaan turvallisuussuunnitelmaan. Teoriaan perehtymällä luotiin karkeaa sisältörunkoa teollisuusalueella sijaitsevalle työpaikan pelastussuunnitelmalle. Kun alustava sisältörunko oli valmis, esiteltiin luonnos toimeksiantajalle. Tarkoituksena oli varmistaa, että työn alla oleva pelastussuunnitelma vastaisi heidän näkemystään sekä täyttäisi heidän tarpeensa. Lisäksi toivottiin lisäohjeita ja mielipiteitä. Näiden kommenttien perusteella jatkettiin pelastussuunnitelman kirjoittamista.

Kun kirjoittamisprosessissa oli edetty riittävästi, sovittiin uusi tapaamisen toimeksiantajan kanssa, jossa käytiin pelastussuunnitelman edistymistä yhdessä läpi. Kirjoitustyön ohessa vierailtiin kiinteistöissä, esimerkiksi perehdyttiin turvallisuusjärjestelyihin vahtimestarin kanssa sekä tavattiin Stevecon muuta henkilökuntaa. He auttoivat selvittämään puuttuvia tietoja. Tämä sykli toisti itseään, kunnes pelastussuunnitelma oli viimeistelyä vaille valmis. Sovittiin tapaaminen kiinteistön turvallisuuspäällikön kanssa, jolle esiteltiin valmista pelastussuunnitelmaa.

Mussalon toimintakeskuksen pelastussuunnitelma on ensimmäisenä tehty pelastussuunnitelma ja se kirjoitettiin alusta loppuun ennen Hietasen H-1 kiinteistön pelastussuunnitelmaa. H-1 kiinteistön pelastussuunnitelma rakentui huomattavasti helpommin sekä nopeammin kuin Mussalon toimintakeskuksen. Toimeksiantajan toiveesta pelastussuunnitelmien tulisi noudattaa samaa rakennetta sekä ulkomuotoa, joten enemmistö osa Mussalon toimintakeskuksen pelastussuunnitelman sisällöstä siirtyi H-1 kiinteistön pelastussuunnitelmaan.

Pelastussuunnitelmien tekeminen toimeksiantajalle on onnistunut. Toimeksiantaja sekä pelastussuunnitelmien kirjoittaja ovat tyytyväisiä valmiisiin tuotok-

siin. Pelastussuunnitelmissa on arvioitu riskejä sekä esitetty mitä niiden vaikutuksia voidaan estää. Toimintaohjeissa on esitetty, miten tapahtuneen riskin kanssa tulee toimia sekä miten yksittäisen ihmisen tulisi toimia. Molemmissa pelastussuunnitelmissa on esitetty selkeästi kiinteistön turvallisuusjärjestelyt sekä ohjeita omatoimiseen varautumiseen liittyen. Nämä kohdat huomioon ottaen voidaan todeta, että tehdyt pelastussuunnitelmat täyttävät kiinteistön haltijan lakisääteisen velvollisuuden pelastussuunnitelman laatimisesta.

Pelastussuunnitelmissa olisi voitu hyödyntää paikallisen pelastuslaitoksen neuvontaa. Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 2011/407 velvoittaa pelastuslaitoksia antamaan neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnassa. Pelastussuunnitelmien laadinnassa hyödynnettiin pelastuslaitosten ohjeiden muodossa, mutta suora neuvonanto olisi voinut auttaa paljastamaan kehityskohteita.

Pelastussuunnitelmien riskien tunnistamisen osiossa olisi voitu hyödyntää enemmän Stevecon henkilökunnan näkemyksiä turvallisuudesta ja heidän tunnistamistaan riskeistä. Yhteisissä palavereissa nostettiin esiin useaan otteeseen tunnistetut riskit ja niiden arviot. Palavereissa osanottajilta kysyttiin puuttuuko jotain, onko jonkin riski arvioitu väärin sekä koetaanko joku riski tarpeettomana. Yleisesti riskien arviointi koettiin onnistuneeksi eikä siihen tuotu erityisen suuria kehitysideoita. Tapaamisiin osallistuneet henkilöt olivat usein toimihenkilöitä, jotka eivät usein oleskelleet kiinteistössä. Haastatteleamalla eri työtehtävissä työskenteleviä henkilöitä kiinteistön turvallisuudesta olisi voitu löytää lisää näkökulmia pelastussuunnitelmaan sekä sen sisältämään riskianalyyysiin.

Toimeksiantona tehtyjen pelastussuunnitelmien riskien arvioinnissa saadut riskien todennäköisyys sekä -vakavuus luvut laskettiin yhteen summaamalla kertomisen sijaan. Tällä ei ole merkittävää vaikutusta riskien arvioinnin näkökulmasta. Jos riskejä arvioitaisiin uudestaan, tulisi riskilukua laskettaessa laskea luvut kertomalla.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää sekä perehtyä kiinteistöjen pelastussuunnitelmien vaatimuksiin sekä samalla tuottaa toimeksiantajalle kaksi toimivaa ja ajantasaista pelastussuunnitelmaa. Tavoite on saavutettu sekä

opinnäytetyön että toimeksiannon osalta. Opinnäytetyössä on teorian avulla vastattu kaikkiin tutkimuskysymyksiin selittämällä mistä osista pelastussuunnitelma koostuu sekä mitä näissä kohdissa tulee ottaa huomioon pelastussuunnitelmaa kirjoittaessa.

Opinnäytetyön kirjoitusprosessi tapahtui nopealla aikataululla. Tästä huolimatta kirjoittamisen laadusta ei ole jouduttu tinkimään. Pelastussuunnitelmia varten hankittua tietoa voitiin hyödyntää hyvin osana opinnäytetyötä. Opinnäytetyön teorian kirjoittaminen oli vaivatonta. Kirjoitusprosessissa päänvaivaa tuotti johdannon kirjoittaminen. Opinnäytetyön aihe ei istunut perinteisiin raameihin, koska tutkimusaineistona on lait ja asetukset.

Pelastussuunnitelmista on kirjoitettu monia tutkimuksia, joista suurin osa on ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä. Näiden tutkimusten laatu vaihtelee suuresti. Muiden aiheita käsittelevien tutkimusten lukemisesta ei ollut merkittävää hyötyä tämän tutkimuksen kannalta.

Opinnäytetyö on laadukas sekä luotettava. Opinnäytetyössä on vastattu tutkimuskysymyksiin selkeästi teorian avulla monia ajantasaisia lähteitä käyttäen. Teoriassa on tarkasteltu asioita kriittisesti eri näkökulmista eri lähteitä käyttäen. Aiheesta on helposti saatavilla paljon yleispätevää sekä helposti ymmärrettävää tietoa. Työn tulosten johdonmukaisuus luo tutkimukselle luotettavuutta. Konsultoimalla pelastussuunnitelmien asiantuntijaa, esimerkiksi pelastuslaitoksia, olisi saatu primääritietoa tutkimuksen aiheesta.

Opinnäytetyö on eettisesti toteutettu. Opinnäytetyön aiheeseen sekä eettisiin ohjeisiin on perehdytty ja kirjoittajan resurssit ovat riittävät tutkimuksen suorittamiseen. Ohjaajan sekä toimeksiantajan kanssa on tehty opinnäytetyösopimus. Toimeksiantajan kanssa on selvitetty mitä heistä saa tutkimuksessa kertoa. Opinnäytetyössä ei käsitellä henkilötietoja, eikä kirjoittaja ole estynyt tutkimuksen tekemisestä. Opinnäytetyössä muiden kirjoittamaa tekstiä on lainattu oppilaitoksen lähdeohjeen mukaan, eikä lähdeaineistoa ole plagioitu.

6.2 Ehdotukset toimeksiantajalle

Pelastussuunnitelma on laaja kokonaisuus jo itsessään, mutta se on osa vielä suurempaa kiinteistö- ja pelastusturvallisuutta. Toimeksianto käsitti ajantasaisien pelastussuunnitelmien laatimisen toimeksiantajan kahteen kiinteistöön. Toimeksiannon ulkopuolelle rajattiin pelastussuunnitelmien julkaiseminen, käytännön testaaminen sekä päivittäminen.

Nykyaikainen pelastussuunnitelma keskittyy vahvasti vaarojen sekä riskien tunnistamiseen ja niiden ennaltaehkäisemiseen. Liiallinen uskomus siihen, että kaikki riskit ja vaarat on kiinteistössä tunnistettu ja vähennetty riittävällä tasolla saattaa johtaa tilanteeseen, jossa tunnistamaton riski aiheuttaa tilanteen, jossa ei yksinkertaisesti osata toimia. On tärkeää haastaa omaa toimintaa sekä testata olemassa olevia turvallisuusjärjestelyitä. Samalla tavalla on tärkeää testata pelastussuunnitelman toimivuutta. Pelastussuunnitelma on tämän opinnäytetyön tapauksessa hyvin laaja kokonaisuus ja sen testaaminen yhdellä kertaa ei ole mahdollista. Toimeksiantajan tulisi testata pelastussuunnitelman sisällön toimivuutta ja jatkokehittää sitä saatujen oppien avulla. Pelastussuunnitelma ja sen sisältö pitäisi ottaa osaksi työorganisaation turvallisuussuunnitelmaa. Parhaimmillaan pelastussuunnitelma on jatkuvasti päivittyvä dokumentti, jonka toimintaa testataan vuoden ympäri, vaikka nimellisesti sitä päivitetäisiinkin vain kerran vuodessa.

Pelastussuunnitelmat ovat noin 50 sivua pitkiä ja sisältävät suuren määrän tietoa. Tietoa, mikä ei välttämättä ole oleellista yksittäiselle kiinteistössä työskentelevälle henkilölle. Pelastussuunnitelmista tulisi tehdä eri versiota jokaiselle käyttäjäryhmälle. Esimerkiksi ahtaajille, jotka käyttävät rakennusta ruokalana sekä sosiaalitaloina, luotaisiin oma versionsa. Pelastussuunnitelman sisällöstä voitaisiin myös tehdä kiinteistön sisälle infotauluja tiettyjä tiloja varten, josta selviäisi turvallisuuslaitteiden sijainnit sekä tärkeimmät ohjeet, miten henkilön tulisi toimia mahdollisen vaaratilanteen sattuessa.

Pelastussuunnitelmien tehokkuuteen vaikuttavat monet eri asiat, joista yksi on tiedon saatavuus. Tiedon saatavuudella tarkoitetaan pääsyä pelastussuunnitelmiin, kun niitä tarvitaan (Kauppi 2019). Pelastussuunnitelmien lopullisesta esitystavasta käytiin keskustelua projektin aikana. Yksi ehdotuksista olisi

luoda digitaalinen versio pelastussuunnitelmista Pelsu Pelastussuunnitelma palveluun. Kirjoitusprosessissa tähän kiinnitettiin huomiota luomalla kokonaisuudesta sellainen, että sitä pystyy muokkaamaan jatkossa helposti. Toimeksiantaja on julkaisut valmiit pelastussuunnitelmat digitaalisessa muodossa omassa intranetissään täysimittaisena ja alkuperäisessä muodossa. Ehdotuksena on, että toimeksiantaja luo pelastussuunnitelmista älylaitteille soveltuvan version.

6.3 Jatkotutkimuskohteet

Jatkotutkimuskohteita on noussut esille tätä opinnäytetyötä kirjoittaessa sekä pelastussuunnitelmia laatiessa. Jatkotutkimuskohteet keskittyvät vahvasti pelastussuunnitelmiin sekä sitä ohjaaviin lakeihin. Pelastussuunnitelma sekä siihen liittyvät isommat kokonaisuudet ovat suuri verkosto. Verkoston eri osien vuorovaikutussuhteita on vaikea mitata. Tämän takia aiheesta on mahdollista luoda paljon eri tutkimuskohteita monilla eri näkökulmilla.

Pelastussuunnitelmia säättävä pelastuslaki sekä valtioneuvoston asetus pelastustoimesta ovat vuodelta 2011. Pelastuslaki 2011/379 on suuri kokonaisuus, joka käsittää monia eri aiheita. Sen tavoite on parantaa ihmisten turvallisuutta sekä vähentää onnettomuuksia. Laissa käsitellään pelastussuunnitelmien lisäksi tulipesien nuohoamista, väestönsuojia sekä pelastustoiminnan vapaaehtoistoimintaa. Onko nykyinen pelastuslaki ajan tasalla ja vastaako se nykypäivän tarpeisiin? Pelastussuunnitelmia koskevaa lainsäädäntöä on kumottu uudella lailla vuosien saatossa ainakin vuosina 1999 sekä 2003. Onko aika kumota nykyinen pelastuslaki uudella lailla ja mitä sen tulisi pitää sisällään?

Pelastussuunnitelmat toimivat osana organisaation kiinteistö- sekä pelastusturvallisuutta. Nämä osa-alueet ovat puolestaan osana organisaation kokonaisturvallisuutta. Jatkotutkimuksissa voitaisiin pohtia tai mitata, miten pelastussuunnitelma vaikuttaa edellä mainittuihin osa-alueisiin sekä organisaation kokonaisturvallisuuteen. Jatkotutkimuksen kohteena voitaisiin kehittää uudenlaista tulevaisuuden versiota pelastussuunnitelmasta.

Pelastussuunnitelman on lakisääteinen osa kiinteistön haltijan vastuita. Pelastussuunnitelman laatijalla ei ole välttämättä muuta tavoitetta, kuin täyttää lain

asettamattomat minimivaatimukset sen sisällölle. Jatkotutkimuksessa voitaisiin kehittää keinoja, joilla saataisiin pelastussuunnitelmavelvollisia kiinteistöjen haltijoita kehittämään omaa kiinteistöturvallisuutta pelastussuunnitelmien avulla. Jatkotutkimuksessa voitaisiin mitata tapahtuneiden muutosten saavuttamia hyötyjä.

LÄHTEET

- Job Rotation. 2021. Safe at work California. WWW-dokumentti. Päivitetty 12.2.2021. Saatavissa: <https://www.safeatworkca.com/safety-articles/job-rotation/> [viitattu 7.03.2023].
- Jyväskylän yliopisto. 2022. Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineistot. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://openscience.jyu.fi/fi/opetus/perustutkinto-opiskelijat/opiskelumateriaalit/kirjastotuutori/2-hae-lahteet/nain-loydat-tietoa-tutkimusmenetelmista> [viitattu 04.04.2023].
- Kananen, J. 2019. Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas: Avain opinnäytetyön ja pro gradun kirjoittamiseen. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/> [viitattu 3.4.2023].
- Kangas A. 2017. Ohje riskienhallintaan: Riskienarviointityökalu – käyttö- ja täyttöohje. Valtionvarainministeriö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://vm.fi/documents/10623/1898625/Riskiarviointi+ohje/fe847307-0fc9-4389-bc0c-f003a98c150f> [viitattu 23.02.2023].
- Kauppi J. 2019. Mitä on tietoturva? Leijona security. WWW-dokumentti. Päivitetty 26.07.2019. Saatavissa: <https://www.leijonasecurity.fi/2019/07/26/tietoturva/> [viitattu 30.03.2023].
- Kouvalainen, O. 2016. Pelastussuunnitelma - Yleisimmät kysymykset. Falcony. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://blog.falcony.io/fi/pelastussuunnitelma-yleisimmat-kysymykset> [viitattu 21.03.2023].
- Lehto, I. s.a. Yleistietoa sähkökatkoista. Energiateollisuus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://energia.fi/energiasta/energiaverkot/sahkokatkot> [viitattu 25.02.2023].
- Leppänen, J. 2008. Yritysturvallisuus käytännössä: Turvallisuusjohtamisen portfolio. 1. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Hansson, S. 2022. Risk. Stanford Encyclopedia of Philosophy. WWW-dokumentti. Päivitetty 8.12.2022. Saatavissa: <https://plato.stanford.edu/entries/risk/#DefiRisk> [viitattu 21.02.2023].
- Hierarchy of Controls. 2023. National Institute for Occupational Safety and Health National Institute for Occupational Safety and Health. WWW-dokumentti. Päivitetty 17.1.2023. Saatavissa: <https://www.cdc.gov/niosh/topics/hierarchy/> [viitattu 23.02.2023].
- Häiriötilanne. s.a. Pelastustoimi. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://pelastustoimi.fi/pelastustoimi/varautuminen/hairiotilanne> [viitattu 25.02.2023].
- Mussalo. s.a. HaminaKotka Satama Oy. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.haminakotka.com/fi/tietoa-satamasta/satamanosat/mussalo> [viitattu 20.02.2023].
- Näin meillä kevennetään kuormitusta - Juncar oy. s.a. Työterveyslaitos. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/nain-meilla-kevennetaan-kuormitusta-vaasan-leipomo/nain-meilla-kevennetaan-kuormitusta-juncar-oy> [viitattu 07.03.2023].

Pasi, Y. Huhtala, M. Leino, I. Majamaa, J. 2022. Pelastussuunnitelmaopas työpaikoille. Helsinki: Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.spek.fi/wp-content/uploads/2022/04/Pelastussuunnitelma_opas_tyopaikoille.pdf [viitattu 20.02.2023].

Pelastuslaki 29.4.2011/379.

Pelastussuunnitelma. s.a. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.spek.fi/turvallisuus/pelastussuunnitelma> [viitattu 20.02.2022].

Poikkeusolot. s.a. Valtioneuvosto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://valtioneuvosto.fi/tietoa-koronaviruksesta/poikkeusolot> [viitattu 25.02.2023].

Riskien hallinta. 2022. Työsuojelu. WWW-dokumentti. Päivitetty 15.12.2022. Saatavissa: <https://www.tyosuojelu.fi/tyosuojelu-tyopaikalla/vaarojen-arviointi/riskien-hallinta> [viitattu 22.02.2023].

Riskienhallinta NCC:llä. s.a. NCC. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncc.fi/tarjontamme/nain-toimimme/riskienhallinta/> [viitattu 02.03.2023].

Satamasta se lähti. s.a. Steveco Oy. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.steveco.fi/fi/index/steveco/snlzqcllm.html> [viitattu 25.02.2023].

Steveco yrityksenä. s.a. Steveco Oy. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.steveco.fi/fi/index/steveco/scpvxiaeq.html> [viitattu 25.02.2023].

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738.

Valmiuslaki 29.12.2011/1552.

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 5.5.2011/407.

Yritysturvallisuus. s.a. Elinkeinoelämän keskusliitto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ek.fi/hyotytytieto-yrityksille/yritysturvallisuus/> [viitattu 20.02.2023].

Pelastussuunnitelma

HIETANEN H-1
VÄYLÄTIE 29, 48200

Sisällys

1.	JOHDANTO	4
2.	KOHTEEN PERUSTIEDOT	6
3.	TURVALLISUUSORGANISAATIO	9
4.	TURVALLISUUSJÄRJESTELYT	10
	ENSIAPU	10
	EA-TARVIKKEET	10
	DEFIBRILLAATTORI, SYDÄNISKURI	10
	ENSIAPULAITTEIDEN HUOLTO	10
	ALKUSAMMUTUSKALUSTO JA TURVALAITTEET	11
	ALKUSAMMUTUSKALUSTON HUOLTO	13
	TURVALAITTEET	13
	TULITYÖT	13
5.	KIINTEISTÖSSÄ TUNNISTETTAVAT RISKIT JA MITEN NIIDEN VAIKUTUKSIA VOIDAAN VÄHENTÄÄ	16
6.	OMATOIMINEN VARAUTUMINEN JA TOIMINTAOHJEET	21
	ENSIAPU	21
	TAJUTTOMAN ENSIAPU	21
	ELVYTYS	22
	PAINELU-PUHALLUS	22
	PAINELU-PUHALLUS DEFIBRILLAATTORIN AVULLA	23
	VERENVUOTO	23
7.	TOIMINTAOHJEET VARASTOSSA OLESKELUA/TYÖSKENTELYÄ VARTEN.	24
	HENGENPELASTAVAT SÄÄNNÖT	24
	SATAMANPITÄJÄN TURVALLISUUSOHJEITA SATAMASSA LIIKKUVILLE	25
	VNA 85/2006	26
	TYÖKONEEN MOOTTORIN SYTTYESSÄ PALAMAAN	27
	HEIJASTAVA VAATETUS JA KYPÄRÄN KÄYTTÖ	28
8.	YLEISET TOIMINTAOHJEET	29
	AVUN HÄLYTTÄMINEN KIIREELLISESSÄ HÄTÄTILANTEESSA	30
	TOIMINTAPALOHÄLYTYKSEN AIKANA	31
	TOIMINTA TULIPALON AIKANA	32
	VESIVAHINKO	34

POMMIUHKA	35
RYÖSTÖ, VARKAUS, ILKIVALTA TAI MUU UHKAAVATILANNE	36
TOIMINTAOHJEITA UHKAAVAN HENKILÖN KOHTAAMISTILANTEESEEN	37
YLEINEN VAARAMERKKI, SUURONNETTOMUUS	38
SÄHKÖKATKOS	39
SÄTEILYLASKEUMA	40
KEMIKAALIKAASUVAARA	41
VÄESTÖNSUOJA	43
TOIMINTA KOKOONTUMISPAIKALLA	43
POIKKEUSOLOT	43
ORGANISAATION SISÄISET SÄÄNNÖLLISET TOIMET TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMISEKSI	44
9. PELASTUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO	45
10. PELASTUSSUUNNITELMAN PÄIVITYSHISTORIA	45
1. VERSIO	45
11. LIITTEET	46
TARKASTUSLISTA	46
H-1 PUTOAMISSUOJAUSJÄRJESTELMÄ	49
1. KERROS POHJAKUVA	50
2. KERROS POHJAKUVA	50
3. KERROS POHJAKUVA	51
4. KERROS POHJAKUVA	52
5. KERROS POHJAKUVA	53
H-1 KEVYEN LIIKENTEEN KULKUREITIT	54
AHTAUSTYÖSSÄ KÄYTETTÄVÄT HENKILÖSUOJAIMETTOIMINTA UHKAAVISSA TILANTEISSA	55
PUHELIMITSE TEHTY UHKAUS	56
TOIMINTA RYÖSTÖ-/VARKAUSTILANTEISSA	57

1. Johdanto

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu Steveco Oy:n hallinnoimaan HaminaKotka sataman, Hieta-
sen satama-alueella sijaitsevaa H-1 rakennusta varten. Tämä pelastussuunnitelman on rakenteel-
taan samanlainen kuin Mussalon teollisuus alueella sijaitseva Mussalon toimintakeskuksen pelas-
tussuunnitelma. Tämän pelastussuunnitelman on kirjoittanut Roope Kallio keväällä 2023, osana
opinnäytetyötä. Pelastussuunnitelman ylläpidosta on kerrottu tarkemmin kappaleessa 7 pelastus-
suunnitelman ylläpito.

Pelastussuunnitelma on lakisääteinen osa kiinteistön haltijan velvollisuuksia. Pelastussuunnitel-
man tarkoituksena on tunnistaa ja ehkäistä vaaroja ja riskejä sekä ilmaista näistä kiinteistön käyt-
täjille. Pelastussuunnitelmassa tulee olla selostus rakennuksen turvallisuusjärjestelyistä sekä oma-
toimisen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus (pelastuslaki 379/201129, 15 §):

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;*
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;*
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäise-
miseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;*
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimen-
piteistä.*

***Pelastussuunnitelman sisältö (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta
407/2011, 2§):***

*Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastus-
suunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavan-
omaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.*

*Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukai-
nen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.*

*Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvitta-
valla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työnteki-
jille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.*

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

Pelastussuunnitelmalla turvataan kiinteistöä, mutta erityisesti sillä turvataan ihmisiä, jotka työskentelevät sekä oleskelevat kiinteistössä. Kiinteistön pelastussuunnitelma on osa organisaation kiinteistöturvallisuutta, joka on kiinteä osa organisaation kokonaisturvallisuutta. Pelastussuunnitelma vahvistaa organisaation turvallisuuskulttuuria sekä edistää olemassa olevaa turvallisuusorganisaatiota. Pelastussuunnitelman sisältö tulisi jokaisen ottaa huomioon jokapäiväisessä toiminnassa.

Tämän pelastussuunnitelman kirjoittamisessa on pyritty hyödyntämään mahdollisimman paljon jo olemassa olevaa tietoa sekä toimintaohjeita. Hyödyntämällä olemassa olevaa tietoa voidaan välttää tilanteita, joissa erilaiset tai ristiriitaiset ohjeet voisivat johtaa esimerkiksi vaaratilanteisiin tai hidastaa avun hälyttämistä.

2. Kohteen perustiedot

Kiinteistön osoite on Väylätie 29, 48200 Kotka. Kiinteistö tunnetaan nimellä H-1 ja sen on rakennettu vuonna 1972. Kiinteistö sijaitsee Hietasen satamanosassa Hietasessa, Hovinsaarella. Kiinteistöön kuuluu 1 rakennus, jossa on viisikerroksinen toimistorakennus sekä 2 varastohallia, lämmin- sekä kylmävarasto. Lämminvaraston yhteydessä on vahtimestarin koppi. Kylmävarastossa sijaitsee varastokoppi sekä sen läpi kulkevat rataiskot sen länsisivulla. Toimistorakennus on kiinteistön etelä-, itä kulmassa. Pysäköintialueet ovat on kattamattomia ja valaistuja. Kiinteistöön on 10 sisäänkäyntiä, jotka sijaitsevat rakennuksen eri puolilla. Toimistorakennuksen on 2 sisäänkäyntiä rakennuksen itä- sekä eteläpuolella. Lämminvarastoon 1 sisäänkäynti rakennuksen eteläpäädyssä. Kylmävarastoon on 7 sisäänkäyntiä rakennuksen etelä-, itä- ja pohjoispuolella. Rakennuksen toimisto-osassa on 5 kerrosta, joista kaikki ovat maanpinnan yläpuolella. Kiinteistön kokonaispinta-ala on 25 575 m² ja sen paloluokka P1. Toimistorakennuksen pinta-ala on noin 3200 m² viidessä kerroksessa, lämmin varaston noin 1000 m² ja kylmävaraston noin 24 275 m². Kiinteistössä on yksi hissi, joka sijaitsee sisääntuloaulan yhteydessä.

Kiinteistön yritysten yhteystiedot

Steveco Oy, 5-vuoro työnjohto, Hietanen	044 2323 317 (24 h)
Ruokala, Miccu Oy, Jyri Mäkinen	050 374 4888
Finnlines, Timo Vanhala	050 5654 613

Muut tärkeät numerot

Hätänumero	112 (24 h)
Myrkytystietokeskus	0800 147 111 (24 h)
Vahtimestari, Heikki Siren	044 2323 285
Terminaalipäällikkö, Kai Peri	044 2323 603
Turvallisuusaluepäällikkö, Kai Peri	044 2323 603
Turvallisuuspäällikkö, Arto Kauppila	044 2323 723
Securitas, Hietasen porttivalvomo	040 162 4293
HaminaKotka Satama Oy	020 970 8850 (24 h)

Henkilömäärä arviot, määrät vaihtelevat työvuorojen mukaan.

H-1 kiinteistössä sijaitsevat ahtaajien sosiaalitilat, joten henkilöiden määrä kiinteistössä vaihtelee merkittävästi.

H-1 Toimisto	Aamuvuoro	Iltavuoro	Yöllä
Arkisin	15	5	0
Viikonloppuisin	0	0	0

H-1 varasto	Aamuvuoro	Iltavuoro	Yöllä
Arkisin	13	13	1
Viikonloppuisin	5	5	1

H-1 sosiaalitilat	Aamuvuoro	Iltavuoro	Yöllä
Arkisin	56–68	45–57	1–3
Viikonloppuisin	1–3	1–3	1–3

Muut tiedot

	Sijainti
Sähköpääkeskus	Sisääntuloaula
Putkilukko	Pääoven yhteydessä
Lämmönjakuhuone	5. krs tekninen tila/pannuhuone
Ilmanvaihtokone	Kiinteistön katolla
Ilmanvaihdonhäätäseis	Ilmanvaihtokoneen yhteydessä
Ilmastoinnin ohjauskeskus	5. krs tekninen tila/pannuhuone
Lämmitysmuoto	Maakaasu
Kiinteistön vakuutusyhtiö	IF Vahinkovakuutus Oyj 010 19 19 19 https://www.if.fi/
Paloilmoitinkeskus	Sisääntuloaula
Veden pääsulku	Palovesipumppaamo, käynti ulkoa



Putkilukko



Ilmastoinnin ohjauskeskus 5. kerroksen teknisessä tilassa

3. Turvallisuusorganisaatio

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 5.2 Turvallisuusorganisaatiot soveltuvin osin. Muokattu vain luettavuuden osalta.

HIETANEN

TURVALLISUUSLAUEPÄÄLLIKÖ
Kai Peri (p 044 2323 603)

APULAISTURVALLISUUSPÄÄLLIKÖ
Vuoromestarit (p. 044 2323 246)

TURVALLISUUSVALVOJA

Toimintakeskus/rakennukset/kentät
Vuoromestarit (p. 044 2323 246)
Turvaryhmät

APULAISTURVALLISUUSVALVOJA

Varastot/kentät
Vuoron työnjohtajat
Turvaryhmä

APULAISTURVALLISUUSVALVOJA

Konehalli ja korjaamo
Vuoron työnjohtaja (p 044 2323 280)
Turvaryhmä

TURVALLISUUSPALVELU

VARTIO-, RAIVAUS JA PELASTUSRYHMÄN JOHTAJA

5-vuoron työnjohtaja
Turvaryhmä

Suuronnettomuuden, tulipalon tai muun kriisitilanteen sattuessa henkilöstön sekä Stevecolla vieraina tai asiakkaana olevien henkilöiden kokoontumispaikka on H-1 rakennuksen ahtaajien sosiaalituloissa. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, varapaikka on kiinteistön eteläpäädyssä oleva kokoontumispaikka.

Väestönsuojat sijaitsevat H-2 ja H-4 varastoissa.

Turvaryhmät muodostetaan työssä olevista henkilöistä vastuuhenkilön johdolla.

H-1 ruokala Miccu Oy, Jyri Mäkinen (p. 050 3744 888)

H-1 Finnlines Timo Vanhala (p. 050 5654 613)

HAMINAKOTKA SATAMA OY p. 020 790 8850 (24 h)

4. Turvallisuusjärjestelyt

Ensiapu

EA-tarvikkeet

1. KERROS	
Defibrillaattori/sydäniskuri	Sisääntuloaula
EA-kaappi	Sisääntuloaula
Paarit	Sisääntuloaula
Silmähuuhde	Keskikäytävä, porrashuoneen vieressä
EA-kaappi	Lämmin varasto, vahtimestarin koppi
2. KERROS	
EA-kaappi	Naisten pukuhuone
3. KERROS	
EA-kaappi	Työnjohtajien koppi
4. KERROS	
EA-kaappi	Kahvihuone
5. KERROS	
EA-kaappi	5. krs tekninen tila

Defibrillaattori, sydäniskuri

Defibrillaattori sijaitsee kiinteistön ensimmäisessä kerroksessa sisääntuloaulassa.

Ensiapulaitteiden huolto

Vahtimestari vastaa ensiapulaitteiden huoltojärjestelyistä.

- Ensiapukaapit ja silmähuuhde huolletaan ja täytetään tarpeen mukaan.
- Defibrillaattori huolletaan ja tarkistetaan kahden vuoden välein.



Defibrillaattori 1. kerroksessa

Alkusammutuskalusto ja turvalaitteet

1. KERROS	
Savunpoistoluukkujen laukaisukeskus	Sisääntuloaula
Paloilmoitinlaite	Sisääntuloaula
Sprinklerilaite	Sisääntuloaula
12 kg ABC jauhesammutin	Palovesipumppaamo, käynti ulkoa
12 kg ABC jauhesammutin	Lämminvaraston sisäänkäynnin yhteydessä
12 kg ABC jauhesammutin	Lämminvaraston pohjoispääty
Turvavalokeskus	Käynti sisääntuloaulan kautta
5 kg Co2 sammutin	Turvavalokeskus, käynti sisääntuloaulan kautta
2. KERROS	
6 kg ABC jauhesammutin	Ahtaajien sosiaalitilat
6 kg ABC jauhesammutin	Ahtaajien sosiaalitilat, käytävä
6 kg ABC jauhesammutin	Ruokala
3. KERROS	
5 kg Co2 sammutin	Pääkäytävä
4. KERROS	
6 kg ABC jauhesammutin	Pääkäytävä
5. KERROS/KATTO	
12 kg ABC jauhesammutin	Portaita vastapäätä
6 kg ABC jauhesammutin	Katolla, IV koneen läheisyydessä
H-1 VARASTO	
ABC jauhesammuttimet	Kts. alla oleva kartta
Vesipostit	Kts. alla oleva kartta
Hälytyskeskus	Kts. alla oleva kartta
Vesiverho, sprinklerijärjestelmä	Väliseinän ja ratamontun välissä



H-1 Varaston alkusammutuskalusto ja turvalaitteet. HUOM. Sprinklerventtiilien sijainti ei ole ajantasainen!

Alkusammutuskaluston huolto

Huoltojärjestelyistä vastaa Antti Sipola, satamatekniikka.

Käsisammuttimet tulee tarkastaa

- Vähintään vuoden väliajoin, jos sammutin on säilytettävässä alttiina esimerkiksi kosteudelle, tärinälle, lämpötilojen vaihtelulle tai pakkaselle
- Vähintään kahden vuoden väliajoin, jos käsisammutinta säilytetään kuivissa ja tasalämpöisissä sisätiloissa.

Käsisammuttimet tulee huoltaa

- Viiden vuoden väliajoin, jos kyseessä on vesipohjainen sammutin
- Kymmenen vuoden väliajoin, jos kyseessä on jauhe- tai hiilidioksidisammutin

Sammutuspeitteet tulee tarkistaa

- Yhden vuoden välein.
- Käytettyä sammutuspeite tulee hävittää ja korvata uudella.

Turvallisuuslaitteet

Kiinteistö on varustettu seuraavilla turvalaitteilla

- Kiinteistön pelastustiet ovat varustettu akkuvarmenteisilla poistumisopasteilla.
- Kiinteistö on varustettu sprinklereillä.
- Kiinteistössä on automatisoidut palovaroittimet.
- Kiinteistö on varustettu palopainikkeilla, jotka laukaisevat automaattisen palohälytyksen.
 - o Palopainikkeet ovat varustettu kuvan mukaisilla opastetarroilla.
 - o Palopainikkeen ulkomuoto vaihtelee
- H-1 varasto on varustettu väliseinän ja ratamontun välissä sprinklerijärjestelmällä, joka aktivoituessaan estää palon laajenemisen varaston sisällä.

Tulityöt

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.8 Tulityösuunnitelma Steveco soveltuvien osin.



Käsisammuttimet ovat varustettu kuvan mukaisilla opastetarroilla.



Palopainike sekä käsisammutin kylmävarastossa

Tämä tulityösuunnitelma määrittää vaatimukset, joita tulee noudattaa palovahinkojen torjumiseksi Steveco Oy:n kiinteistöosaston hallinnoimissa rakennuksissa ja ulkoalueilla tehtävissä tulitöissä.

Tulityölupakäytäntö:

Tulitöitä ovat työt, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä ja/tai lämpöä. Näitä töitä ovat mm. sähkökaasuhitsaus, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaus ja kulmahiomakoneella suoritettava hionta ja katkaisutyö.

Tulitöiden tekijältä ja luvan myöntäjältä vaaditaan voimassa oleva tulityökortti.

Tulityöluvan myöntäminen:

Kirjallinen tulityölupa tarvitaan aina ennen kuin aloitetaan tulityöt tilapäisellä tulityöpaikalla. Steveco Oy:n kiinteistöosaston henkilöstöstä tulityöluvan saa myöntää seuraavat henkilöt: **Antti Sipola, Jukka Muuri, Jyrki Penttilä, Petri Salminen ja Harri Kautto**. Tulityölupakaavakkeena käytetään IF:n 4 sivuista lomaketta. Luvanmyöntäjän tulee valvoa, että yhtiön tulityösuunnitelmaa noudatetaan ja tarkastaa tulityöpaikka etukäteen yhdessä tulityöntekijän kanssa.

Vakituiset tulityöpaikat:

Steveco Oy:n kiinteistöosaston vakituiset tulityöpaikat ovat samat kuin Suomen Satamatekniikka Oy:n vakituiset tulityöpaikat ja sijaitsevat Hietasen ja Mussalon korjaamoilla.

Hietasen korjaamolla on 1 vakituinen tulityöpaikka. Se sijaitsee hitsaamossa (rakennuksen korkeassa osassa) ja on merkitty kyltillä. Siellä saa tehdä tulitöitä ilman tulityölupaa. Paikalla on pysyvä alkusammutuskalusto.

Mussalon lukkikorjaamolla on 1 vakituinen tulityöpaikka. Se sijaitsee matalan osan ulko-oven vieressä ja on merkitty kyltillä. Siellä saa tehdä tulitöitä ilman tulityölupaa. Paikalla on pysyvä alkusammutuskalusto.

Tulitöitä edeltävät turvatoimet:

Ennen tulityöluvan myöntämistä tulee selvittää, voidaanko työ korvata menetelmällä, joka ei aiheuta palovaaraa, tai voidaanko tulityönkohde siirtää vakituiseen tulityöpaikkaan. Tulitöitä edeltävät turvatoimet arvioidaan ja täytetään tulityölupa lomakkeeseen. Tulityöpaikalle järjestetään vaadittu alkusammutuskalusto.

Tulityön aikaiset turvatoimet:

Tulitöiden aikaiset turvatoimet kartoitetaan tulityöluvan kohdassa ”tulityön turvatoimet”. Tulityövartijan ja tulityöntekijän rooli on varmistaa toimillaan, että työssä ei synny tulipalon vaaraa. Tarvittaessa työympäristöä kastellaan ja suojataan siirrettävillä paloseinillä.

Tulityön jälkeiset turvatoimet:

Tulitöiden päätyttyä alue siivotaan ja suojaukset puretaan. Tulityöalue ja ympäristö tarkastetaan ja kastellaan tarvittaessa. Jälkivartiointi toimet aloitetaan.

Tulityövartiointi:

Tulityöluvaan nimetään tulityövartijat valvomaan tulityöturvallisuutta työn aikana ja sen päätyttyä. Tulityöpaikkaa vartioidaan työn ja taukojen aikana. Vartiointia jatketaan tulityöluvassa määrätty aika. Tulityövartijan tulee osata käyttää alkusammutuskalustoa ja olla paikalla läsnä koko työtehtävän ajan.

5. Kiinteistössä tunnistettavat riskit ja miten niiden vaikutuksia voidaan vähentää

Riskejä sekä niiden seurauksia on arvioitu kuusiportaisella asteikolla. Riskejä arvioitaessa on keskitytty ensisijaisesti kiinteistön ja työyhteisön vaikutuspiirissä oleviin riskeihin. Arviointiin vaikuttavat riskin todennäköisyys sekä riskin mahdolliset haittavaikutukset. Riskien todennäköisyyden ja seurausten haitallisuuden arviointikriteerit ovat esitelty alla. Riskin kokonaisarvosana saadaan laske-
malla todennäköisyyden sekä seurausten haitallisuuden numeroarvot yhteen. Esimerkiksi mahdollinen riski (2), jolla on vähäiset seuraukset (1) saa arvosanan 3.

Riskin toteutumisen todennäköisyys arvioitiin seuraavalla asteikolla

0. Ei ole
1. Epätodennäköinen
2. Mahdollinen
3. Todennäköinen

Riskien haitallisuutta arvioitiin seuraavalla asteikolla

0. Ei haittaa
1. Vähäinen
2. Haitallinen
3. Vakava

Riskejä poistetaan ja minimoidaan niiden arvosanan mukaisessa järjestyksessä, suurimmasta pienimpään, vakavimmasta vähiten haitalliseen. Kaikkia riskejä ei aina ole järkevä poistaa eikä edes välttämättä mahdollista, usein työyhteisössä havaittavat riskit liittyvät olennaisesti harjoitettuun liiketoimintaan, eikä täten ole mahdollista saada yhtä ilman toista. Tärkeää on tunnistaa riskit ennen niiden realisoitumista ja osata varautua niiden seurauksille.

Riski	Ilmaantu- vuus	Haitalli- suus	Riskin arvosana	Miten riskin vaikutuksia voidaan vähentää
Käytävillä säilytettävät tavarat muodosta kompastumisvaaran ja mahdollisessa tilanteessa, jossa rakennuksesta tulee poistua nopeasti esim. palohälytys.	2/3 Mahdollinen	1/3 Vähäinen	3/6	Kiinteistön kulkuväylät ovat paikoin kapeita ja tällöin mikään ylimääräinen näillä paikoilla edes väliaikaisesti säilytettävä tavara muodostavat kompastumisvaaran. Kiinteistössä tiloja siivotaan päivittäin ja työntekijöiden on kiinnitettävä omiin sekä muiden tavaroihin, etteivät ne aiheuta mahdollista lisävaaraa
Talvi hankaloittaa ulkona liikkumista.	3/3 Todennäköinen	2/3 Haitallinen	5/6	Riski on todennäköinen, eikä sen tapahtumiselle ihminen voi mitään. Piha-alueita aurataan ja hiekoitetaan tilanteen vaatiessa vähentäen liukastumisvaaraa. Talvella henkilöiltä vaaditaan varovaisuutta ja ennakkointia piha-alueilla ja sisäänkäyntiä välittömässä läheisyydessä liikkuesssa.
Työkoneiden ja raskasliikenne kiinteistön välittömässä läheisyydessä muodostavat vaaran jalankulkijoille	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	Kiinteistön kaikilla sivulla liikkuu raskastaliikennettä sekä työkoneita jatkuvasti päivän eri aikoina. Henkilöiden tulee kiinnittää erityistä huomiota liikkuessaan kiinteistön ulkoalueilla. Jalan kulkijoiden on käytettävä ainoastaan heille tarkoitettuja kulkuväyliä. Satamayhtiö velvoittaa, että henkilöiden on käytettävä CE-merkitä näkyvää varoitusvaatetusta sekä suojakypärää työskennellessään ja liikkuessaan satama-alueella.
Sähkökatkos	1/3 Epätodennäköinen	2/3 Haitallinen	3/6	Sähkökatkoksen ennustaminen normaalioloissa on lähes mahdollonta, joten on tärkeää, että työyhteisö osaa toimia oikeaoppisesti tilanteessa. Sähkökatkoa varten on luotu toimintaohjeet.

Tulipalo, työkoneen palaminen	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	<p>Tulipalon estämisen keskiössä on aikainen tunnistaminen ja nopea toiminta tulipalon sammuttamiseksi sekä palon leviämisen estämiseksi. Jokainen kiinteistössä oleskeleva voi omalla toiminnallaan edistää kiinteistön paloturvallisuutta osallistumalla sammutuskalustokoulutuksiin, perehtymällä kiinteistön sammutuskalustoon ja käyttöön sekä toimintaohjeisiin.</p> <p>Työkoneen tulipalo muodostaa erityisen riskin, jos syttyminen tapahtuu kiinteistön sisällä. Sisätiloissa työskentely Työkoneiden ollessa jatkuvasti liikkeessä on tulipalon paikkaa hankala ennustaa.</p> <p>Ehkäise palon syttymistä suorittamalla työkoneelle päivittäinen ajoonlähtötarkistus. Sekä perehtymällä olemassa oleviin toimintaohjeisiin ja saatavilla olevaan sammutuskalustoon.</p>
Työkoneiden yhteen törmääminen varastoalueella	1/3 Epätodennäköinen	2/3 Haitallinen	3/6	<p>Työkoneiden yhteen törmäämisessä liike-energiat ovat suuria, vaikka laitteiden nopeudet eivät välttämättä ole kovinkaan suuria.</p> <p>Varmista työkoneen kunto suorittamalla päivittäinen ajoonlähtötarkistus. Älä ota viallista konetta käyttöön. Noudata liikennesääntöjä, nopeusrajoituksia sekä väistämisvelvollisuuksia. Toimi ennakoitavasti ja tarkkaile aktiivisesti muuta liikennettä.</p>

Väärin pysäköidyt ajoneuvot/työkoneet aiheuttavat vaaratilanteen	2/3 Mahdollinen	2/3 Haitallinen	4/6	Väärin pysäköidyt ajoneuvot muodostavat mahdollisen riskin kiinteistön alueella. Pysäköi ajoneuvo vain sille varatulle alueelle. Varmista että ajoneuvo on pysäköity oikein eikä ajoneuvo aiheuta haittaa tai vaaranna muiden turvallisuutta.
Jalankulkijan ja työkoneen yhteen törmääminen varastoalueella/parkkipaikalla	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	<p>Jalankulkijan ja työkoneen yhteen törmääminen voi johtaa vakavaan loukkaantumiseen tai kuolemaan.</p> <p>Jalankulku kiinteistön varasto- tai on ulkoalueilla tulee käyttää jalankulkijoille varattuja reittejä. Jalankulkijoiden tulee käyttää CE-merkittyä huomioväri vaatetusta sekä kypärä. Vältä turhaa oleskelua varastoalueella ja työkoneiden läheisyydessä. Toimi ennakoitavasti ja tee itsestä näkyvä työkoneiden kuljettajille. Pidä katsekontakti kuljettajaan liikkuessasi koneen lähistöllä.</p> <p>Työkoneiden kuljettavien henkilöiden on havainnoitava ja tarkkailtava aktiivisesti työskentelyalueella liikkuvat henkilöt. Varastoalueella ei saa säilyttää tavaraa jalankulkijoille varatuilla kulkuväylillä edes väliaikaisesti. Kiinnitä erityistä huomiota liikkeelle lähettäessä.</p>

Putoaminen surraustelineen päältä	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	<p>Surraustelineen tai ylätasoon päältä putoamisen seuraukset ovat mahdollisesti erittäin vakava ja pahimmillaan saattaa johtaa kuolemaan.</p> <p>Surrauslinjan ylätasolla tai yksiköiden päällä työskenneltäessä on ehdottomasti käytettävä turvavaljaita. Valjaiden tehtävä on estää työntekijää loukkaantumasta pudotessaan. Jos työntekijä putoaa ja jää valjaisiin roikkumaan, tulee hänet ottaa alas trukilla henkilönostinhäkin avulla.</p> <p>Työskentely surrauslinjan ylätasolla tai yksiköiden päällä tulee olla rauhallista, kiireetöntä ja harjittua. Surrattavan yksikön päällä työskenneltäessä on otettava huomioon työergonomia, yksiköiden korkeuserot sekä pintojen liukkaudet.</p>
-----------------------------------	-------------------------	---------------	-----	--

6. Omatoiminen varautuminen ja toimintaohjeet

Seuraavilla sivuilla on kuvattu toimintaohjeita onnettomuuksien välttämiseksi sekä erilaisia tilanteita varten. Lue ohjeet tarkasti, sillä niitä seuraamalla voit estää vahinkojen syntymisen sekä auttaa onnettomuustilanteissa.

Ensiapu

Ohjeiden lähteenä on käytetty SPR:n verkkosivujen ensiapuohjeita, defibrillaattorin- ja hätäkeskuslaitoksen ohjeita. Samat ohjeet löytyvät osittain turvallisuussuunnitelmasta kohdasta 3. Ensiapu

Kun saavut onnettomuudenpaikalle, selvitä nopeasti mitä on tapahtunut. Arvioi tilanne ennen ensiavun antamista.

- Montako loukkaantunutta?
- Kuka on vakavimmin loukkaantunut?
- Mikä on aiheuttanut onnettomuuden?
- Voidaanko lisäonnettomuuksia ehkäistä?

Lataa puhelimeesi 112 Suomi -sovellus. Soittamalla hätänumeroon sovelluksesta autat apua saapumaan oikeaan paikkaan jakamalla puhelimesi sijaintitiedon hätäkeskuslaitoksen kanssa. Sovellus tarjoaa myös apua eri tilanteisiin sekä sisältää kartan lähimmistä defibrillaattoreista. Sovellus on saatavilla App Store:sta, Google Play kaupasta sekä Huaweiin AppGallery:stä.

Tajuttoman ensiapu

Henkilö on tajuton ja hengittää

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele.
- Jos henkilö ei herää, soita 112.
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle.
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti.
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla.
 - o Tunnustele poskellasi ilmvirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos autettava hengittää normaalisti.
 - o Aseta autettava kylkiasentoon.
- Jos autettava ei hengitä, aloita elvytys.
- Käsittele potilasta varovasti, älä jätä yksin, tarkkaile hengitystä.

Elvytys

Jos tiedät että autettavalla on Covid-19 tartunta tai sinulla on vahva epäily tästä, älä anna puhalluselvytystä. Pidä turvaväli selvittäessä elvytyksen tarvetta.

Elvytyksessä käytä aina defibrillaattoria, jos mahdollista.

Painelu-puhallus

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele
- Jos henkilö ei herää, soita 112
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle ja jatka elvyttämistä
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos autettava ei hengitä, aloita elvytys
- Paineluelvytys, paina 30 kertaa
 - o Aseta kämmen keskelle rintalastaa, toinen käsi käden päälle
 - o Paina suoraan alaspäin 30 kertaa
- Jatka elvytystä puhaltamalla 2 kertaa
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Sulje autettava sieraimet ja peitä suullasi autettavan suu, puhalla rauhallisesti kaksi kertaa siten että autettavan rintakehä nousee.
- Toista painelua ja puhallusta vuoroittain 30:2 rytmillä kunnes ensihoito ottaa vastuun tai autettava virkoo

Painelu-puhallus defibrillaattorin avulla

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele
- Jos henkilö ei herää, soita 112
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle ja jatka elvyttämistä
 - o Toinen auttaja noutaa defibrillaattorin
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita painelupuhalluselvytystä
- Paineluelvytys, paina 30 kertaa
 - o Aseta kämmen keskelle rintalastaa, toinen käsi käden päälle
 - o Paina suoraan alaspäin 30 kertaa
- Jatka elvytystä puhaltamalla 2 kertaa
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Sulje autettava sieraimet ja peitä suullasi autettavan suu, puhalla rauhallisesti kaksi kertaa siten että autettavan rintakehä nousee.
- Kun saat defibrillaattorin paikalle
 - o Jatka elvytystä
- Toinen auttaja kytkee laitteen päälle seuraamalla laitteen ohjeita
 - o Kiinnitä elektrodit potilaan paljaaseen rintakehään laitteen ohjeen mukaisesti
 - o Potilaaseen ei saa koskea sydämen rytmin analysoinnin aikana.
 - o Paina iskupainiketta, jos kone niin kehottaa. Pysy irti autettavasta.
- Jatka painepuhalluselvytystä välittömästi iskun jälkeen.
 - o Seuraa koneen antamia ohjeita.
- Toista elvytystä, kunnes ensihoito ottaa vastuun tai autettava virkoo

Verenvuoto

- Paina voimakkaasti vuotokohtaa
- Jos verenvuodon on aiheuttanut esine esimerkiksi puukko, älä poista sitä.
- Aseta autettava istumaan tai makuuasentoon
 - o Nosta vuotava raaja kohoasentoon
- Sido haava painesiteellä
 - o Käytä saatavilla olevia välineitä, voit tarvittaessa rakentaa painesiteen esimerkiksi vaatteista
 - o Kiristä sidettä riittävästi, jotta veri ei vuoda
- Toimita autettava jatkohoitoon.
- Soita hätänumeroon 112, jos
 - o Paineside ei riitä tyrehdyttämään vuotoa
 - o Autettavalla on sokin oireita

7. Toimintaohjeet varastossa oleskelua/työskentelyä varten.

Hengenpelastavat säännöt

- Ennen kuin aloitat työt
 - o Varmista työympäristön sekä koneiden ja laitteiden turvallisuus ja soveltuvuus tehtävään työhön.
- Käytä vaadittuja henkilösuojaimia
 - o Kypärä vaimentaa päähän kohdistuvat iskut
 - o Heijastava asu näkyy ja sinut nähdään
- Suojaa itsesi putoamiselta, käytä korkealla työskennellessä turvavaljaita
 - o putoaminen on tilastojen mukaan yleisin työhön liittymätön tapaturma, joka johtaa kuolemaan
 - o jos sinun on pakko kiivetä tai tehdä töitä korkealla, varmista että se on turvallista
- Noudata sovittuja liikenneohjeita ja sääntöjä
 - o käytä kevyenliikenteen reittejä, ota katsekontakti lähelläsi liikkuvan työkoneen kuljettajaan, pidä turvaetäisyys
 - o älä puhu puhelimeen tai käytä mobiililaitteita liikkuvassa työkoneessa
 - o käytä turvavyötä työkoneissa, joihin ne on asennettu
- Varo riippuvaa ja liikkuvaa taakkaa
 - o älä koskaan mene riippuvan taakan alle
 - o älä koskaan mene liikkuvan taakan eteen

Mikään työ ei ole niin tärkeä ja kiireellistä, ettei olisi aikaa ensin tarkistaa työympäristö ja työn vaarat. Tarkista onko kaikki kunnossa, jonka jälkeen turvallinen työskentely voi alkaa.

Satamanpitäjän turvallisuusohjeita satamassa liikkuville

HaminaKotka satama-alueen kulkuväylillä pätevät tieliikennelain periaatteet, risteävässä liikenteessä vasemmalta tulevalle on **väistämisvelvollisuus**.

Käytä vain merkittyjä kulkuväyliä, noudata voimassa olevia nopeusrajoituksia, liikennemerkkejä ja -valoja. Huomioi, että ajoneuvojen on **väistettävä** junaa, työkonetta, nosturia sekä muuta raitteilla liikkuvaa kalustoa. Konttikentillä ja laituri-alueilla ajaminen on kielletty muilla kuin työko-neilla, ellei toimeksianto sitä erikseen edellytä. Konttiterminalleissa, työskentely- ja laituri-alueilla on käytettävä ajoneuvon katolla vilkkuvaa huomiovaloa.

Nopeusrajoitukset Hietasessa

- porttialue 20 km/h
- satama-alue 30 km/h

Stevecon liikenneohjeet työkoneille Hietasessa

- varastosta tai yksikkökatoksesta tuleva *väistää*
- varastojen sisällä ja konttikentillä
 - ajetaan käytävien oikeaa reunaa, kasalta tuleva *väistää*
 - risteyksissä vasemmalta tulevalle on *väistämisvelvollisuus*
- ajoteillä normaalit tieliikennesäännöt, vasemmalta tulevalle on *väistämisvelvollisuus*

Huomioi kaikessa liikkumisessa joustavuus, työnsujuvuus, muiden huomioiminen ja ennakointi

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 028/2006 Valtioneuvoston asetus määrittelee meluallistuksen rajat

Uusi asetus määrittelee meluallistuksen toiminta- ja raja-arvot. Allistuksen alempi toiminta-arvo on 80 dB, ylempi toiminta-arvo 85 dB ja raja-arvo on 87 dB. Uutta aikaisempaan verrattuna on allistuksen alempi toiminta-arvo 80 dB, jonka ylittyessä työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijän saatavilla on henkilökohtaiset kuulonsuojaimet ja mahdollisuus lääkärintarkastukseen. Myös allistuksen raja-arvo 87 dB on luonteeltaan uusi. Kuulonsuojainten vaikutus huomioon ottaensa ylittyminen edellyttää työnantajalta välitöntä reagointia allistuksen vähentämiseksi alle raja-arvon.

Hallitus antoi asetuksen työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuville vaaroilta torstaina 26. tammikuuta 2006. Asetus tulee voimaan 15. helmikuuta 2006. Samalla kumotaan valtioneuvoston päätös työntekijäin suojelusta työssä esiintyvän melun aiheuttamilta vaaroilta ja haitoilta (ns. melupäätös). Musiikki- ja viihdealalla asetusta sovelletaan vasta 15 helmikuuta 2007 lukien, mihin saakka alalla sovelletaan muutoin kumottavaa melupäätöstä. Valtioneuvoston asetus täydentää nykyistä lainsäädäntöämme ja sillä pannaan täytäntöön EU:n ns. meludirektiivi (2003/10/EY).

Asetusta sovelletaan työhön, jossa työntekijät allistuvat melulle ja johon sovelletaan työturvallisuuslakia. Asetuksessa on tarkemmat säännökset meluallistuksen arvioinnista, mittauksesta, toimenpiteistä toiminta- tai raja-arvojen ylittyessä, meluntorjuntaohjelmasta sekä työntekijöille annettavasta ohjauksesta.

Steveco Oy:n riskienarvioinnin perusteella tilaama meluallistuskartoitus suoritettiin Kotkassa ja Haminassa vuoden 2004 lopulla ja kartoituksen toteutti Lappeenrannan Aluetyöterveyslaitos.

Lausunnon asiasta laati tutkimusinsinööri Tapani Ollila, jonka erityisalueena on meluntorjunta.

Mittaustulosten perusteella meluallistuksen **alempi toiminta-arvo, 80 dB, ylittyy varastotöissä, konttilaivoissa sekä LoLo –laivojen taakkapaikoilla (Demag, Mantsinen, Gottwald).**

Ylempi toiminta-arvo, 85dB, ylittyy ainakin peräporttialuksissa ja korjaamolla. Ajoittain myös surrauslinjalla työskenneltäessä saattaa ylempi toiminta-arvo ylittyä.

Mittaus näillä raja-arvoilla suoritetaan ilman kuulosuojainten vaimentavaa vaikutusta.

Mikäli työntekijän allistuminen melulle ylittää säädetyn alemman toiminta-arvon, 80 dB, työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijän saatavilla on henkilökohtaiset kuulonsuojaimet. KÄYTÄ KUULOSUOJAIMIA!

Mikäli työntekijän allistuminen melulle vastaa säädettyä ylempää toiminta-arvoa, 85 dB, tai ylittää sen, työnantajan on annettava työntekijän käyttöön henkilökohtaiset kuulonsuojaimet. TYÖNTEKIJÄN ON KÄYTETTÄVÄ KUULOSUOJAIMIA!

Mikäli päivittäisen meluallistuksen raja-arvo on 87 dB on huomioitava kuulosuojainten vaimentava vaikutus.

Työkoneen moottorin syttyessä palamaan

- Jos moottori on tulessa pysäytä/katkaise virta moottorilta välittömästi
- Usein palokin sammuu, kun palavaa ainetta ei enää tule/pumpata paikalle
- Jos palo ei moottorin pysähdyttyä tukahdu itsestään niin käytä jauhesammutinta
- Ilmoita asiasta esimiehelle



Vuosaaren lukin moottoripalosta 24.3.2021

Heijastava vaateetus ja kypärän käyttö

Lakien, asetusten ja Stevecon sekä sataman pitäjän ohjeistuksen mukaan henkilön tulee satama-alueella käyttää heijastavaa vaateetusta. Heijastava vaateetus tulee olla yllä myös työmatkalla liikuttaessa jalan, pyörällä tai mopolla satama-alueella. Auton parkkipaikalta siirryttäessä jalan yleisiä alueita pitkin sosiaalituloihin tulee käyttää heijastavaa vaateetusta.

Suojakypärää tulee käyttää

- Sosiaalituloissa työpisteeseen liikuttaessa
- Kaikissa käsiahtaajan työtehtävissä laivoilla, varastoissa ja kentillä
- Leukahihna tulee olla kiinnitetty
- Työkoneissa ei ajon aikana tarvitse käyttää kypärää, mutta matkalla työkoneeseen ja sieltä poistuttaessa sitä tulee käyttää
- Työkoneissa on kypärän säilytyspaikka
- Koskee myös muuta henkilöstöä liikuttaessa työpisteissä
- Vierailijoiden isäntien on huolehdittava heidän kypärien käytöstä työalueilla liikuttaessa.

8. Yleiset toimintaohjeet

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 5.2 Turvallisuusorganisaatiot soveltuvin osin.

Erilaisissa normaalista poikkeavissa tilanteissa on tilanteesta riippumatta oleellista pysyä rauhallisena ja toimia parhaansa mukaan. Tilanteen mukaan ei ole välttämättä oleellista toimia sanatar-kasta ohjeiden mukaan, vaan toimia. Tilanteen mukaan kiinteistön turvaryhmät muodostetaan työssä olevista henkilöistä vastuuhenkilön johdolla.

Hätätilanteessa ensimmäinen henkilö, joka saapuu tilanteen tapahtuma paikalla, on se henkilö, joka soittaa hätänumeroon 112. Ilmoita tapahtuneesta tuotantosuunnittelijalle vuoromestarille tai työnjohtajalle alla olevien ohjeiden mukaan.

Pitkäkestoista laajamittaista poikkeustilanteen aikana tulee välttää turhien puheluiden soittamista sekä hermostumista. Tilannetta voi selvittää

- 112 puhelin sovelluksesta
- Radiota kuuntelemalla
- Teksti tv:n sivulla 112
- www.pelastustoimi.fi
- www.112.fi
- www.poliisi.fi
- www.haminakotka.com

Avun hälyttäminen kiireellisessä hätätilanteessa

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 1.1 Hälytysnumerot Kotka soveltuvien osin.

Suorita hälytys soittamalla kansalliseen hälytysnumeroon 112. Henkilö, joka saapuu ensimmäisenä onnettomuuspaikalle soittaa hätänumeroon.

- Kerro mitä on tapahtunut
- Missä on tapahtunut
- Milloin on tapahtunut
- Kuka olet
- Kuuntele mitä sanotaan
- Vastaa kysymyksiin
- Toimi saamiesi ohjeiden mukaan
- Lopeta puhelu vasta kun saat luvan

Ilmoita radiopuhelimella/puhelimella vuorossa olevalle tuotantosuunnittelijalle, vuoromestarille tai työnjohtajalla!

- Mitä on tapahtunut
- Missä on tapahtunut
- Milloin on tapahtunut
- Kuka olet

Tuotantosuunnittelijat/vuoromestarit/5-vuoron työnjohtaja		
Hietanen	044 2323 246	5-vuoro 044 2323 317

Joka ilmoittaa kulunvalvontaan/portille tapahtuman, mahdolliset hälytysajoneuvot ja huolehtii hälytysajoneuvojen opastuksesta satamassa, sekä ilmoittaa yksikön työsuojelupäällikölle, joka tapahtuman vakavuuden ilmoittaa

Turvallisuusaluepäällikkö, Kai Peri	044 2323 603
Securitas, Hietasen porttivalvomo	040 162 4293
Stevecon autovastaanotto	044 2323 437

Toimintapalohälytyksen aikana

Kiinteistö on varustettu automaattisella palonilmoitinlaitteisto. Palohälytyksen kuullessa tulee jokaisen kiinteistössä olevan poistua rakennuksesta viipymättä kiinteistön eteläpäädyssä sijaitsevalle kokoontumispaikalle.

- Kun kuulet palohälytyksen pysy rauhallisena
- Lukitse tietokone (ctrl-alt-delete), ota riittävästi vaatetta, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Poistu rakennuksesta lähintä poistumisreittiä käyttäen
 - o Älä mene savuun.
 - o Auta muita poistumaan
 - o Älä käytä hissiä
- Opasta asiakkaita ja vieraita
- Soita turvallisesta paikasta hätänumeroon 112 ja anna lisätietoa tilanteesta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
 - o Kokoontumispaikka sijaitsee kiinteistön eteläpäädyssä.
- Opasta palokunta paikalle
- Seuraa annettuja ohjeita
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Toimia, joilla voit vähentää palohälytyksestä johtuvia riskejä

- Perehdy kiinteistön poistumisreitteihin, jokaisen tulisi tietää vähintään kaksi vaihtoehtoista poistumisreittiä
- Perehdy kiinteistön kokoontumispisteisiin ja niillä toimimiseen
- Älä säilytä tavaraa käytävillä tai paikoissa, jotka voisivat hidastaa kiinteistöstä poistumista.
- Osallistu järjestettäviin kiinteistössä järjestettäviin palo- ja poistumisharjoituksiin.

Toiminta tulipalon aikana

Jos havaitsen tulipalon, on oleellista toimia

- Pelasta
 - Pelasta välittömässä vaarassa olevat
- Sammuta ja rajoita
 - Yritä sammuttaa palo, jos mahdollista.
 - Jos kyseessä on sähköpalo
 - Yritä irrottaa laitteen virtapistoke tai sulake
 - Sammuta palo käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä
 - Jos kyseessä on rasvapalo
 - Älä yritä sammuttaa paloa vedellä
 - Sammuta palo käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä
 - Älä hengitä savua, pysy matalana
 - Älä vaaranna omaa turvallisuuttasi
 - Sulje ovet ja ikkunat
 - Pysäytä koneellinen ilmanvaihto, jos mahdollista.
 - Ilmanvaihtokoneen hätäseis sijaitsee ilmanvaihtokoneen yhteydessä kiinteistön katolla. Ilmanvaihtokoneen pysäyttämistä vastaa vahtimestari.
 - Avaa savunpoistoluukut
 - Savunpoistoluukkujen laukaisu sijaitsee kiinteistön sisääntuloaulassa.
- Hälytä
 - Käytä palopainikkeita hälyttääksesi tulipalosta pelastuslaitokselle sekä muille kiinteistössä oleville.
 - Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
 - Kiinteistön kokoontumispaikka sijaitsee ahtaajien sosiaali-tiloissa. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, varapaikka on kiinteistön eteläpäädyssä oleva kokoontumispaikka lämminvaraston sisäänkäynnin vieressä.
 - Soita turvallisesta paikasta hätänumeroon 112 ja anna lisätietoa tilanteesta myös, jos olet käyttänyt palopainiketta.
 - Soita Hietasen porttivalvomoon 040 162 4293
- Opasta
 - Opasta apu paikalle
- Toimet kokoontumispaikalla
 - Seuraa annettuja ohjeita
 - Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

- Toimia, joilla voit vähentää tulipalosta johtuvia riskejä
 - Pehdy kiinteistä löytyvään ensisammutuskalustoon sekä näiden käyttöön
 - Pehdy kiinteistön poistumisreitteihin
 - Pidä työpisteesi ja yhteiset alueet siistinä vähentääksesi palokuormaa
 - Älä säilytä tavaraa käytävillä tai paikoissa, jotka voisivat hidastaa kiinteistöstä poistumista.
 - Ilmoita havaitsemasi viat ja paloturvallisuusriskit aina vahtimestarille välittömästi
 - Älä käytä sähkölaitetta sen käyttöohjeiden vastaisesti tai jos se on viallinen
 - Tarkista omien sähkölaitteiden kunto tasaisin väliajoin

Vesivahinko

Vesivahingon aikana omalla toiminnalla voidaan vähentää ja ehkäistä syttyviä vahinkoja. Vesivahingon aikana on tärkeää toimia nopeasti

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen välittömästä läheisyydestä
- Tarvittaessa soita hätänumeroon 112
- Sulje vesihana, vesilinja tai kiinteistön veden pääsulku, jos mahdollista
 - o Veden pääsulku sijaitsee palovesipumppaamossa, kiinteistön itäisessä kulmassa. Käynti ulkokautta.
- Ilmoita vesivahingosta vahtimestarille välittömästi
- Rajoita veden vuotamista ja kuivaa kaikki näkyvissä oleva vesi

Mikäli vesivahinko uhkaa rakennuksen ulkopuolta

- Ilmoita vesivahingosta vahtimestarille
- Tarvittaessa soita hätänumeroon 112

Toimia, joilla voit estää vesivahingon syntymistä

- Sulje astian- ja pyykinpesukoneen vesihanat aina käytön jälkeen
- Ilmoita havaitsemasi viat aina vahtimestarille välittömästi
- Perehdy kiinteistön vedenpääsulun sijaintiin ja sen käyttöön
 - o Kiinteistön vedenpääsulku sijaitsee palovesipumppaamossa, kiinteistön itäisessä kulmassa. Käynti ulkokautta.

Pommiuhka

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Katso liitteistä täytettävä pohja puhelimitse tehtyä uhkausta varten.

Puhelimitse tehty uhkaus

- Ole rauhallinen ja ystävällinen, älä keskeytä soittajaa
- Tarjoa neuvottelua, koeta ylläpitää keskustelua
- Keskustele
 - o Milloin?
 - o Missä?
 - o Miksi jotain tapahtuu?
- Mikäli mahdollista käynnistä puhelun nauhoitus tai kytke kaiutin.

Ryöstö, varkaus, ilkivalta tai muu uhkaavatilanne

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Ihmiset ja tilanteet ovat erilaisia ja vaihtelevia, joten ratkaisutkin ovat tapauskohtaisia. Jokainen väkivaltatilanne tulee käsitellä työyksikössä jälkikäteen. Väkivaltatilanteen jälkeen tulee selvittää, miten tilanteeseen jouduttiin, olisiko ollut mahdollista estää ennakolta väkivaltatilanteen kehittyminen ja miten jatkossa voidaan vastaavanlainen tilanne ennalta ehkäistä.

Jokaisessa uhkatilanteessa hyödyllisiä tietoja ja taitoja ovat:

- Nopea tilanteen hahmottaminen
- Uhkaajan tilan tunnistaminen
- Työpaikan tilannekohtaiset toimintamallit, jotka kaikki tietävät ja ovat harjoitelleet (kts. alle olevat ohjeet)
- Hyvät vuorovaikutustaidot
- Määrätietoinen ja johdonmukainen toiminta
- Oman rauhallisuuden ja toimintakyvyn säilyttäminen
- Provosoitumattomuus
- Omien tunteiden tunnistaminen ja hallinta

Toimintaohjeita uhkaavan henkilön kohtaamistilanteeseen

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Ennakointi:

- Älä pidä työpöydällä tai muualla esillä sellaisia tavaroita, joilla sinua voidaan vahingoittaa, esimerkiksi pöydällä näkyvät terävät esineet.
- Älä lukitse työhuoneen ovea.
- Pidä oma ja uhkaajan perääntymistie avoimena, älä jää loukkuun. Kättele vain, jos se on mielestäsi turvallista.
- Varaa puhelimen läheisyyteen tarvittavat hätänumerot tai aseta ne pikavalinnoiksi puhelimeesi.
- Pyri hälyttämään apua.

ÄLÄ KOSKAAN ALIARVIOI ARVAAMATTOMASTI TAI UHKAAVASTI KÄYTTÄYTYVÄÄ HENKILÖÄ

Kohtaamistilanne:

- Säilytä turvaväli noin 1,5–2 m jos mahdollista, jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reivinsä.
- Älä mene yksin uhkaavaan tilanteeseen, pakene heti kun se on mahdollista.
- Pyri sulkemaan sivuun henkilökohtaiset tunteesi
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile, älä keskeytä. Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekavan henkilön harhoja. Pyri rauhallisesti keskustelemalla sopimukseen, tee ongelmasta ”yhteinen”.
- Älä vähättele äläkä provosoidu vastauhkailuun
- Kerro mitä teet ja vältä äkkinäisiä liikkeitä. Pidä kädet näkyvissä, mutta älä kosketa uhkaavasti käyttäytyvää, vältä tuijottamista.
- Seiso käytävällä pituussuuntaan päin, älä seinään päin. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkääsi.
- Kulje aina vähän henkilön takana, älä rinnalla.
- Istu, jos uhkaavasti käyttäytyvä henkilö istuu ja nouse seisomaan, jos hänkin tekee niin
- Älä sekaannu muiden henkilöiden välisiin uhka-/ väkivaltatilanteisiin yksin, vaan kutsu muita paikalle

UHKATILANTEEN JÄLKEEN:

- Älä jää yksin, käy tilannetta läpi sopivaksi kokemasi henkilön kanssa. Sinua voivat tukea esimiehesi, työtoverisi, työterveyshuolto ja työsuojelu.
- Tee tapahtumasta vaaratilanneraportti. Mikäli olet loukkaantunut väkivaltatilanteessa, pyydä esimiestäsi tekemään työtaturmailmoitus ja tee tutkintapyyntö poliisille.

Tärkeää on, että tapahtuma selvitetään!

Yleinen vaaramerkki, suuronnettomuus

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.6 säteilylaskeumat soveltuvien osin. Muokattu lisämällä kohta mistä tietoa voi tiedustella

Yleisen vaaramerkin jälkeen tulee henkilöstön sekä vieraina olevien siirtyä sisälle ennalta sovittuun kokoontumispaikkaan. Samalla keskeytyy tavaroiden käsittely sekä asiakaspalvelu.

Suljetaan ovet, ikkunat ja pysäytetään ilmastointi.

Vaaratiedote luetaan kaikilla radiokanavilla ja tarvittaessa teksti-TV:n sivulla 112. Vältä turhien puheluiden soittamista tulee välttää eikä tilannetta saa tiedustella hätäkeskuksesta. Tilannetta voi tiedustella 112-sovelluksesta, www.pelastustoimi.fi, www.poliisi.fi, www.112.fi, www.hamina-kotka.com.

Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Turvallisuusaluepäällikkö tekee päätöksen henkilöstön sekä vieraiden alueelta poistumisesta.

Stevecon tiedottaja huolehtii tiedottamisesta sitä tarvitseville tahoille.

Kiinteistön kokoontumispaikka sijaitsee ahtaajien sosiaalitiloissa. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, varapaikka on kiinteistön eteläpäädyssä oleva kokoontumispaikka lämmönvaraston sisäänkäynnin vieressä.

Sähkökatkos

Sähkökatkoksen kesto on usein lyhyt, minuuteista maksimissaan tunteihin. Sähkökatkoksen aikana on oleellista pysyä rauhallisena. Sähkökatkoksen aikana kiinteistön palokaapit siirtyvät akkujen vaaraan. Kiinteistön vahtimestari vastaa ensisijaisesti sähkökatkokkien korjaamisesta.

Varmista sähkökatkon varalle:

Jos sähkö katkeaa:

- Pysy rauhallisena
- Älä sytytä tulitikkuja tai kynttilöitä, käytä taskulamppua
- Älä soita turhia puheluita, linjat kuormittuvat
- Kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- Jos toimintaa ei voida jatkaa, johto ja esimiehet antavat tarvittavat lisäohjeet

Toimia, joilla voit vähentää sähkökatkoksesta johtuvia vahinkoja

- Huolehdi tietokoneiden ja tietojärjestelmien välitallennuksista
- Varaa työpisteelle varavalaistus

Säteilylaskeuma

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.6 säteilylaskeumat soveltuvien osin. Muokattu lisämällä kohta mistä tietoa voi tiedustella

Suomessa tai lähialueella tapahtuvan ydinvoimalaonnettomuuden seurauksena tapahtuva säteilevän aineen päästö voi saavuttaa Stevecon toimipisteet jopa 2–4 tunnin kuluessa onnettomuudesta.

Ennakkovaroitus saapuvasta säteilevästä pölypilvestä tai radioaktiivisesta jodikaasusta saataneen muutamia tunteja ennen päästön saapumista.

Yleisen vaaramerkin jälkeen tulee henkilöstön sekä vieraina olevien siirtyä sisälle ennalta sovittuun kokoontumispaikkaan. Samalla keskeytyy tavaroiden käsittely sekä asiakaspalvelu.

Suljetaan ovet, ikkunat ja pysäytetään ilmastointi.

Vaaratiedote luetaan kaikilla radiokanavilla ja tarvittaessa teksti-TV:n sivulla 112. Vältä turhien puheluiden soittamista tulee välttää eikä tilannetta saa tiedustella hätäkeskuksesta. Tilannetta voi tiedustella 112-sovelluksesta, www.pelastustoimi.fi, www.poliisi.fi, www.112.fi, www.hamina-kotka.com.

Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Turvallisuusaluepäällikkö tekee päätöksen henkilöstön sekä vieraiden alueelta poistumisesta.

Stevecon tiedottaja huolehtii tiedottamisesta sitä tarvitseville tahoille.

Kiinteistön kokoontumispaikka sijaitsee ahtaajien sosiaaliloissa. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, varapaikka on kiinteistön eteläpäädyssä oleva kokoontumispaikka lämminvaraston sisäänkäynnin vieressä.

Kemikaalikaasuvaara

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.4 kemikaali-, kaasuvaara sekä hätätilanteen ensiapu- ja toimintaohje, HaminaKotka Satama Oy soveltuvien osien.

Hälytä 112

- Jos havaitset kaasuvuodon, soita hätäkeskukseen
- Jos kaasu on peräisin muualta, kuulet yleisen vaaramerkin
 - o Siirry sisätiloihin ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti

Rajoita

- Jos mahdollista, aloita torjunta
- HUOM!
 - o Vain asianmukaisin varustein
 - o Älä altistu kaasulle

Seuraa ohjeita ja opasta

- Seuraa pelastusviranomaisten ohjeita suojautumisesta ja muita toimenpiteistä
- Mikäli olet itse havainnut vuodon ja tehnyt hätäilmoituksen, opasta apu paikalle turvallisesta paikasta.

Sisätiloissa toimi seuraavasti

- Hengitä kostean vaatteen läpi
- Pysyttele yläkerroksissa
- Kuuntele radiota
 - o Vaaratiedot luetaan kaikilla radiokanavilla

Pitkäkestoista laajamittaista poikkeustilanteen aikana tulee välttää turhien puheluiden soittamista sekä hermostumista. Tilannetta voi tiedustella

- 112 puhelin sovelluksesta
- Radiota kuuntelemalla
- Teksti tv:n sivulla 112
- www.pelastustoimi.fi
- www.112.fi
- www.poliisi.fi
- www.haminakotka.com

Jos olet ulkona ja et pääse sisälle, toimi seuraavasti

- Poistu kaasun alta sivutuuleen
- Pyri korkeimpaan maastonkohtaan
- Suojaa hengitystä kostealla vaatteella, ruoholla, turpeella tai sammalella

Ensiapu kaasumyrkytyksessä

- Potilas raittiiseen ilmaan
- Puoli-istuva asento
- Avaa kiristävät vaatekappaleet
- Potilas lääkäriin

Väestönsuoja

Kiinteistön väestönsuoja sijaitsee H-2 ja H-4 varastoissa.

H-4 varaston väestönsuojan on mitoitettu 100 henkilölle ja on ensisijainen väestönsuoja. H-2 varaston väestönsuoja on mitoitettu 12 henkilölle. H-2 varaston väestönsuoja on tarkoitettu 5-vuorolle.

Väestönsuojan hoitajana toimii vahtimestari

”Pelastussuunnitelmaan kirjataan, että väestönsuojan käyttöönotto-suunnitelma on laadittu. Käyttöönotto-suunnitelma säilytetään väestönsuojan tarkastuspöytäkirjan ja laitteiden käyttöohjeiden kanssa väestönsuojassa.”

Toiminta kokoontumispaikalla

Kiinteistön kokoontumispaikka sijaitsee ahtaajien sosiaaliloissa. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, varapaikka on kiinteistön eteläpäädyssä oleva kokoontumispaikka lämminvaraston sisäänkäynnin vieressä. Toiminnasta kokoontumispaikalla vastaa ensisijaisesti turvallisuusaluepäällikkö.

Poikkeusolot

Poikkeusoloissa tai kriisitilanteissa, esimerkiksi sotatila toimitaan valmiussuunnitelman mukaisesti ja seurataan viranomaisten ohjeita.



Organisaation sisäiset säännölliset toimet turvallisuuden ylläpitämiseksi

- Vahtimestarin kierros
 - Kiinteistön vahtimestari tai vastaava suorittaa kierroksen kiinteistön kaikkiin tiloihin säännöllisin väliajoin esim. kahden viikon välein.
 - Ennalta määritelty lista asioista, joita tarkasteltaisiin
 - Voi sisältää sanatarkkoja- sekä ympäripyöreämpiä tarkastuskohteita.
 - Tavoitteena ylläpitää ja kohottaa kiinteistö turvallisuutta
 - Kaikkien tilojen kohteita ei tarkastettaisi joka kierros vain kriittiset tilat, joissa häiriöt voivat aiheuttaa vaaratilanteen
 - Kiinteistössä toimivien ja työskentelevien henkilöiden kanssa keskustelu kiinteistöä ja sen turvallisuusjärjestelyistä kannustettavaa osana kierrosta.
- Turvallisuuskävely
 - Vastaava kuin yllä mainittu vahtimestarin kierros, mutta sen suorittaa henkilö kuka ei normaalisti työskentele kiinteistössä mutta on perehtynyt kiinteistöturvallisuuden sekä organisaation turvallisuuskulttuuriin.
 - Vapaa muotoinen, jossa kiinteistö tutkittaisiin riittävän monesta eri kulmasta
 - Suoritettaisiin säännöllisesti esim. kerran tai kaksi vuodessa.
 - Yhteistyössä kiinteistöä vastaavien henkilöiden kanssa
 - Tarkoituksena vahvistaa ja samalla kyseenalaistaa kiinteistöturvallisuutta ja olemassa olevia kiinteistöturvallisuuteen liittyviä käytäntöjä
 - Parhaita käytäntöjä jakamalla ja vertailemalla voidaan lisätä tietämystä
 - Kiinteistössä toimivien ja työskentelevien henkilöiden kanssa keskustelu kiinteistöä ja sen turvallisuusjärjestelyistä kannustettavaa osana kierrosta.
- Pelastussuunnitelman tarkastus ja päivittäminen
 - Tekijänä henkilö kuka tuntee kiinteistön ja pelastussuunnitelmien vaatimukset riittävän tarkasti
 - Yhteistyössä kiinteistön vastaavien henkilöiden kanssa sekä mahdollisesti hyödyntäen henkilöä kuka ei työskentele tai vietä rakennuksessa merkittävästi aikaa.
 - Pelastusviranomaisen konsultointi suositeltavaa
 - Tasaisin väliajoin esim. vuoden välein
 - Tilanteissa, joissa pelastussuunnitelman sisältö on syytä kyseenalaistaa esim. onnettomuuden tai läheltä piti tilanteen sattuessa.
 - Pidettävää kirjaa tarkastuksista ja päivityksistä
 - Kirjattava mitä on muutettu
 - Milloin on muutettu
 - Kuka on tehnyt

9. Pelastussuunnitelman ylläpito

Pelastussuunnitelma on osa kiinteistöturvallisuutta ja siten osa organisaation kokonaisturvallisuutta. Hyvä ja toimiva pelastussuunnitelma edellyttää jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. Kiinteistön pelastussuunnitelman ylläpidosta vastaa ensisijaisesti turvallisuusaluepäällikkö sekä hänen alaisensa. Turvallisuus ei ole yhden ihmisen aikaan samaan vaan koostuu koko työyhteisön toimista.

Pelastussuunnitelma on tarkistettava tai päivitettävä

- Vuoden välein
- Tilanteissa, joissa pelastussuunnitelman sisältö on syytä kyseenalaistaa esim. onnettomuuden tai läheltä piti tilanteen sattuessa.
- Työyhteisön toiminta kiinteistössä muuttuu oleellisesti, että sillä on vaikutusta turvallisuuteen.

Pelastussuunnitelma päivitettäessä on hyvä tarkistaa

- Vastuuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa

Kun pelastussuunnitelma tarkistetaan tai päivitetään, on oleellista merkitä siihen

- Milloin on tapahtunut
- Mitä on tapahtunut
 - o Mitä on lisätty
 - o Mitä on poistettu
- Kuka on tehnyt

10. Pelastussuunnitelman päivityshistoria

1. Versio

Pelastussuunnitelman 1. versio on luotu alkuvuodesta 2023. Kirjoittajana toimi Roope Kallio.

11. Liitteet

Tarkastuslista

**Turvallisuuskierros
Tarkastuslista**

**Päivänmäärä:
Tarkastaja/t:**

Yleiset asiat	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Pelastussuunnitelma on ajan tasalla	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Pelastussuunnitelma on esillä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Toimintaohjeet hätätilanteissa ovat esillä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Turvallisuushenkilöt ovat nimettyinä tehtäviinsä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Sähkölaitteet ovat kunnossa ja huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Ulkoalue	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Osoitmerkinnät ovat valaistu ja näkyvät	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ajojärjestely ja pysäköinti toimivat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Kävelyreitit on hiekoitettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ulkovalaistus on riittävä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Sisäänkäynnit ovat merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Sisätilat	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Käytävillä ei säilytetä tavaraa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Tilat ovat siistit	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Valaistus on toimivaa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Valaistus on riittävä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Hätätilanteisiin varautuminen	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Poistumisreitit ovat vapaat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Poistumisreittien ovet avattavissa ilman avaimia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Poistumisvalot ja merkinnät toimivat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ensisammutuskalusto on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ensisammutuskalusto on huollettu/tarkistettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Palonilmaisimet ovat huollettu/tarkistettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Savunpoistoluukut ovat merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ilmanvaihdon hätäseis on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vedenpääsulku on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sähköpääkeskus on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Läpiviennin palo-osastojen välillä ovat tiiviit	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Väestönsuoja on kunnossa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Väestönsuoja varusteet ovat kunnossa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
EA-kaapit on huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Defibrillaattori on huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Varastot	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Jalankulkuväylillä ei säilytetä tavaraa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Tilat ovat siistit	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Valaistus on toimivaa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Tavara säilötään turvallisesti ja ohjeiden mukaisesti	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Vaaralliset aineet ovat oikein varastoitu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Surraustelineen putoamisvaljaat ovat paikallaan	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Putoamisvaljaat ovat käyttökunnossa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Putoamisjärjestelmän tarraimet on kiinnitetty oikein	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

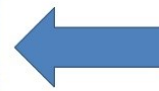
H-1 putoamissuojajärjestelmä



Turvallisuustiedote

H-1 putoamissuojajärjestelmä

Turvavaljaisiin kiinnitettävät tarraimet tulee ottaa ja jättää surraustelineen kulkutien turvakaiteeseen



Ei telineen kohtaan, josta on mahdollisuus pudota alas.....

Arto Kauppila
Työsuojelupäällikkö

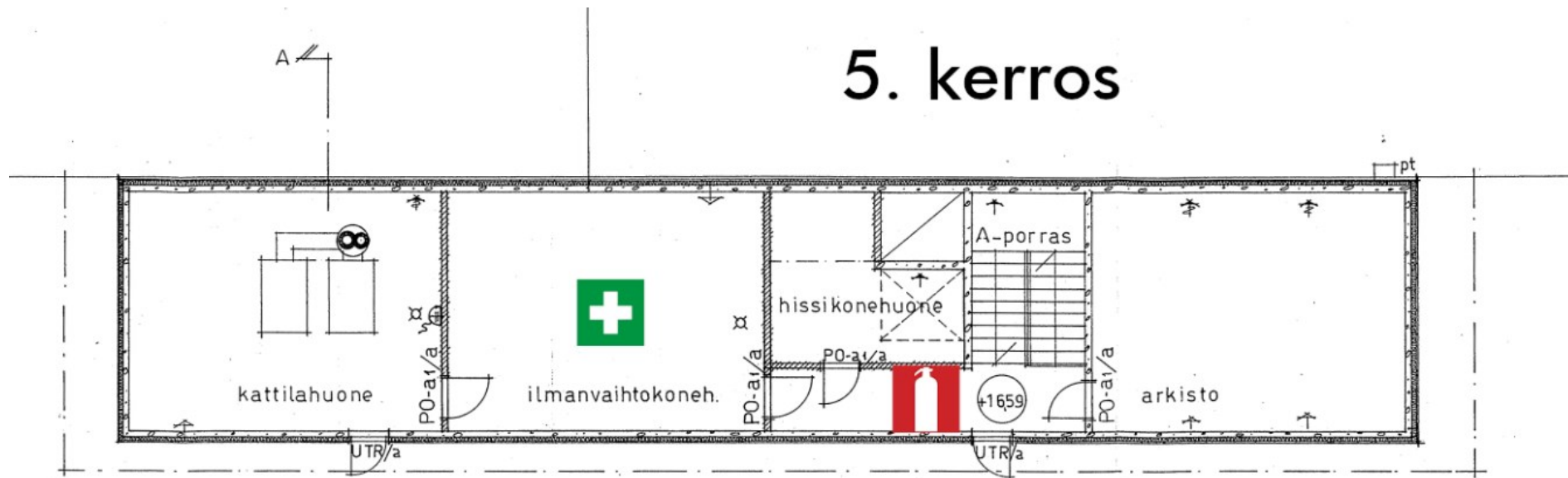


3. kerros pohjakuva

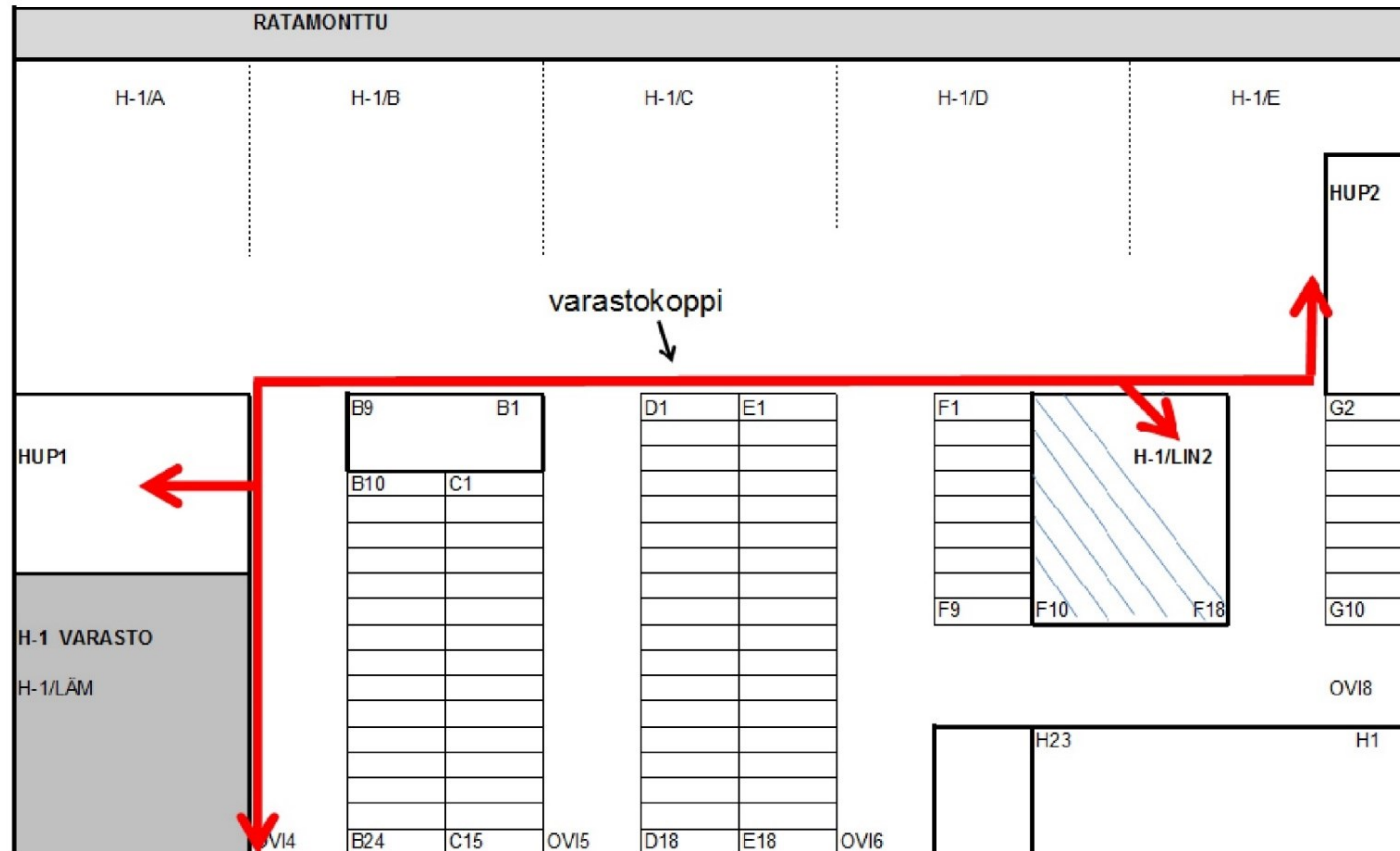
3. kerros



5. kerros pohjakuva



H-1 KEVYEN LIIKENTEEN KULKUREITTI





STEVECOLLA KÄYTETÄÄN AHTAUSTYÖSSÄ SEURAAVIA HENKILÖSUOJAIMIA

SUOJAKYPÄRÄ

- päähän kohdistuvat iskut

NÄKYVÄ TYÖASU

- tule nähdyksi

SUOJAKÄSINEET

- viillot, lika, kylmyys



SILMÄSUOJAIN

- pöly, tuuli, sade

KUULONSUOJAUS

- kun melu yli 85db

TURVAJALKINEET

- puristuminen, iskut, kylmyys

Toiminta uhkaavissa tilanteissa

Puhelimitse tehty uhkaus

- Ole rauhallinen ja ystävällinen, älä keskeytä soittajaa
- Tarjoa neuvottelua, koeta ylläpitää puhelua
- Keskustele; milloin, missä ja miksi jotakin tapahtuu
- Mikäli mahdollista käynnistä puhelun nauhoitus tai kytke kaiutin

Kirjaa uhkauksen sanamuoto:

Tekijän henkilöllisyys	Mies <input type="checkbox"/>	Nainen <input type="checkbox"/>	Tyttö <input type="checkbox"/>	Poika <input type="checkbox"/>
Tekijän ääni ja puhe	Kimeä <input type="checkbox"/>	Hiljainen <input type="checkbox"/>	Nopea <input type="checkbox"/>	
	Matala <input type="checkbox"/>	Selkeä <input type="checkbox"/>	Hidas <input type="checkbox"/>	
	Soperteleva <input type="checkbox"/>	Miellyttävä <input type="checkbox"/>	Änkyttävä <input type="checkbox"/>	
	Kiroileva <input type="checkbox"/>	Korostus/Murre: _____		

Taustääänet (musiikki, työkoneet, katuliikenne, ihmisäänet, yms.):

Muita huomioita:

Ilmoita asia poliisille, turvallisuuspäällikölle sekä esimiehelle

Toiminta ryöstö-/varkaustilanteissa

(älä tee vastarintaa, paina mieleen tuntomerkit):

Sukupuoli: _____ Ikä: _____ Pituus: _____ Vartalo: _____

Kasvot: _____ Hiukset: _____ Vaatetus: _____

Erikoistuntomerkit (ihon väri, arvet, luomet, tatuoinnit, korut yms.)

ajoneuvon rekisterinumero: _____

Malli/merkki: _____

Väri: _____ Ajosuunta: _____

Uhkauksen vastaanottaja / silminnäkijä:

Nimi: _____

Päivä ja kellonaika: _____

Ilmoita asia poliisille, turvallisuuspäällikölle sekä esimiehelle

Pelastussuunnitelma

MUSSALON TOIMINTAKESKUS
SIKASAARENTIE 130, 48310 KOTKA

Sisällys

1.	JOHDANTO	4
	KOHTEEEN PERUSTIEDOT	6
	TURVALLISUUSORGANISAATIO	8
2.	TURVALLISUUSJÄRJESTELYT	9
	ENSIAPU	9
	EA-TARVIKKEET	9
	DEFIBRILLAATTORI	9
	ENSIAPULAITTEIDEN HUOLTO	9
	ALKUSAMMUTUSKALUSTO	10
	ALKUSAMMUTUSKALUSTON HUOLTO	10
	TURVALAITTEET	11
	TULITYÖT	11
3.	KIIINTEISTÖSSÄ TUNNISTETTAVAT RISKIT JA MITEN NIIDEN VAIKUTUKSIA VOIDAAN VÄHENTÄÄ	13
4.	OMATOIMINEN VARAUTUMINEN JA TOIMINTAOHJEET	16
	ENSIAPU	16
	TAJUTTOMAN ENSIAPU	16
	ELVYTYS	17
	PAINELU-PUHALLUS	17
	PAINELU-PUHALLUS DEFIBRILLAATTORIN AVULLA	18
	VERENVUOTO	18
	YLEISET TOIMINTAOHJEET	19
	HENGENPELASTAVAT SÄÄNNÖT	20
	HEIJASTAVA VAATETUS JA KYPÄRÄN KÄYTTÖ	21
	AVUN HÄLYTTÄMINEN KIIREELLISESSÄ HÄTÄTILANTEESSA	22
	TOIMINTAPALOHÄLYTYKSEN AIKANA	23
	TOIMINTA TULIPALON AIKANA	24
	VESIVAHINKO	26
	POMMIUHKA	27
	RYÖSTÖ, VARKAUS, ILKIVALTA TAI MUU UHKAAVATILANNE	28
	TOIMINTAOHJEITA UHKAAVAN HENKILÖN KOHTAAMISTILANTEESEEN	29
	YLEINEN VAARAMERKKI, SUURONNETTOMUUS	29
	SÄHKÖKATKOS	31

SÄTEILYLASKEUMA	32
KEMIKAALIKAASUVAARA	33
VÄESTÖNSUOJA.....	34
TOIMINTA KOKOONTUMISPAIKALLA.....	34
POIKKEUSOLOT.....	34
ORGANISAATION SISÄISET SÄÄNNÖLLISET TOIMET TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMISEKSI	35
5. PELASTUSSUUNNITELMAN YLLÄPITO.....	36
6. PELASTUSSUUNNITELMAN PÄIVITYSHISTORIA.....	37
7. LIITTEET	38
AHTAUSTYÖSSÄ KÄYTETTÄVÄT HENKILÖSUOJAIMET	40
TOIMINTA UHKAAVISSA TILANTEISSA.....	41
PUHELIMITSE TEHTY UHKAUS	41
TOIMINTA RYÖSTÖ-/VARKAUSTILANTEISSA	42
1. KERROS POHJAKUVA.....	43
2. KERROS POHJAKUVA.....	44
3. KERROS POHJAKUVA.....	44

1. Johdanto

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu Steveco Oy:n hallinnoimaan HaminaKotka sataman, Mussalon teollisuusalueella sijaitsevaa Mussalon toimintakeskusta varten. Tämä pelastussuunnitelman on rakenteeltaan samanlainen kuin Hietasen sataman osassa sijaitseva H-1 toimistorakennuksen pelastussuunnitelma. Tämän pelastussuunnitelman on kirjoittanut Roope Kallio keväällä 2022, osana opinnäytetyötä. Pelastussuunnitelman ylläpidosta on kerrottu tarkemmin kappaleessa 7 pelastussuunnitelman ylläpito.

Pelastussuunnitelma on lakisääteinen osa kiinteistön haltijan velvollisuuksia. Pelastussuunnitelman tarkoituksena on tunnistaa ja ehkäistä vaaroja ja riskejä sekä ilmaista näistä kiinteistön käyttäjille. Pelastussuunnitelmassa tulee olla selostus rakennuksen turvallisuusjärjestelyistä sekä oma-toimisen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus (pelastuslaki 379/201129, 15 §):

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;*
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;*
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;*
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.*

Pelastussuunnitelman sisältö (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2§):

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen oma-toiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

Pelastussuunnitelmalla turvataan kiinteistöä, mutta erityisesti sillä turvataan ihmisiä, jotka työskentelevät sekä oleskelevat kiinteistössä. Kiinteistön pelastussuunnitelma on osa organisaation

kiinteistöturvallisuutta, joka on kiinteä osa organisaation kokonaisturvallisuutta. Pelastussuunnitelma vahvistaa organisaation turvallisuuskulttuuria sekä edistää olemassa olevaa turvallisuusorganisaatiota. Pelastussuunnitelman sisältö tulisi jokaisen ottaa huomioon jokapäiväisessä toiminnassa.

Tämän pelastussuunnitelman kirjoittamisessa on pyritty hyödyntämään mahdollisimman paljon jo olemassa olevaa tietoa sekä toimintaohjeita. Hyödyntämällä olemassa olevaa tietoa voidaan välttää tilanteita, joissa erilaiset tai ristiriitaiset ohjeet voisivat johtaa esimerkiksi vaaratilanteisiin tai hidastaa avun hälyttämistä.

Kohteen perustiedot

Kiinteistön osoite on Siikasaarentie 130, 48310. Kiinteistö tunnetaan nimellä Mussalon toimintakeskus. Kiinteistö sijaitsee Mussalon satamanosan teollisuusalueella. Kiinteistöön kuuluu 1 rakennus, jossa sijaitsee väestösuoja sekä pysäköintialue rakennuksen pohjoispuolella. Pysäköintialue on kattamaton ja valaistu. Kiinteistöön on 9 sisäänkäyntiä, jotka sijaitsevat rakennuksen eri puolilla. Rakennuksessa on 3 kerrosta, joista kaikki ovat maanpinnan yläpuolella. Kiinteistön kokonaispinta-ala on 2387 m² ja sen paloluokka PL 1. Kiinteistössä ei ole hissiä.

Kiinteistön yritysten yhteystiedot

Steveco Oy, 5-vuoro työnjohto	044 2323 526 (24 h)
HaminaKotka Satama Oy, liikennepalvelut	020 790 8850 (24 h)
Ruokala, Miccu Oy, Teppo Laakso	044 33 111 11
Vellogs, Janne Valerius	040 743 1456

Muut tärkeät numerot

Hätänumero	112 (24 h)
Myrkytystietokeskus	0800 147 111 (24 h)
Vahtimestari, Sauli Lanki	044 2323 777
Terminaalipäällikkö, Turvallisuusaluepäällikkö, Niko Arola	044 2323 675
Apulaisturvallisuusaluepäällikkö, Mikko Raki	044 2323 325
Turvallisuuspäällikkö, Arto Kauppila	044 2323 723
Securitas, Mussalo porttivalvomo	05 2605 085

Henkilömäärä arviot, määrät vaihtelevat työvuorojen mukaan.

	Aamuvuoro	Iltavuoro	Yöllä
Arkisin	150	100	10
Viikonloppuisin	10–50	10–50	10

Muut tiedot

	Sijainti
Sähköpääkeskus	Rakennuksen pohjoispuolella, ulko-oven vastemmalla puolella
Putkilukko	Rakennuksen pohjoispuolella, ulko-oven ja sähköpääkeskuksen välissä.
Lämmönjakuhuone	3. kerros, käynti rakennuksen katolta
Ilmanvaihtokone	3. kerros, käynti rakennuksen katolta
Ilmanvaihdonhätäseis	1. kerros, pohjoispuolen sisäänkäynnin tuuli-kaapissa
Lämmitysmuoto	Kaasu
Kiinteistön vakuutusyhtiö	IF Vahinkovakuutus Oyj 010 19 19 19 https://www.if.fi/
Paloilmoitinkeskus	1. kerros, pohjoispuolen sisäänkäynnin tuuli-kaapissa
Veden pääsulku	1. kerros, kuivaushuone vastapäätä porrashuonetta.



Sähköpääkeskus ja putkilukko



Palopainike, ilmanvaihdon hätäseis, paloilmainsin-kaappi

Turvallisuusorganisaatio

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 5.2 Turvallisuusorganisaatiot soveltuvin osin. Muutettu kokoon-
tumispaikka.

MUSSALO KONTTIOPEROINTI

TURVALLISUUSALUEPÄÄLLIKÖ Niko Arola (p 044 2323 675)
--

APULAISTURVALLISUUSPÄÄLLIKÖ Mikko Raki (p. 044 2323 325)
--

1. TURVALLISUUSVALVOJA Toimintakeskus/rakennukset/kentät Tuotantosuunnittelija (p. 044 2323 726) Turvaryhmät	2. APULAISTURVALLISUUSVALVOJA Kontitusvarastot Vuoron työnjohtajat Turvaryhmä
3. APULAISTURVALLISUUSVALVOJA Kentät ja IMO-kenttä Konttikoordinaattori (p 044 2323 526) Turvaryhmä	4. APULAISTURVALLISUUSVALVOJA Satamatekniikan työnjohtaja (p. 044 2323 575) Turvaryhmä
5. APULAISTURVALLISUUSVALVOJA Satamatekniikan tilat (toimintakeskus) Antti Sipola (p. 044 2323 287) Turvaryhmä	

TURVALLISUUSPALVELU

VARTIO-, RAIVAUS JA PELASTUSRYHMÄN JOHTAJA 5-vuoron työnjohtaja Turvaryhmä PALOTEKNIKKARYHMÄT (paloilmoitusten valvonta, savupoistoluukkujen hoito yms.) Vahtimestari ja kiinteistöhoitaja
--

Suuronnettomuuden, tulipalon tai muun kriisitilanteen sattuessa henkilöstön sekä Stevecolla vieraina tai asiakkaana olevien henkilöiden kokoontumispaikka on toimintakeskuksen sosiaalityötilat, jossa sijaitsee myös väestönsuoja. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa tai kiinteistössä oleskelu ei suotavaa, varapaikka on kiinteistön pysäköintialueen pohjoispäädystä.

Turvaryhmät muodostetaan työssä olevista henkilöistä vastuuhenkilön johdolla.
Toimintakeskuksen ruokala Miccu Oy, Teppo Laakso, p. 044 331 1111
Vellogs Oy, Janne Valerius, p. 040 743 1456
HaminaKotka Satama Oy, p. 020 790 8850 (24 h)

2. Turvallisuusjärjestelyt

Ensiapu

EA-tarvikkeet

1. KERROS	
Defibrillaattori	Sisääntuloaula
Silmähuuhde	Keskikäytävä, porrashuoneen vieressä
Silmähuuhde	Ruokalan toimisto
EA-kaappi	Ruokalan toimisto
EA-kaappi	Väestönsuoja, taukotila
EA-kaappi	Nosturikuljettajien sosiaalityt
EA-kaappi	Vellogs Oy:n tilat
2. KERROS	
EA-kaappi	Työnjohtajien toimisto
EA-kaappi	Naisten sosiaalityt
EA-kaappi	HaminaKotka Satama, aluspalvelun sosiaalityt
Silmähuuhde	HaminaKotka Satama, aluspalvelun sosiaalityt

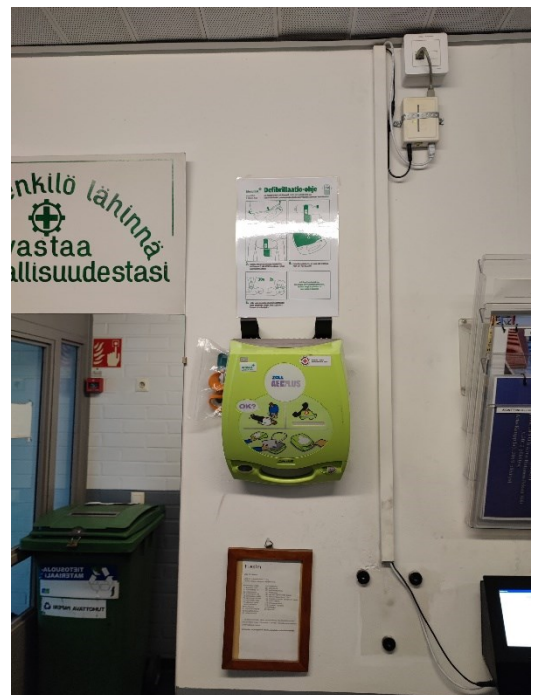
Defibrillaattori

Defibrillaattori sijaitsee kiinteistön ensimmäisessä kerroksessa keskikäytävän pysäköintialueen puoleisen oven välitömmässä lähdeisydessä.

Ensiapulaitteiden huolto

Vahtimestari vastaa ensiapulaitteiden huoltojärjestelyistä.

- Ensiapukaapit ja silmähuuhde huolletaan ja täytetään tarpeen mukaan.
- Defibrillaattori huolletaan ja tarkistetaan kahden vuoden välein.



Defibrillaattori 1. kerroksessa

Alkusammutuskalusto

1. KERROS	
Palopostikaappi, sis. 12 kg ABC jauhesammutin ja pikapaloposti 30 m letkukellalla	Porrashuone
12 kg ABC jauhesammutin	Nosturikuljettajien sosiaalitilat
6 kg ABC jauhesammutin	Ruokalan keittiö
Sammutuspeite	Ruokalan keittiö
2. KERROS	
Palopostikaappi, sis. 12 kg ABC jauhesammutin ja pikapaloposti 30 m letkukellalla	Porrashuoneen viereinen käytävä
Palopostikaappi, sis. 12 kg ABC jauhesammutin ja pikapaloposti 30 m letkukellalla	Käytävä
12 kg ABC jauhesammutin	Työnjohtajien toimisto
12 kg ABC jauhesammutin	HaminaKotka Satama, aluspalvelun sosiaalitilat
3. KERROS	
6 kg ABC jauhesammutin	IV-konehuone
6 kg ABC jauhesammutin	IV-konehuone

Alkusammutuskaluston huolto

Huoltojärjestelyistä vastaa Antti Sipola, satamatekniikka.

Käsisammuttimet tulee tarkastaa

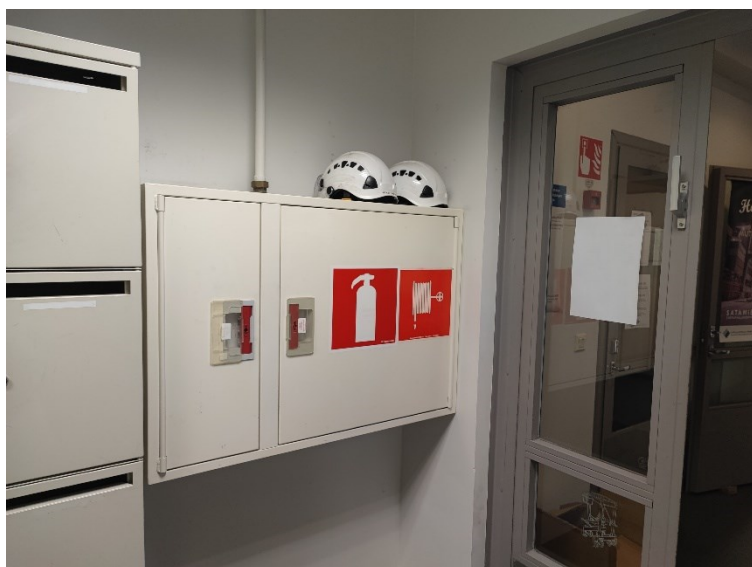
- Vähintään vuoden väliajoin, jos sammutin on säilytettävässä alttiina esimerkiksi kosteudelle, tärinälle, lämpötilojen vaihtelulle tai pakkaselle
- Vähintään kahden vuoden väliajoin, jos käsisammutinta säilytetään kuivissa ja tasalämpöisissä sisätiloissa.

Käsisammuttimet tulee huoltaa

- Viiden vuoden väliajoin, jos kyseessä on vesipohjainen sammutin
- Kymmenen vuoden väliajoin, jos kyseessä on jauhe- tai hiilidioksidisammutin

Pikapalopostit tulee tarkastaa ja huoltaa SFS-EN-671-1 mukaisesti

- Yhden vuoden väliajoin tarkastus ja huolto.
- Viiden vuoden väliajoin paineistaa maksimityöpaineessa.



Pikapaloposti ja käsisammuttimet ovat varustettu kuvan mukaisilla opastetarroilla.

Sammutuspeitteet tulee tarkistaa

- Yhden vuoden välein.
- Käytettyä sammutuspeite tulee hävittää ja korvata uudella.

Turvallitteet

Kiinteistö on varustettu seuraavilla turvalaitteilla

- Kiinteistön pelastustiet ovat varustettu akkuvarmenteisilla poistumisopasteilla.
- Kiinteistössä on automatisoidut palovaroittimet.
- Väestönsuoja on palo-osastoitu
- Kiinteistö on varustettu palopainikkeilla, jotka laukaisevat automaattisen palohälytyksen.
 - o Palopainikkeet ovat varustettu kuvan mukaisilla opastetarroilla.

Tulityöt

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.8 Tulityösuunnitelma Steveco soveltuvien osin.

Tämä tulityösuunnitelma määrittää vaatimukset, joita tulee noudattaa palovahinkojen torjumiseksi Steveco Oy:n kiinteistöosaston hallinnoimissa rakennuksissa ja ulkoalueilla tehtävissä tulitöissä.



Palopainike sekä poistumisopaste

Tulityölupakäytäntö:

Tulitöitä ovat työt, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä ja/tai lämpöä. Näitä töitä ovat mm. sähkökaasuhitsaus, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaus ja kulmahiomakoneella suoritettava hionta ja katkaisutyö.

Tulitöiden tekijältä ja luvan myöntäjältä vaaditaan voimassa oleva tulityökortti.

Tulityöluvan myöntäminen:

Kirjallinen tulityöluva tarvitaan aina ennen kuin aloitetaan tulityöt tilapäisellä tulityöpaikalla. Steveco Oy:n kiinteistöosaston henkilöstöstä tulityöluvan saa myöntää seuraavat henkilöt: **Antti Sipola, Jukka Muuri, Jyrki Penttilä, Petri Salminen ja Harri Kautto**. Tulityöluvakaavakkeena käytetään IF:n 4 sivuista lomaketta. Luvanmyöntäjän tulee valvoa, että yhtiön tulityösuunnitelmaa noudatetaan ja tarkastaa tulityöpaikka etukäteen yhdessä tulityöntekijän kanssa.

Vakituiset tulityöpaikat:

Steveco Oy:n kiinteistöosaston vakituiset tulityöpaikat ovat samat kuin Suomen Satamatekniikka Oy:n vakituiset tulityöpaikat ja sijaitsevat Hietasen ja Mussalon korjaamoilla.

Hietasen korjaamolla on 1 vakituinen tulityöpaikka. Se sijaitsee hitsaamossa (rakennuksen korkeassa osassa) ja on merkitty kyltillä. Siellä saa tehdä tulitöitä ilman tulityölupaa. Paikalla on pysyvä alkusammutuskalusto.

Mussalon lukkikorjaamolla on 1 vakituinen tulityöpaikka. Se sijaitsee matalan osan ulko-oven vieressä ja on merkitty kyltillä. Siellä saa tehdä tulitöitä ilman tulityölupaa. Paikalla on pysyvä alkusammutuskalusto.

Tulitöitä edeltävät turvatoimet:

Ennen tulityöluvan myöntämistä tulee selvittää, voidaanko työ korvata menetelmällä, joka ei aiheuta palovaaraa, tai voidaanko tulityönkohde siirtää vakituisen tulityöpaikkaan. Tulitöitä edeltävät turvatoimet arvioidaan ja täytetään tulityölupa lomakkeeseen. Tulityöpaikalle järjestetään vaadittu alkusammutuskalusto.

Tulityön aikaiset turvatoimet:

Tulitöiden aikaiset turvatoimet kartoitetaan tulityöluvan kohdassa ”tulityön turvatoimet”. Tulityövartijan ja tulityöntekijän rooli on varmistaa toimillaan, että työssä ei synny tulipalon vaaraa. Tarvittaessa työympäristöä kastellaan ja suojataan siirrettävillä paloseinillä.

Tulityön jälkeiset turvatoimet:

Tulitöiden päätyttyä alue siivotaan ja suojaukset puretaan. Tulityöalue ja ympäristö tarkastetaan ja kastellaan tarvittaessa. Jälkivartiointi toimet aloitetaan.

Tulityövartiointi:

Tulityölupaan nimetään tulityövartijat valvomaan tulityöturvallisuutta työn aikana ja sen päätyttyä. Tulityöpaikkaa vartioidaan työn ja taukojen aikana. Vartiointia jatketaan tulityöluvassa määritetty aika. Tulityövartijan tulee osata käyttää alkusammutuskalustoa ja olla paikalla läsnä koko työtehtävän ajan.

3. Kiinteistössä tunnistettavat riskit ja miten niiden vaikutuksia voidaan vähentää

Riskejä sekä niiden seurauksia on arvioitu kuusiportaisella asteikolla. Riskejä arvioitaessa on keskitytty ensisijaisesti kiinteistön ja työyhteisön vaikutuspiirissä oleviin riskeihin. Arviointiin vaikuttavat riskin todennäköisyys sekä riskin mahdolliset haittavaikutukset. Riskien todennäköisyyden ja seurausten haitallisuuden arviointikriteerit ovat esitelty alla. Riskin kokonaisarvosana saadaan laske-
malla todennäköisyyden sekä seurausten haitallisuuden numeroarvot yhteen. Esimerkiksi mahdollinen riski (2), jolla on vähäiset seuraukset (1) saa arvosanan 3.

Riskin toteutumisen todennäköisyys arvioitiin seuraavalla asteikolla

4. Ei ole
5. Epätodennäköinen
6. Mahdollinen
7. Todennäköinen

Riskien haitallisuutta arvioitiin seuraavalla asteikolla

4. Ei haittaa
5. Vähäinen
6. Haitallinen
7. Vakava

Riskejä poistetaan ja minimoidaan niiden arvosanan mukaisessa järjestyksessä, suurimmasta pienimpään, vakavimmasta vähiten haitalliseen. Kaikkia riskejä ei aina ole järkevä poistaa eikä edes välttämättä mahdollista, usein työyhteisössä havaittavat riskit liittyvät olennaisesti harjoitettuun liiketoimintaan, eikä täten ole mahdollista saada yhtä ilman toista. Tärkeää on tunnistaa riskit ennen niiden realisoitumista ja osata varautua niiden seurauksille.

Riski	Ilmaantu- vuus	Haitalli- suus	Riskin arvosana	Miten riskin vaikutuksia voidaan vähentää
Käytävillä säilytettävät tavarat muodosta kompastumisvaaran ja mahdollisessa tilanteessa, jossa rakennuksesta tulee poistua nopeasti esim. palohälytys.	2/3 Mahdollinen	1/3 Vähäinen	3/6	Kiinteistön kulkuväylät ovat paikoin kapeita ja tällöin mikään ylimääräinen näillä paikoilla edes väliaikaisesti säilytettävä tavara muodostavat kompastumisvaaran. Kiinteistössä tiloja siivotaan päivittäin ja työntekijöiden on kiinnitettävä omiin sekä muiden tavaroihin, etteivät ne aiheuta mahdollista lisävaaraa
Lukitun oven takana oleva merkitsemätön poistumisreitti 2. kerroksessa satamatekniikan toimistotiloissa.	2/3 Mahdollinen	2/3 Haitallinen	4/6	Kiinteistöhuollon tulisi asentaa poistumisopasteet sekä toimiston ovi muokattava sellaiseksi että se on avattavissa hätätilanteessa käytävänpuolelta. Kiinteistössä työskentelevien on tärkeää tietää merkitsemättömästä poistumisreitistä ja opastaa muita ihmisiä, jos reittiä tarvitsee käyttää.
Talvi hankaloittaa ulkona liikkumista.	3/3 Todennäköinen	2/3 Haitallinen	5/6	Riski on todennäköinen, eikä sen tapahtumiselle ihminen voi mitään. Piha-alueita aurataan ja hiekoitetaan tilanteen vaatiessa vähentäen liukastumisvaaraa. Talvella henkilöiltä vaaditaan varovaisuutta ja ennakkointia piha-alueilla ja sisäänkäyntiä välittömässä läheisyydessä liikkeessä.
Työkoneiden ja raskasliikenne kiinteistön välittömässä läheisyydessä muodostavat vaaran jalankulkijoille	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	Kiinteistön kolmella sivulla liikkuu raskastaliikennettä sekä työkooneita jatkuvasti päivän eri aikoina. Henkilöiden tulee kiinnittää erityistä huomiota liikkeessään kiinteistön ulkoalueilla. Jalan kulkijoiden on käytettävä ainoastaan heille tarkoitettuja kulkuväyliä. Satamayhtiö velvoittaa, että henkilöiden on käytettävä CE-merkittyä näkyvää varoitusvaatetusta sekä suojakypärää työskennellessään ja liikkeessään satama-alueella.

Vaaralliseksi luokiteltujen aineinen aiheuttama vaaratilanne niiden kulkiessa rakennuksen ohi konttitermiinalliin.	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	Kiinteistön ohi kulkevien vaarallisten aineiden aiheuttama vaaratilanteen mahdollisuus on häviävän pieni, mutta koska liikenne on jatkuvaa, on riski aina olemassa. Ei ole järkevää poistaa riskiä sen epätodennäköisyyden takia, kiinteistön tulee olla varautunut mahdollista uhkaa varten ja toimia proaktiivisesti mahdollisen onnettomuuden sattuessa.
Sähkökatkos	1/3 Epätodennäköinen	2/3 Haitallinen	3/6	Sähkökatkoksen ennustaminen normaalioloissa on lähes mahdotonta, joten on tärkeää, että työyhteisö osaa toimia oikeaoppisesti tilanteessa. Sähkökatkoa varten on luotu toimintaohjeet.
Tulipalo	1/3 Epätodennäköinen	3/3 Vakava	4/6	Tulipalon estämisen keskiössä on aikainen tunnistaminen ja nopea toiminta tulipalon sammuttamiseksi sekä palon leviämisen estämiseksi. Jokainen kiinteistössä oleskeleva voi omalla toiminnallaan edistää kiinteistön paloturvallisuutta osallistumalla sammutuskalustokoulutuksiin, perehtymällä kiinteistön sammutuskalustoon ja käyttöön sekä toimintaohjeisiin.

4. Omatoiminen varautuminen ja toimintaohjeet

Seuraavilla sivuilla on kuvattu toimintaohjeita onnettomuuksien välttämiseksi sekä erilaisia tilanteita varten. Lue ohjeet tarkasti, sillä niitä seuraamalla voit estää vahinkojen syntymisen sekä auttaa onnettomuustilanteissa.

Ensiapu

Ohjeiden lähteenä on käytetty SPR:n verkkosivujen ensiapuohjeita, defibrillaattorin- ja hätäkeskuslaitoksen ohjeita. Samat ohjeet löytyvät osittain turvallisuussuunnitelmasta kohdasta 3. Ensiapu

Kun saavut onnettomuudenpaikalle, selvitä nopeasti mitä on tapahtunut. Arvioi tilanne ennen ensiavun antamista.

- Montako loukkaantunutta?
- Kuka on vakavimmin loukkaantunut?
- Mikä on aiheuttanut onnettomuuden?
- Voidaanko lisäonnettomuuksia ehkäistä?

Lataa puhelimeesi 112 Suomi -sovellus. Soittamalla hätänumeroon sovelluksesta autat apua saapumaan oikeaan paikkaan jakamalla puhelimesi sijaintitiedon hätäkeskuslaitoksen kanssa. Sovellus tarjoaa myös apua eri tilanteisiin sekä sisältää kartan lähimmistä defibrillaattoreista. Sovellus on saatavilla App Store:sta, Google Play kaupasta sekä Huaweiin AppGallery:stä.

Tarkista kiinteistön ensiapukoulutetut Pollarin turvallisuussuunnitelmasta.

Tajuttoman ensiapu

Henkilö on tajuton ja hengittää

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele.
- Jos henkilö ei herää, soita 112.
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle.
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti.
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla.
 - o Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos autettava hengittää normaalisti.
 - o Aseta autettava kylkiasentoon.
- Jos autettava ei hengitä, aloita elvytys.
- Käsittele potilasta varovasti, älä jätä yksin, tarkkaile hengitystä.

Elvytys

Jos tiedät että autettavalla on Covid-19 tartunta tai sinulla on vahva epäily tästä, älä anna puhalluselvytystä. Pidä turvaväli selvittäessä elvytyksen tarvetta.

Elvytyksessä käytä aina defibrillaattoria, jos mahdollista.

Painelu-puhallus

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele
- Jos henkilö ei herää, soita 112
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle ja jatka elvyttämistä
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos autettava ei hengitä, aloita elvytys
- Paineluelvytys, paina 30 kertaa
 - o Aseta kämmen keskelle rintalastaa, toinen käsi käden päälle
 - o Paina suoraan alaspäin 30 kertaa
- Jatka elvytystä puhaltamalla 2 kertaa
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Sulje autettava sieraimet ja peitä suullasi autettavan suu, puhalla rauhallisesti kaksi kertaa siten että autettavan rintakehä nousee.
- Toista painelua ja puhallusta vuoroittain 30:2 rytmillä kunnes ensihoito ottaa vastuun tai autettava virkoo

Painelu-puhallus defibrillaattorin avulla

- Yritä herättää henkilö; puhuttele ja ravistele
- Jos henkilö ei herää, soita 112
 - o Aseta puhelin kaiuttimelle ja jatka elvyttämistä
 - o Toinen auttaja noutaa defibrillaattorin
- Aseta autettava selälleen ja selvitä hengittääkö normaalisti
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Tunnustele poskellasi ilmavirtaa, katso rintakehän liikettä.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita painelupuhalluselvytystä
- Paineluelvytys, paina 30 kertaa
 - o Aseta kämmen keskelle rintalastaa, toinen käsi käden päälle
 - o Paina suoraan alaspäin 30 kertaa
- Jatka elvytystä puhaltamalla 2 kertaa
 - o Avaa autettavan hengitystiet päätä ojentamalla, leuankärjestä kohottamalla
 - o Sulje autettava sieraimet ja peitä suullasi autettavan suu, puhalla rauhallisesti kaksi kertaa siten että autettavan rintakehä nousee.
- Kun saat defibrillaattorin paikalle
 - o Jatka elvytystä
- Toinen auttaja kytkee laitteen päälle seuraamalla laitteen ohjeita
 - o Kiinnitä elektrodit potilaan paljaaseen rintakehään laitteen ohjeen mukaisesti
 - o Potilaaseen ei saa koskea sydämen rytmin analysoinnin aikana.
 - o Paina iskupainiketta, jos kone niin kehottaa. Pysy irti autettavasta.
- Jatka painepuhalluselvytystä välittömästi iskun jälkeen.
 - o Seuraa koneen antamia ohjeita.
- Toista elvytystä, kunnes ensihoito ottaa vastuun tai autettava virkoo

Verenvuoto

- Paina voimakkaasti vuotokohtaa
- Jos verenvuodon on aiheuttanut esine esimerkiksi puukko, älä poista sitä.
- Aseta autettava istumaan tai makuuasentoon
 - o Nosta vuotava raaja kohoasentoon
- Sido haava painesiteellä
 - o Käytä saatavilla olevia välineitä, voit tarvittaessa rakentaa painesiteen esimerkiksi vaatteista
 - o Kiristä sidettä riittävästi, jotta veri ei vuoda
- Toimita autettava jatkohoitoon.
- Soita hätänumeroon 112, jos
 - o Paineside ei riitä tyrehtyttämään vuotoa
 - o Autettavalla on sokin oireita

Yleiset toimintaohjeet

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 5.2 Turvallisuusorganisaatiot soveltuvin osin.

Erilaisissa normaalista poikkeavissa tilanteissa on tilanteesta riippumatta oleellista pysyä rauhallisena ja toimia parhaansa mukaan. Tilanteen mukaan ei ole välttämättä oleellista toimia sanatar-kasta ohjeiden mukaan, vaan toimia. Tilanteen mukaan kiinteistön turvaryhmät muodostetaan työssä olevista henkilöistä vastuuhenkilön johdolla.

Hätätilanteessa ensimmäinen henkilö, joka saapuu tilanteen tapahtumapaikalle, on se henkilö, joka soittaa hätänumeroon 112. Ilmoita tapahtuneesta tuotantosunnittelijalle vuoromestarille tai työnjohtajalle alla olevien ohjeiden mukaan.

Pitkäkestoista laajamittaista poikkeustilanteen aikana tulee välttää turhien puheluiden soittamista sekä hermostumista. Tilannetta voi tiedustella

- 112 puhelin sovelluksesta
- Radiota kuuntelemalla
- Teksti tv:n sivulla 112
- www.pelastustoimi.fi
- www.112.fi
- www.poliisi.fi
- www.haminakotka.com

Hengenpelastavat säännöt

- Ennen kuin aloitat työt
 - o Varmista työympäristön sekä koneiden ja laitteiden turvallisuus ja soveltuvuus tehtävään työhön.
- Käytä vaadittuja henkilösuojaimia
 - o Kypärä vaimentaa päähän kohdistuvat iskut
 - o Heijastava asu näkyy ja sinut nähdään
- Suojaa itsesi putoamiselta, käytä korkealla työskennellessä turvavaljaita
 - o putoaminen on tilastojen mukaan yleisin työhön liittymätön tapaturma, joka johtaa kuolemaan
 - o jos sinun on pakko kiivetä tai tehdä töitä korkealla, varmista että se on turvallista
- Noudata sovittuja liikenneohjeita ja sääntöjä
 - o käytä kevyenliikenteen reittejä, ota katsekontakti lähelläsi liikkuvan työkoneen kuljettajaan, pidä turvaetäisyys
 - o älä puhu puhelimeen tai käytä mobiililaitteita liikkuvassa työkoneessa
 - o käytä turvavyötä työkoneissa, joihin ne on asennettu
- Varo riippuvaa ja liikkuvaa taakkaa
 - o älä koskaan mene riippuvan taakan alle
 - o älä koskaan mene liikkuvan taakan eteen

Mikään työ ei ole niin tärkeä ja kiireellistä, ettei olisi aikaa ensin tarkistaa työympäristö ja työn vaarat. Tarkista onko kaikki kunnossa, jonka jälkeen turvallinen työskentely voi alkaa.

Heijastava vaateetus ja kypärän käyttö

Lakien, asetusten ja Stevecon sekä sataman pitäjän ohjeistuksen mukaan henkilön tulee satama-alueella käyttää heijastavaa vaateetusta. Heijastava vaateetus tulee olla yllä myös työmatkalla liikuttaessa jalan, pyörällä tai mopolla satama-alueella. Auton parkkipaikalta siirryttäessä jalan yleisiä alueita pitkin sosiaalityloihin tulee käyttää heijastavaa vaateetusta.

Suojakypärää tulee käyttää

- Sosiaalityloissa työpisteeseen liikuttaessa
- Kaikissa käsiahtajan työtehtävissä laivoilla, varastoissa ja kentillä
- Leukahihna tulee olla kiinnitetty
- Työkoneissa ei ajon aikana tarvitse käyttää kypärää, mutta matkalla työkoneeseen ja sieltä poistuttaessa sitä tulee käyttää
- Työkoneissa on kypärän säilytyspaikka
- Koskee myös muuta henkilöstöä liikuttaessa työpisteissä
- Vierailijoiden isäntien on huolehdittava heidän kypärien käytöstä työalueilla liikuttaessa.

Avun hälyttäminen kiireellisessä hätätilanteessa

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 1.1 Hälytysnumerot Kotka soveltuvin osin.

Suorita hälytys soittamalla kansalliseen hälytysnumeroon 112. Henkilö, joka saapuu ensimmäisenä onnettomuuspaikalle soittaa hätänumeroon.

- Kerro mitä on tapahtunut
- Missä on tapahtunut
- Milloin on tapahtunut
- Kuka olet
- Kuuntele mitä sanotaan
- Vastaa kysymyksiin
- Toimi saamiesi ohjeiden mukaan
- Lopeta puhelu vasta kun saat luvan

Ilmoita radiopuhelimella/puhelimella vuorossa olevalle tuotantosuunnittelijalle, vuoromestarille tai työnjohtajalla!

- Mitä on tapahtunut
- Missä on tapahtunut
- Milloin on tapahtunut
- Kuka olet

Tuotantosuunnittelijat/ 5-vuoron työnjohtaja		
Mussalo	044 2323 726	5-vuoro 044 2323 526

Joka ilmoittaa kulunvalvontaan/portille tapahtuman, mahdolliset hälytysajoneuvot ja huolehtii hälytysajoneuvojen opastuksesta satamassa, sekä ilmoittaa yksikön työsuojelupäällikölle, joka tapahtuman vakavuuden ilmoittaa

Terminaalipäällikkö, Turvallisuusaluepäällikkö, Niko Arola	044 2323 675
Mussalo, Securitas	05 2605 085
Stevecon autovastaanotto	044 2323 437

Toimintapalohälytyksen aikana

Kiinteistö on varustettu automaattisella palonilmoitinlaitteisto. Palohälytyksen kuullessa tulee jokaisen kiinteistössä olevan poistua rakennuksesta viipymättä kokoontumispaikalle pysäköintialueen pohjoispäätyyn.

- Kun kuulet palohälytyksen, pysy rauhallisena
- Lukitse tietokone (ctrl-alt-delete), ota riittävästi vaatetta, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Poistu rakennuksesta lähintä poistumisreittiä käyttäen
 - o Älä mene savuun.
 - o Auta muita poistumaan
- Opasta asiakkaita ja vieraita
- Soita turvallisesta paikasta hätänumeroon 112 ja anna lisätietoa tilanteesta.
- Soita Mussalon porttivalvomoon 05 260 5081
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
 - o Kokoontumispaikka sijaitsee kiinteistön pysäköintialueen pohjoispäädyssä.
- Opasta palokunta paikalle
- Seuraa annettuja ohjeita
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Toimia, joilla voit vähentää palohälytyksestä johtuvia riskejä

- Perehdy kiinteistön poistumisreitteihin, jokaisen tulisi tietää vähintään kaksi vaihtoehtoista poistumisreittiä
- Perehdy kiinteistön kokoontumispisteisiin ja niillä toimimiseen
- Älä säilytä tavaraa käytävillä tai paikoissa, jotka voisivat hidastaa kiinteistöstä poistumista.
- Osallistu järjestettäviin kiinteistössä järjestettäviin palo- ja poistumisharjoituksiin.

Toiminta tulipalon aikana

Jos havaitsen tulipalon, on oleellista toimia kykyjesi mukaan

- Pelasta
 - Pelasta välittömässä vaarassa olevat
- Sammuta ja rajoita
 - Yritä sammuttaa palo, jos mahdollista.
 - Jos kyseessä on sähköpalo
 - Yritä irrottaa laitteen virtapistoke tai sulake
 - Sammuta palo käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä
 - Jos kyseessä on rasvapalo
 - Älä yritä sammuttaa paloa vedellä
 - Sammuta palo käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä
 - Älä hengitä savua, pysy matalana
 - Älä vaaranna omaa turvallisuuttasi
 - Sulje ovet ja ikkunat
 - Pysäytä koneellinen ilmanvaihto, jos mahdollista.
 - Ilmanvaihdon hätäseis sijaitsee 1. krs pohjoispuolen sisäänkäynnin tuuli-kaapissa
 - Avaa savunpoistoluukut
- Hälytä
 - Käytä palopainikkeita hälyttääksesi tulipalosta pelastuslaitokselle sekä muille kiinteistöissä oleville.
 - Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
 - Kokoontumispaikka sijaitsee kiinteistön pysäköintialueen pohjoispäädyssä.
 - Soita turvallisesta paikasta hätänumeroon 112 ja anna lisätietoa tilanteesta myös, jos olet käyttänyt palopainiketta.
 - Soita Mussalon porttivalvomoon 05 260 5081
- Opasta
 - Opasta apu paikalle
- Toimet kokoontumispaikalla
 - Seuraa annettuja ohjeita
 - Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

- Toimia, joilla voit vähentää tulipalosta johtuvia riskejä
 - Pehdy kiinteistä löytyvään ensisammutuskalustoon sekä näiden käyttöön
 - Pehdy kiinteistön poistumisreitteihin
 - Pidä työpisteesi ja yhteiset alueet siistinä vähentääksesi palokuormaa
 - Älä säilytä tavaraa käytävillä tai paikoissa, jotka voisivat hidastaa kiinteistöstä poistumista.
 - Ilmoita havaitsemasi viat ja paloturvallisuusriskit aina vahtimestarille välittömästi
 - Älä käytä sähkölaitetta sen käyttöohjeiden vastaisesti tai jos se on viallinen
 - Tarkista omien sähkölaitteiden kunto tasaisin väliajoin

Vesivahinko

Vesivahingon aikana omalla toiminnalla voidaan vähentää ja ehkäistä syttyviä vahinkoja. Vesivahingon aikana on tärkeää toimia nopeasti

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen välittömästä läheisyydestä
- Tarvittaessa soita hätänumeroon 112
- Sulje vesihana, vesilinja tai kiinteistön veden pääsulku, jos mahdollista
 - o Veden pääsulku sijaitsee 1. kerroksessa kuivaushuoneessa vastapäätä porrashuonetta
- Ilmoita vesivahingosta vahtimestarille välittömästi
- Rajoita veden vuotamista ja kuivaa kaikki näkyvissä oleva vesi

Mikäli vesivahinko uhkaa rakennuksen ulkopuolta

- Ilmoita vesivahingosta vahtimestarille
- Tarvittaessa soita hätänumeroon 112

Toimia, joilla voit estää vesivahingon syntymistä

- Sulje astian- ja pyykinpesukoneen vesihanat aina käytön jälkeen
- Ilmoita havaitsemasi viat aina vahtimestarille välittömästi
- Perehdy kiinteistön vedenpääsulun sijaintiin ja sen käyttöön
 - o Kiinteistön vedenpääsulku sijaitsee 1. kerroksessa kuivaushuoneessa vastapäätä porrashuonetta

Pommiuhka

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Katso liitteistä täytettävä pohja puhelimitse tehtyä uhkausta varten.

Puhelimitse tehty uhkaus

- Ole rauhallinen ja ystävällinen, älä keskeytä soittajaa
- Tarjoa neuvottelua, koeta ylläpitää keskustelua
- Keskustele
 - o Milloin?
 - o Missä?
 - o Miksi jotain tapahtuu?
- Mikäli mahdollista käynnistä puhelun nauhoitus tai kytke kaiutin.

Ryöstö, varkaus, ilkivalta tai muu uhkaavatilanne

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Ihmiset ja tilanteet ovat erilaisia ja vaihtelevia, joten ratkaisutkin ovat tapauskohtaisia. Jokainen väkivaltatilanne tulee käsitellä työyksikössä jälkikäteen. Väkivaltatilanteen jälkeen tulee selvittää, miten tilanteeseen jouduttiin, olisiko ollut mahdollista estää ennakolta väkivaltatilanteen kehittyminen ja miten jatkossa voidaan vastaavanlainen tilanne ennalta ehkäistä.

Jokaisessa uhkatilanteessa hyödyllisiä tietoja ja taitoja ovat:

- Nopea tilanteen hahmottaminen
- Uhkaajan tilan tunnistaminen
- Työpaikan tilannekohtaiset toimintamallit, jotka kaikki tietävät ja ovat harjoitelleet (kts. alle olevat ohjeet)
- Hyvät vuorovaikutustaidot
- Määrätietoinen ja johdonmukainen toiminta
- Oman rauhallisuuden ja toimintakyvyn säilyttäminen
- Provosoitumattomuus
- Omien tunteiden tunnistaminen ja hallinta

Toimintaohjeita uhkaavan henkilön kohtaamistilanteeseen

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.5 toiminta uhkaavissa tilanteissa soveltuvin osin.

Ennakointi:

- Älä pidä työpöydällä tai muualla esillä sellaisia tavaroita, joilla sinua voidaan vahingoittaa, esimerkiksi pöydällä näkyvät terävät esineet.
- Älä lukitse työhuoneen ovea.
- Pidä oma ja uhkaajan perääntymistie avoimena, älä jää loukkuun. Kättele vain, jos se on mielestäsi turvallista.
- Varaa puhelimen läheisyyteen tarvittavat hätänumerot tai aseta ne pikavalinnoiksi puhelimeesi.
- Pyri hälyttämään apua.

ÄLÄ KOSKAAN ALIARVIOI ARVAAMATTOMASTI TAI UHKAAVASTI KÄYTTÄYTYVÄÄ HENKILÖÄ

Kohtaamistilanne:

- Säilytä turvaväli noin 1,5–2 m jos mahdollista, jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reivinsä.
- Älä mene yksin uhkaavaan tilanteeseen, pakene heti kun se on mahdollista.
- Pyri sulkemaan sivuun henkilökohtaiset tunteesi
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile, älä keskeytä. Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekavan henkilön harhoja. Pyri rauhallisesti keskustelemalla sopimukseen, tee ongelmasta ”yhteinen”.
- Älä vähättele äläkä provosoidu vastauhkailuun
- Kerro mitä teet ja vältä äkkinäisiä liikkeitä. Pidä kädet näkyvissä, mutta älä kosketa uhkaavasti käyttäytyvää, vältä tuijottamista.
- Seiso käytävällä pituussuuntaan päin, älä seinään päin. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkäsi.
- Kulje aina vähän henkilön takana, älä rinnalla.
- Istu, jos uhkaavasti käyttäytyvä henkilö istuu ja nouse seisomaan, jos hänkin tekee niin
- Älä sekaannu muiden henkilöiden välisiin uhka-/ väkivaltatilanteisiin yksin, vaan kutsu muita paikalle

UHKATILANTEEN JÄLKEEN:

- Älä jää yksin, käy tilannetta läpi sopivaksi kokemasi henkilön kanssa. Sinua voivat tukea esimiehesi, työtoverisi, työterveyshuolto ja työsuojelu.
- Tee tapahtumasta vaaratilanneraportti. Mikäli olet loukkaantunut väkivaltatilanteessa, pyydä esimiestäsi tekemään työtapaturmailmoitus ja tee tutkintapyyntö poliisille.

Tärkeää on, että tapahtuma selvitetään!

Yleinen vaaramerkki, suuronnettomuus

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.6 säteilylaskeumat soveltuvin osin. Muokattu lisämällä kohta mistä tietoa voi tiedustella

Yleisen vaaramerkin jälkeen tulee henkilöstön sekä vieraina olevien siirtyä sisälle ennalta sovittuun kokoontumispaikkaan. Samalla keskeytyy tavaroiden käsittely sekä asiakaspalvelu.

Suljetaan ovet, ikkunat ja pysäytetään ilmastointi.

Vaaratiedote luetaan kaikilla radiokanavilla ja tarvittaessa teksti-TV:n sivulla 112. Vältä turhien puheluiden soittamista tulee välttää eikä tilannetta saa tiedustella hätäkeskuksesta. Tilannetta voi tiedustella 112-sovelluksesta, www.pelastustoimi.fi, www.poliisi.fi, www.112.fi, www.hamina-kotka.com.

Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Turvallisuusaluepäällikkö tekee päätöksen henkilöstön sekä vieraiden alueelta poistumisesta.

Stevecon tiedottaja huolehtii tiedottamisesta sitä tarvitseville tahoille.

Mussalon toimintakeskuksessa kokoontumispaikkana toimii henkilöstön sosiaalitulat/väestönsuoja

Sähkökatkos

Sähkökatkoksen kesto on usein lyhyt, minuuteista maksimissaan tunteihin. Sähkökatkoksen aikana on oleellista pysyä rauhallisena. Sähkökatkoksen aikana kiinteistön palokaapit siirtyvät akkujen vaaraan. Kiinteistön vahtimestari vastaa ensisijaisesti sähkökatkokkien korjaamisesta.

Varmista sähkökatkon varalle:

Jos sähkö katkeaa:

- Pysy rauhallisena
- Älä sytytä tulitikkuja tai kynttilöitä, käytä taskulamppua
- Älä soita turhia puheluita, linjat kuormittuvat
- Kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- Jos toimintaa ei voida jatkaa, johto ja esimiehet antavat tarvittavat lisäohjeet

Toimia, joilla voit vähentää sähkökatkoksesta johtuvia vahinkoja

- Huolehdi tietokoneiden ja tietojärjestelmien välitallennuksista
- Varaa työpisteelle varavalaistus

Säteilylaskeuma

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.6 säteilylaskeumat soveltuvien osin. Muokattu lisämällä kohta mistä tietoa voi tiedustella

Suomessa tai lähialueella tapahtuvan ydinvoimalaonnettomuuden seurauksena tapahtuva säteilevän aineen päästö voi saavuttaa Stevecon toimipisteet jopa 2–4 tunnin kuluessa onnettomuudesta.

Ennakkovaroitus saapuvasta säteilevästä pölypilvestä tai radioaktiivisesta jodikaasusta saataneen muutamia tunteja ennen päästön saapumista.

Yleisen vaaramerkin jälkeen tulee henkilöstön sekä vieraina olevien siirtyä sisälle ennalta sovittuun kokoontumispaikkaan. Samalla keskeytyy tavaroiden käsittely sekä asiakaspalvelu.

Suljetaan ovet, ikkunat ja pysäytetään ilmastointi.

Vaaratiedote luetaan kaikilla radiokanavilla ja tarvittaessa teksti-TV:n sivulla 112. Vältä turhien puheluiden soittamista tulee välttää eikä tilannetta saa tiedustella hätäkeskuksesta. Tilannetta voi tiedustella 112-sovelluksesta, www.pelastustoimi.fi, www.poliisi.fi, www.112.fi, www.hamina-kotka.com.

Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Turvallisuusaluepäällikkö tekee päätöksen henkilöstön sekä vieraiden alueelta poistumisesta.

Stevecon tiedottaja huolehtii tiedottamisesta sitä tarvitseville tahoille.

Mussalon toimintakeskuksessa kokoontumispaikkana toimii henkilöstön sosiaalitulat/väestönsuoja

Kemikaalikaasuvaara

Referoitu turvallisuussuunnitelmasta, kohta 2.4 kemikaali-, kaasuvaara sekä hätätilanteen ensiapu- ja toimintaohje, HaminaKotka Satama Oy soveltuvien osien.

Hälytä 112

- Jos havaitset kaasuvuodon, soita hätäkeskukseen
- Jos kaasu on peräisin muualta, kuulet yleisen vaaramerkin
 - o Siirry sisätiloihin ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti

Rajoita

- Jos mahdollista, aloita torjunta
- HUOM!
 - o Vain asianmukaisin varustein
 - o Älä altistu kaasulle

Seuraa ohjeita ja opasta

- Seuraa pelastusviranomaisten ohjeita suojautumisesta ja muita toimenpiteistä
- Mikäli olet itse havainnut vuodon ja tehnyt hätäilmoituksen, opasta apu paikalle turvallisesta paikasta.

Sisätiloissa toimi seuraavasti

- Hengitä kostean vaatteen läpi
- Pysyttele yläkerroksissa
- Kuuntele radiota
 - o Vaaratiedot luetaan kaikilla radiokanavilla

Pitkäkestoista laajamittaista poikkeustilanteen aikana tulee välttää turhien puheluiden soittamista sekä hermostumista. Tilannetta voi tiedustella

- 112 puhelin sovelluksesta
- Radiota kuuntelemalla
- Teksti tv:n sivulla 112
- www.pelastustoimi.fi
- www.112.fi
- www.poliisi.fi
- www.haminakotka.com

Jos olet ulkona ja et pääse sisälle, toimi seuraavasti

- Poistu kaasun alta sivutuuleen
- Pyri korkeimpaan maastonkohtaan
- Suojaa hengitystä kostealla vaatteella, ruoholla, turpeella tai sammalella

Ensiapu kaasumyrkytyksessä

- Potilas raittiiseen ilmaan
- Puoli-istuva asento
- Avaa kiristävät vaatekappaleet
- Potilas lääkäriin

Väestönsuoja

Kiinteistössä on väestönsuoja sen ensimmäisessä kerroksessa. Väestönsuoja on normaalisti käytössä työntekijöiden sosiaalitalana, mutta se voidaan muuttaa vastaamaan sen alkuperäistä käyttötarkoitusta 72 tunnin kuluessa. Väestönsuojan nimitetty hoitaja on kiinteistön vahtimestari, Sauli Lanki.

Toiminta kokoontumispaikalla

Kiinteistön kokoontumispaikka sijaitsee toimintakeskuksen sosiaalitaloissa, jossa sijaitsee myös väestönsuoja. Mikäli onnettomuus on kohdannut kokoontumispaikkaa, esim. tulipalo. Varakokoontumispaikka on kiinteistön pysäköintialueen pohjoispäädystä. Työnjohto vastaa ensisijaisesti omista alaisistaan.

Poikkeusolot

Poikkeusoloissa tai kriisitilanteissa, esimerkiksi sotatila toimitaan valmiussuunnitelman mukaisesti ja seurataan viranomaisten ohjeita.

Organisaation sisäiset säännölliset toimet turvallisuuden ylläpitämiseksi

- Vahtimestarin kierros
 - Kiinteistön vahtimestari tai vastaava suorittaa kierroksen kiinteistön kaikkiin tiloihin säännöllisin väliajoin esim. kahden viikon välein.
 - Ennalta määritelty lista asioista, joita tarkasteltaisiin
 - Sisältää sanatarkkoja- sekä ympärilyöreämpiä tarkastuskohteita.
 - Tavoitteena ylläpitää ja kohottaa kiinteistön turvallisuutta
 - Liitteissä ehdotus tarkastuslistasta
 - Kaikkien tilojen kohteita ei tarkastettaisi joka kierros vain kriittiset tilat, joissa häiriöt voivat aiheuttaa vaaratilanteen
 - Kiinteistössä toimivien ja työskentelevien henkilöiden kanssa keskustelu kiinteistöä ja sen turvallisuusjärjestelyistä kannustettavaa osana kierrosta.
- Turvallisuuskävely
 - Vastaava kuin yllä mainittu vahtimestarin kierros, mutta sen suorittaa henkilö joka ei normaalisti työskentele kiinteistössä mutta on perehtynyt kiinteistöturvallisuuteen sekä organisaation turvallisuuskulttuuriin.
 - Vapaa muotoinen, jossa kiinteistö tutkittaisiin riittävän monesta eri kulmasta
 - Suoritetaan säännöllisesti esim. kerran tai kaksi vuodessa.
 - Yhteistyössä kiinteistöä vastaavien henkilöiden kanssa
 - Tarkoituksena vahvistaa ja samalla kyseenalaistaa kiinteistöturvallisuutta ja olemassa olevia kiinteistöturvallisuuteen liittyviä käytäntöjä
 - Parhaita käytäntöjä jakamalla ja vertailemalla voidaan lisätä tietämystä
 - Kiinteistössä toimivien ja työskentelevien henkilöiden kanssa keskustelu kiinteistöä ja sen turvallisuusjärjestelyistä kannustettavaa osana kierrosta.
- Pelastussuunnitelman tarkastus ja päivittäminen
 - Tekijänä henkilö joka tuntee kiinteistön ja pelastussuunnitelmien vaatimukset riittävän tarkasti
 - Yhteistyössä kiinteistön vastaavien henkilöiden kanssa sekä mahdollisesti hyödyntäen henkilöä joka ei työskentele tai vietä rakennuksessa merkittävästi aikaa.
 - Pelastusviranomaisen konsultointi suositeltavaa
 - Tasaisin väliajoin esim. vuoden välein
 - Tilanteissa, joissa pelastussuunnitelman sisältö on syytä kyseenalaistaa esim. onnettomuuden tai läheltä piti tilanteen sattuessa.
 - Pidettävää kirjaa tarkastuksista ja päivityksistä
 - Kirjattava mitä on muutettu
 - Milloin on muutettu
 - Kuka on tehnyt

5. Pelastussuunnitelman ylläpito

Pelastussuunnitelma on osa kiinteistöturvallisuutta ja siten osa organisaation kokonaisturvallisuutta. Hyvä ja toimiva pelastussuunnitelma edellyttää jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. Kiinteistön pelastussuunnitelman ylläpidosta vastaa ensisijaisesti turvallisuusaluepäällikkö sekä hänen alaisensa. Turvallisuus ei ole yhden ihmisen aikaan samaan vaan koostuu koko työyhteisön toimista.

Pelastussuunnitelma on tarkistettava tai päivitettävä

- Vuoden välein
- Tilanteissa, joissa pelastussuunnitelman sisältö on syytä kyseenalaistaa esim. onnettomuuden tai läheltä piti tilanteen sattuessa.
- Työyhteisön toiminta kiinteistössä muuttuu oleellisesti, että sillä on vaikutusta turvallisuuteen.

Pelastussuunnitelma päivitettäessä on hyvä tarkistaa

- Vastuhenkilöt ja heidän yhteystietonsa

Kun pelastussuunnitelma tarkistetaan tai päivitetään, on oleellista merkitä siihen

- Milloin on tapahtunut
- Mitä on tapahtunut
- Kuka on tehnyt

6. Pelastussuunnitelman päivityshistoria

1. Versio

Pelastussuunnitelman 1. versio on luotu keväällä 2022. Kirjoittaja Roope Kallio.

2. Versio, päivitetty maaliskuussa 2023. Päivittäjä Roope Kallio

Työhön lisätty toimintaohjeisiin hengenväläiset säännöt sekä ohjeistus heijastavan vaatetuksen sekä kypärän käytöstä. Liitteisiin lisätty ohje ahtaustyössä käytettävät henkilösuojaimista sekä täytettävä lomake uhkaavissa tilanteissa toimimista varten. Pelastussuunnitelman selkeyttä lisätty jakamalla eri toimintaohjeet omille sivuilleen.

7. Liitteet

Turvallisuuskierros Tarkastuslista

Päivänmäärä:
Tarkastaja/t:

Yleiset asiat	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Pelastussuunnitelma on ajan tasalla	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Pelastussuunnitelma on esillä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Toimintaohjeet hätätilanteissa ovat esillä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Turvallisuushenkilöt ovat nimettyinä tehtäviinsä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Sähkölaitteet ovat kunnossa ja huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Ulkoalue	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Osoitmerkinnät ovat valaistu ja näkyvät	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ajojärjestely ja pysäköinti toimivat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Kävelyreitit on hiekoitettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ulkovalaistus on riittävä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Sisäänkäynnit ovat merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Sisätilat	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Käytävillä ei säilytetä tavaraa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Tilat ovat siistit	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Valaistus on toimivaa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Valaistus on riittävä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

Hätätilanteisiin varautuminen	Kunnossa	Puutteita	Toimenpiteet/huomiot
Poistumisreitit ovat vapaat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Poistumisreittien ovet avattavissa ilman avaimia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Poistumisvalot ja merkinnät toimivat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ensisammutuskalusto on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ensisammutuskalusto on huollettu/tarkistettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Palonilmaisimet ovat huollettu/tarkistettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Savunpoistoluukut ovat merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Ilmanvaihdon hätäseis on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Vedenpääsulku on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Sähköpääkeskus on merkitty	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Läpiviennin palo-osastojen välillä ovat tiiviit	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Väestönsuoja on kunnossa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Väestönsuoja varusteet ovat kunnossa	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
EA-kaapit on huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Defibrillaattori on huollettu	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	



STEVECOLLA KÄYTETÄÄN AHTAUSTYÖSSÄ SEURAAVIA HENKILÖSUOJAIMIA

SUOJAKYPÄRÄ

- päähän
kohdistuvat iskut

NÄKYVÄ TYÖASU

- tule nähdä

SUOJAKÄSINEET

- viillot, lika, kylmyys



SILMÄSUOJAIN

- pöly, tuuli, sade

KUULONSUOJAUS

- kun melu yli 85db

TURVAJALKINEET

- puristuminen, iskut,
kylmyys

Toiminta uhkaavissa tilanteissa

Puhelimitse tehty uhkaus

- Ole rauhallinen ja ystävällinen, älä keskeytä soittajaa
- Tarjoa neuvottelua, koeta ylläpitää puhelua
- Keskustele; milloin, missä ja miksi jotakin tapahtuu
- Mikäli mahdollista käynnistä puhelun nauhoitus tai kytke kaiutin

Kirjaa uhkauksen sanamuoto:

Tekijän henkilöllisyys Mies Nainen Tyttö Poika

Tekijän ääni ja puhe Kimeä Hiljainen Nopea

 Matala Selkeä Hidas

 Soperteleva Miellyttävä Änkyttävä

 Kiroileva Korostus/Murre: _____

Taustääänet (musiikki, työkoneet, katuliikenne, ihmisäänet, yms.):

Muita huomioita:

Ilmoita asia poliisille, turvallisuuspäällikölle sekä esimiehelle

Toiminta ryöstö-/varkaustilanteissa

(älä tee vastarintaa, paina mieleen tuntomerkit):

Sukupuoli: _____ Ikä: _____ Pituus: _____ Vartalo: _____

Kasvot: _____ Hiukset: _____ Vaatetus: _____

Erikoistuntomerkit (ihon väri, arvet, luomet, tatuoinnit, korut yms.)

ajoneuvon rekisterinumero: _____

Malli/merkki: _____

Väri: _____ Ajosuunta: _____

Uhkauksen vastaanottaja / silminnäkijä:

Nimi: _____

Päivä ja kellonaika: _____

Ilmoita asia poliisille, turvallisuuspäällikölle sekä esimiehelle

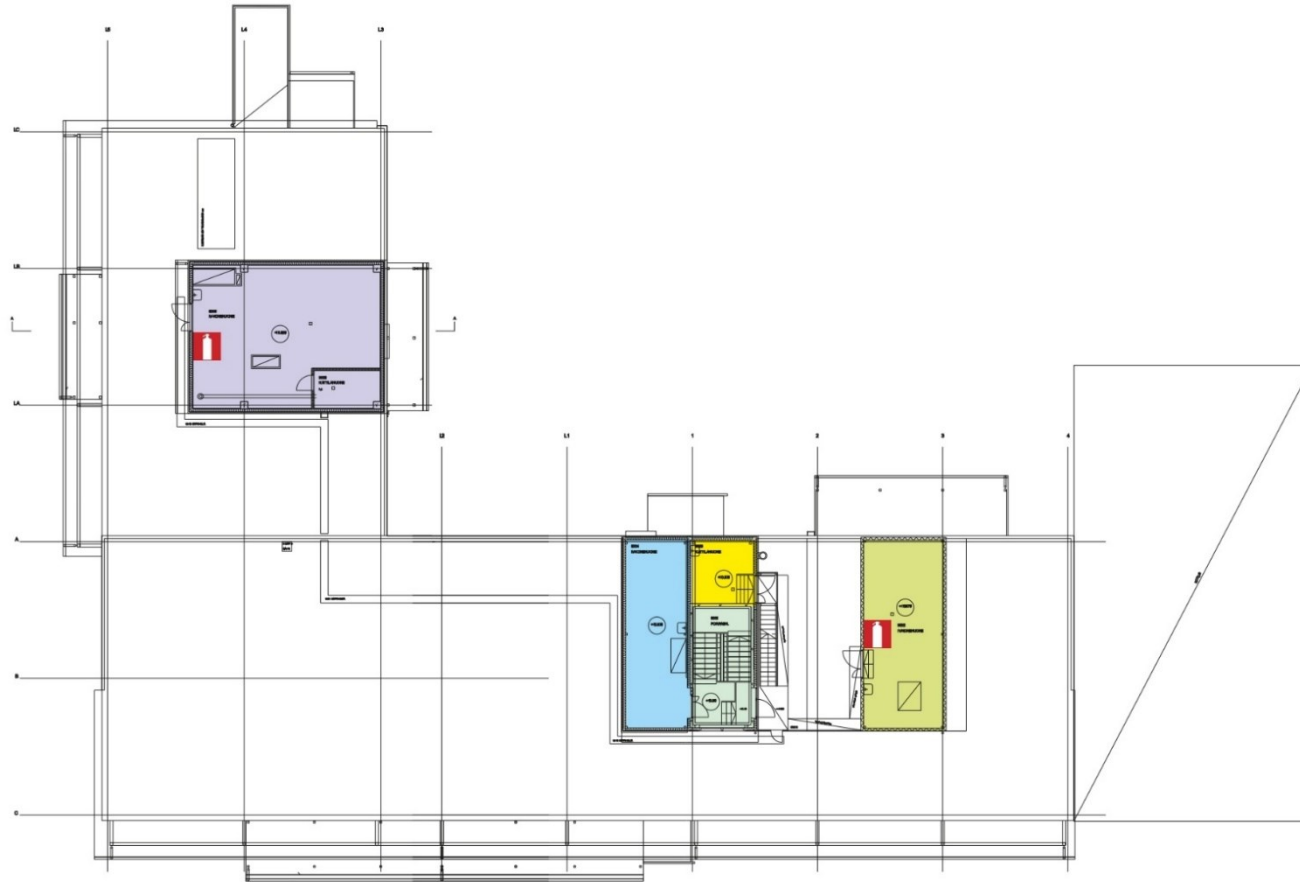
2. kerros pohjakuva



STEVECO OY HUOLTORAKENNUS 48310 KOTKA	7.7.2011	K. Klappa	BAU
	TIKKOISTO 04_42401_2ns.dxf		3
SÄHKÖINSINÖÖRI STUDIO OSAKEYHTIÖ			KOROSALUE: 42401 2. kerros

Tornatorin 3,
48100 KOTKA
p. (05) 225 5550
f. (05) 218 4552
www.studioosakeyhtio.fi

3. kerros pohjakuva



TUULENTIE

RAKENUSKOHTEEN NIMI JA OSOITE STEVECO OY HUOLTORAKENNUS 48310 KOTKA	24.11.2010	Kilappa	SMU:
	TEKOPIIKKI:	04_42401_vesikatto.cdr	2
SÄHKÖINSINÖÖRI STUDIO OSAKEYHTIÖ	Tornatorinte 3, 48100 KOTKA, p. (09) 225 5500 f. (09) 218 4562 www.insinoristudio.fi	KORDEALUE:	42401 Vesikatto